

A vibrant, abstract graphic design featuring a central black banner with white and pink text. The banner is surrounded by various colorful elements: a yellow arrow pointing up and right, a blue dashed line, a pink square, a blue square, a green square, a pink circle, and a green circle. The text on the banner reads "in het WEGWIJS MBO + 2012 REGIO HAAGLANDEN".

**in het WEGWIJS
MBO + 2012
REGIO HAAGLANDEN**

**WELKE MBO-OPLEIDING
KIES JIJ?**

OPEN
HEAVEN

Oktober 2011

MA 3	ROC ID College	16.00 - 17.00
DI 4	ROC Mondriaan	16.00 - 20.00
ZO 30	Leidse Instrumentmakers School	10.00 - 17.00

November 2011

MA 7	ROC ID College	16.00 - 17.00
ZA 19	Scheepvaart en Transport College	10.00 - 14.00
DI 22	ROC Mondriaan	16.00 - 20.00
DO 24	Zadkine	14.00 - 17.00

December 2011

MA 12	ROC ID College	16.00 - 17.00
-------	----------------	---------------

Januari 2012

MA 9	ROC ID College	16.00 - 17.00
16-20	Spots on Jobs	
VR 20	Zadkine	14.00 - 20.00
VR 20	Scheepvaart en Transport College	18.00 - 21.00
ZA 21	Zadkine	12.00 - 16.00
ZA 21	Leidse Instrumentmakers School	10.00 - 14.00
ZA 21	Scheepvaart en Transport College	10.00 - 14.00
WO 25	Lentiz	15.00 - 21.00
WO 25	Wellantcollege	15.00 - 17.00 19.00 - 21.00
DO 26	Lentiz	15.00 - 21.00
DO 26	Wellantcollege	19.00 - 21.00
VR 27	Albeda College	14.00 - 21.00
VR 27	Wellantcollege	19.00 - 21.00
VR 27	Hout en Meubileringscollege	17.00 - 21.00
ZA 28	Albeda College	10.00 - 14.00
ZA 28	Grafisch Lyceum	09.30 - 16.00
ZA 28	Hout en Meubileringscollege	10.00 - 15.00
DI 31	ROC Mondriaan	14.00 - 21.00

OPEN DAGEN KALENDER

* Scheur mij uit!

TIP: Kijk op de websites van de mbo-scholen voor de locaties.

Februari 2012

DO 2	Lentiz	19.00 - 21.00
VR 3	ROC Leiden	16.00 - 21.00
ZA 4	Lentiz	10.00 - 13.00
ZA 4	ROC Leiden	10.00 - 14.00
MA 6	ROC ID College	16.00 - 21.00
DO 9	Lentiz	16.00 - 21.00
ZA 11	Lentiz	09.30 - 12.00
DO 16	Wellantcollege	19.00 - 21.00

Maart 2012

MA 5	ROC ID College	16.00 - 17.00
DI 13	Grafisch Lyceum	19.00 - 21.30
DO 15	Wellantcollege	19.00 - 21.00
ZA 17	Hout en Meubileringscollege	10.00 - 14.00
DI 20	ROC Mondriaan	16.00 - 20.00
WO 21	Zadkine	15.00 - 20.00
DO 22	Albeda College	14.00 - 20.00
VR 23	Scheepvaart en Transport College	18.00 - 21.00
ZA 24	Scheepvaart en Transport College	10.00 - 14.00
ZA 24	Leidse Instrumentmakers School	10.00 - 14.00
WO 28	Lentiz	15.00 - 21.00
DO 29	Lentiz	17.00 - 21.00

April 2012

MA 2	ROC ID College	16.00 - 17.00
DI 3	Lentiz	19.00 - 21.00
DI 17	ROC Mondriaan	16.00 - 20.00
DI 17	Wellantcollege	19.00 - 21.00
DO 19	Zadkine	15.00 - 20.00
DO 19	Wellantcollege	19.00 - 21.00
VR 20	Wellantcollege	16.00 - 19.00
WO 25	Leidse Instrumentmakers School	17.00 - 21.00
WO 25	Scheepvaart en Transport College	13.00 - 16.00

Mei 2012

MA 7	ROC ID College	16.00 - 17.00
DO 10	Hout en Meubileringscollege	14.00 - 20.00
DO 17	Lentiz	14.00 - 17.00
DI 22	ROC Mondriaan	16.00 - 20.00
VR 25	Wellantcollege	16.00 - 19.00

Juni 2012

MA 4	ROC ID College	16.00 - 17.00
WO 6	Scheepvaart en Transport College	13.00 - 16.00
DO 7	Wellantcollege	10.00 - 12.00
DI 19	ROC Mondriaan	16.00 - 20.00
WO 20	Zadkine	14.00 - 17.00
DO 21	Wellantcollege	19.00 - 21.00
VR 29	Wellantcollege	16.00 - 19.00

Juli 2012

MA 2	ROC ID College	16.00 - 17.00
------	----------------	---------------

Augustus 2012

VR 31	Wellantcollege	16.00 - 19.00
-------	----------------	---------------

Let op!

Alle data op deze kalender zijn onder voorbehoud. Check altijd de websites van de mbo-scholen, voor het geval er iets veranderd is.

KOM LANGS!

Ga naar de Open Dagen. Daar zie je welke opleidingen er allemaal zijn en wat ze inhouden. Je ontmoet ook studenten, docenten en voorlichters. En heel belangrijk: je proeft de sfeer op school.

Kom ook naar Spots on Jobs! 16 tot en met 20 januari 2012, Fokker Terminal, Binckhorstlaan 249 Den Haag www.spotsonjobs.nl

Albeda College

Open Dagen zie www.albeda.nl
Vrijdag 27 januari 2012 14.00 - 21.00
Zaterdag 28 januari 2012 10.00 - 14.00
Donderdag 22 maart 2012 14.00 - 20.00
kijk op www.albeda.nl voor de geopende locaties.

ROC ID College

Iday alle mbo-locaties
Elke eerste maandag
van de maand 16.00 - 17.00
Open Dag alle mbo-locaties
Maandag 6 februari 2012 16.00 - 21.00

ROC Leiden

Vrijdag 3 februari 2012 16.00 - 21.00
Zaterdag 4 februari 2012 10.00 - 14.00

Lentiz

Open dagen MBO Greenport 53
Woensdag 25 januari 2012 15.00 - 21.00
Donderdag 26 januari 2012 15.00 - 21.00
Woensdag 28 maart 2012 15.00 - 21.00
Open dagen MBO Outdoor & Animal 54
Donderdag 2 februari 2012 19.00 - 21.00
Zaterdag 4 februari 2012 10.00 - 13.00
Dinsdag 3 april 2012 19.00 - 21.00
Open dagen MBO LIFE College 55
Donderdag 9 februari 2012 16.00 - 21.00
Donderdag 17 mei 2012 14.00 - 17.00
Zaterdag 11 februari 2012 09.30 - 12.00
Donderdag 29 maart 2012 17.00 - 21.00

ROC Mondriaan

Open Dag alle mbo-locaties
Dinsdag 31 januari 2012 14.00 - 21.00
Mondriaan-Markt 65
Dinsdag 4 oktober 2011 16.00 - 20.00
Dinsdag 22 november 2011 16.00 - 20.00
Dinsdag 20 maart 2012 16.00 - 20.00
Dinsdag 22 mei 2012 16.00 - 20.00
Dinsdag 19 juni 2012 16.00 - 20.00
Info-avond alle mbo-locaties
Dinsdag 17 april 2012 16.00 - 20.00
ROC Mondriaan organiseert speciale Info-Avonden voor Marechaussee en Defensie vooropleidingen, zie pagina 91.

Wellantcollege

Open Dag 72
Woensdag 25 januari 2012
15.00 - 17.00 en 19.00 - 21.00
Open Dagen 73
Donderdag 26 januari 2012 19.00 - 21.00
Vrijdag 27 januari 2012 19.00 - 21.00
Open Dagen 74
Donderdag 16 februari 2012 19.00 - 21.00
Donderdag 15 maart 2012 19.00 - 21.00
Donderdag 19 april 2012 19.00 - 21.00
Donderdag 7 juni 2012 10.00 - 12.00
Inloopavonden 73
Dinsdag 17 april 2012 19.00 - 21.00
Donderdag 21 juni 2012 19.00 - 21.00
Inloopavonden 72
Vrijdag 20 april 2012 16.00 - 19.00
Vrijdag 25 mei 2012 16.00 - 19.00
Vrijdag 29 juni 2012 16.00 - 19.00
Vrijdag 31 augustus 2012 16.00 - 19.00

Zadkine

Infodag zie www.zadkine.nl
Donderdag 24 november 2011 14.00 - 17.00
Open dagen zie www.zadkine.nl
Vrijdag 20 januari 2012 14.00 - 20.00
Zaterdag 21 januari 2012 12.00 - 16.00
Infodagen zie www.zadkine.nl
Woensdag 21 maart 2012 15.00 - 20.00
Donderdag 19 april 2012 15.00 - 20.00
Woensdag 20 juni 2012 14.00 - 17.00
Zadkine organiseert speciale Info-Avonden voor Marechaussee en Defensie vooropleidingen, zie pagina 91.

Vakscholen

Grafisch Lyceum Rotterdam 101
Zaterdag 28 januari 2012 09.30 - 16.00
Dinsdag 13 maart 2012 19.00 - 21.30
Hout en Meubileringscollege 102
Vrijdag 27 januari 2012 17.00 - 21.00
Zaterdag 28 januari 2012 10.00 - 15.00
Zaterdag 17 maart 2012 10.00 - 14.00
Donderdag 10 mei 2012 14.00 - 20.00
Leidse Instrumentmakers School 103
Zondag 30 oktober 2011 10.00 - 17.00
Zaterdag 21 januari 2012 10.00 - 14.00
Zaterdag 24 maart 2012 10.00 - 14.00
Woensdag 25 april 2012 17.00 - 21.00
Scheepvaart en Transport College 104
Zaterdag 19 november 2011 10.00 - 14.00
Vrijdag 20 januari 2012 18.00 - 21.00
Zaterdag 21 januari 2012 10.00 - 14.00
Vrijdag 23 maart 2012 18.00 - 21.00
Zaterdag 24 maart 2012 10.00 - 14.00
Woensdag 25 april 2012 13.00 - 16.00
Woensdag 6 juni 2012 13.00 - 16.00

WEGWIJS in het MBO REGIO HAAGLANDEN + 2012

 bekijkjetoekomstnu
de keuze is aan jou

Deze mbo-gids helpt jou en je ouders bij het kiezen van een mbo-opleiding die echt bij je past.

Kijk ook op www.bekijkjetoekomstnu.nl. Hier vind je heel veel informatie en video-filmpjes over mbo-opleidingen en beroepen in de regio Haaglanden.

Daarnaast kun je op deze website ook terecht voor:

- ▶ handige opdrachten
- ▶ testen, tips en adviezen
- ▶ stages
- ▶ belangrijke data

Als je een eigen profiel aanmaakt, word je nog beter geholpen bij jouw zoektocht naar een opleiding die bij je past. Je komt terecht op pagina's die voor jou belangrijk zijn en je kunt berichtjes, foto's, video's uitwisselen met andere jongeren, docenten en werkgevers.

*** ook voor ouders**

EVEN VOORSTELLEN...

Brenda, Daan, Miquel, Jill, Wafa en Mascha. Zij hebben de overstap van vmbo naar mbo al gemaakt. Lees hun verhalen door de gids heen.

Brenda Gravekamp (19)
opleiding Verkoopsspecialist
BOL, niveau 3

Daan van Vliet (17)
opleiding Recreatiemedewerker
BOL, niveau 3

Miquel Ajentoena (20)
opleiding Helpende Zorg en Welzijn
BOL, niveau 2

Jill van Oorschot (17)
opleiding Diervverzorging
BOL, niveau 3

Wafa Boulehoual (17)
opleiding Doktersassistent
BOL, niveau 4

Mascha Smit (20)
opleiding Autospuiter
BBL, niveau 2

*** Bekijk de filmpjes op YouTube!**

Wil je meer weten over Brenda, Daan, Miquel, Jill, Wafa en Mascha? Ga dan naar www.youtube.com en zoek op de volgende termen:

- ▶ ['Brenda op het mbo'](#)
- ▶ ['Jill op het mbo'](#)
- ▶ ['Daan op het mbo'](#)
- ▶ ['Wafa op het mbo'](#)
- ▶ ['Miquel op het mbo'](#)
- ▶ ['Mascha op het mbo'](#)

Wil je ook meer weten over het mbo? Bekijk dan de voorlichtingsfilm: ['Wat je moet weten over het mbo'](#).

WAT STAAT ER IN DEZE GIDS?

- ▶ Bekijk de handige **uitklapkaart** met alle schoollocaties, adressen en telefoonnummers achterin de gids.
 - ▶ Op pagina 127 vind je de uitgebreide **inhoudsopgave**.
 - ▶ En heel belangrijk: meld je op tijd aan op een mbo-school. **Liefst vóór 1 april**, want dan is de kans groot dat je op een opleiding van jouw keuze terecht komt.
- Volg deze route van 1 tot en met 18 en word zo wegwijs in het mbo!**

**Succes met het
kiezen van een opleiding
die bij jou past!**

TIPS!
pagina 6

Het mbo
pagina 10

Handige websites
pagina 15

Proefstuderen
pagina 14

BOL of BBL?
pagina 12

Stage lopen
pagina 13

Open Dagen
uitklapkaart
voorin de gids

Voor ouders
pagina 16

Opleidingen
vanaf pagina 18

ECONOMIE

pagina 21

GROEN

pagina 45

TECHNIEK

pagina 53

ZORG EN WELZIJN

pagina 81

AKA-opleidingen

pagina 94

Speciale opleidingen

pagina 96

Aanmelden

pagina 100

10

11

12

13

17

16

15

14

18

- 113 Albeta College
- 115 ROC ID College
- 117 ROC Leiden
- 119 Lentiz
- 121 ROC Mondriaan
- 123 Wellantcollege
- 125 Zadkine

De roc's/aoc's

vanaf pagina 110

Schoollocaties

pagina 128 + uitklapkaart achterin de gids

Als je niet kunt kiezen...

pagina 108

Opleidingskosten

pagina 107

Studiefinanciering

pagina 106

Doorstuderen

pagina 104

Niet stoppen na het vmbo

pagina 101

Van havo naar mbo

pagina 102

HANDIGE TIPS BIJ HET KIEZEN VAN EEN OPLEIDING

Dit is je laatste jaar op het vmbo. Straks doe je examen en haal je hopelijk je diploma! Daarna ga je door met een mbo-opleiding. Want alleen een vmbo-diploma is niet genoeg om te gaan werken. Om je te helpen bij het kiezen van een opleiding en een beroep, krijg je een paar tips.

Denk en praat

Denk na over wat je leuk vindt en waar je goed in bent. Praat hierover met je ouders, decaan, enzovoort. Praten helpt om je gedachten op een rijtje te zetten.

Bekijk websites

Welke opleidingen zijn er allemaal en wat houdt een beroep in de praktijk in? Er zijn speciale websites met informatie, filmpjes en testen. Aanraders zijn:

www.bekijkjetoekomstnu.nl
www.beroepeninbeeld.nl
www.scholieren.tv

Ga naar Open Dagen

Mbo-scholen organiseren Open Dagen. Ga naar de Open Dagen van een paar opleidingen waar je meer over wilt weten. Zo kom je erachter hoe de school eruit ziet, welke opleidingen en beroepen er zijn en wat jongeren hierover vertellen. Je weet dan ook hoe je er moet komen en hoe lang de reistijd is. **Bekijk ook de handige uitklapkaart met alle Open Dagen voorin de gids!**

Neem iemand mee

Neem je ouders of verzorgers, broer of zus mee naar Open Dagen. Of je vrienden. Zij kunnen je helpen met vragen te stellen.

Bekijk ook de websites van mbo-scholen

Op de websites van mbo-scholen in de regio Haaglanden vind je veel informatie over de opleidingen.

www.albeda.nl www.rocmondriaan.nl
www.idcollege.nl www.wellantcollege.nl
www.lentiz.nl www.zadkine.nl
www.rocleiden.nl

Geef je op voor een tweede opleiding

Voor sommige opleidingen (bijvoorbeeld van Sport en Bewegen of Veiligheid en Defensie) doe je mee aan een test. Het is dus niet zeker of je wordt toegelaten. Daarom is het verstandig je ook nog voor een tweede opleiding in te schrijven.

*** Bekijk deze informatie op YouTube!**

► Ga naar www.youtube.com en zoek op: 'Wat je moet weten over het mbo'

Let ook op de reistijd

Houd in de gaten hoelang je moet reizen naar je nieuwe school. Hoe meer tijd je besteedt aan reizen, hoe minder tijd je overhoudt om huiswerk te maken en te sporten of andere leuke dingen te doen.

Meld je op tijd aan!

Wacht niet met aanmelden tot je je vmbo-diploma hebt behaald, want dan zitten de meeste opleidingen al vol. Meld je dus op tijd aan, **liefst vóór 1 april**. Dan is de kans groot dat je op een opleiding van jouw keuze terecht komt. Voor opleidingen in de richting Sport en Bewegen, Veiligheid en Defensie moet je eerder in actie komen. Dat heeft te maken met de sporttesten die je hiervoor moet doen.

Kiezen

'Mijn tantes hebben ook op mijn school gezeten. Zij vertelden over hun opleiding en waren echt een voorbeeld voor mij. Ik ben ook naar verschillende open dagen geweest en ik heb veel gelezen over de opleiding Doktersassistent.'

Het werd steeds leuker, hoe meer ik erover las!

Met een groepje vriendinnen ben ik zelfs nog naar de Open Dag van een ziekenhuis geweest. We hadden het gewoon zelf opgezocht via Google.'

*** Bekijk mijn filmpje op YouTube!**

► Ga naar www.youtube.com en zoek op: 'Wafa op het mbo'

Wafa

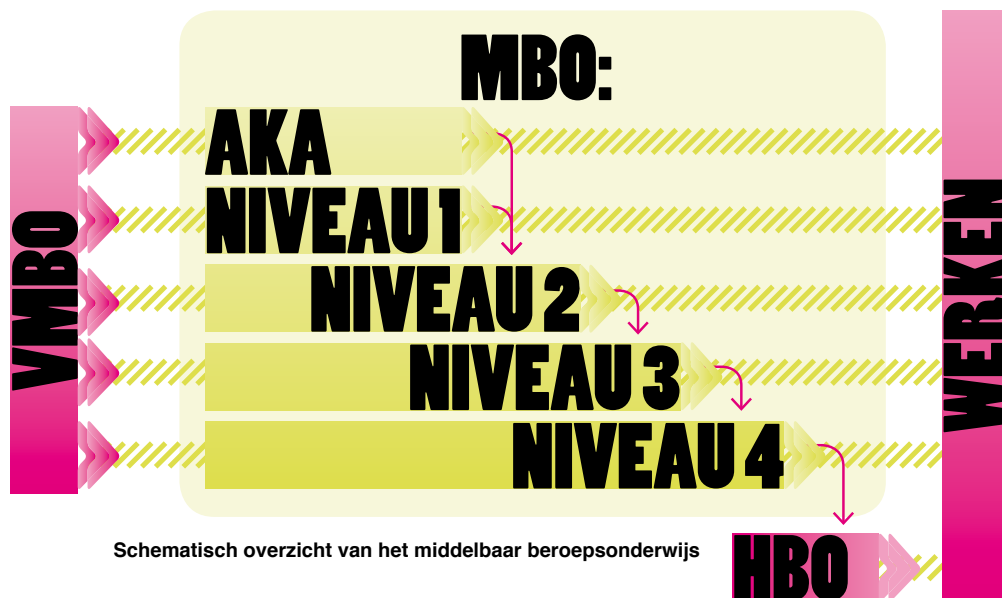
WAT JE MOET

WETEN OVER

HET NBO

HOE ZIET HET MBO ONDERWIJS ERUIT?

Op het vmbo heb je **4 leerwegen**: basisberoeps (BB), kaderberoeps (KB), gemengde leerweg (GL) en theoretische leerweg (TL). Op het mbo is het anders. Daar heb je **4 niveaus**.

Mbo-niveau 1 assistentenopleiding

Met deze opleiding kies je voor een beroep waarin je onder toezicht eenvoudig werk doet. Bijvoorbeeld als horeca-assistent of zorg hulp.

- ▶ Deze opleiding duurt een half jaar tot een jaar.
- ▶ Om toegelaten te worden heb je een diploma vmbo BB nodig of je bent minimaal 16 jaar
- ▶ Als je het mbo-diploma niveau 1 hebt behaald, kun je doorstromen naar niveau 2.

Mbo-niveau 2 basisberoepsopleiding

Met deze opleiding kies je voor een beroep waarin je uitvoerend werk doet. Bijvoorbeeld als receptionist of beveiliging.

- ▶ Deze opleiding duurt 1 tot 3 jaar
- ▶ Om toegelaten te worden heb je een diploma vmbo BB nodig. Zonder dit diploma word je alleen toegelaten als er geen opleiding mbo-1 in jouw opleidingsrichting is.
- ▶ Als je het mbo-diploma niveau 2 hebt behaald, kun je doorstromen naar niveau 3.

*** Bekijk deze informatie op YouTube!**

▶ Ga naar www.youtube.com en zoek op: 'Wat je moet weten over het mbo'

Mbo-niveau 3 vakopleiding

Met deze opleiding kies je voor een beroep waarin je zelfstandig werkzaamheden uitvoert. Bijvoorbeeld als zelfstandig werkend kok of secretaresse.

- ▶ Deze opleiding duurt 2 tot 4 jaar
- ▶ Om toegelaten te worden heb je een diploma vmbo KB, GL of TL nodig. Ook een mbo-diploma niveau 2 of overgangsbewijs van havo 3 naar havo 4 is voldoende.
- ▶ Als je het mbo-diploma niveau 3 hebt behaald, kun je doorstromen naar niveau 4.

Mbo-niveau 4 middenkaderopleiding of specialistenopleiding

Met deze opleiding kies je voor een beroep waarin je verantwoordelijk bent voor de dagelijkse gang van zaken in een bedrijf of je voert specialistische taken zelfstandig uit. Bijvoorbeeld als filiaalmanager of ICT-beheerder.

- ▶ Deze opleiding duurt 3 tot 4 jaar als het gaat om een middenkaderopleiding. De specialistenopleiding duurt 1 tot 2 jaar.
- ▶ Om toegelaten te worden heb je een diploma vmbo KB, GL of TL nodig. Ook een mbo-diploma niveau 3 of een overgangsbewijs van havo 3 naar havo 4 is voldoende.
- ▶ Als je het mbo-diploma niveau 4 hebt behaald, kun je doorstromen naar het hoger beroepsonderwijs (hbo).

AKA Arbeidsmarktgekwalificeerd assistent

Met de opleiding Arbeidsmarktgekwalificeerd assistent (AKA) hoef je niet direct voor een opleiding of beroep te kiezen. Je volgt een brede praktijkgerichte opleiding op niveau 1, waarna je kunt doorstromen naar een mbo-opleiding niveau 2.

- ▶ Deze opleiding duurt een half jaar tot 1 jaar.
- ▶ Voor deze opleiding heb je geen vmbo-diploma nodig.
- ▶ Als je de opleiding AKA hebt gedaan, kun je in overleg doorstromen naar een mbo-opleiding niveau 2.

Jill

*Het mbo
'Op het mbo gaan we volwassen
met elkaar om. De band met docenten is
ook heel anders: je wordt veel vrijer gelaten.
Hier leer je een vak en werk je
naar een doel toe.'*

*Na deze opleiding wil ik door naar niveau 4,
want ik wil later een eigen kinder-
boerderij beginnen. En dan moet je
kunnen managen.'*

*** Bekijk mijn filmpje op YouTube!**

▶ Ga naar www.youtube.com en zoek op: 'Jill op het mbo'

LEREN OP SCHOOL OF LEREN IN DE PRAKTIJK

* **Bekijk deze informatie op YouTube!**
▶ Ga naar www.youtube.com en zoek op:
'Wat je moet weten over het mbo'

BOL Leren op school

Bij een opleiding kijk je niet alleen naar het niveau. Je kijkt ook of je een BOL- of BBL-opleiding wilt volgen. BOL betekent: **Beroeps Opleidende Leerweg**. Bij een BOL-opleiding ga je veel naar school en loop je regelmatig stage, bijvoorbeeld één dag in de week of een paar weken achter elkaar.

BBL Leren in de praktijk

Ga je liever meteen werken en af en toe naar school? Kies dan voor een BBL-opleiding, de **Beroeps Begeleidende Leerweg**. Bij een BBL-opleiding moet je zelf een baan zoeken bij een erkend leerbedrijf*. Daar zijn mensen opgeleid om jou het vak te leren. Je verdient geld en krijgt geen studiefinanciering.
Let op: Het is lang niet altijd gemakkelijk om een baan te vinden. Als het echt niet lukt, kun je beter op tijd kiezen voor een BOL-opleiding!

Bij de BBL ben je aan het werk en ga je meestal één dag in de week naar school. Sommige opleidingen kun je alleen als BBL-opleiding volgen, want die beroepen leer je het beste in de praktijk. Denk bijvoorbeeld aan technische opleidingen zoals onderhoudsmonteur of metselaar.

* Een erkend leerbedrijf is goedgekeurd als stagebedrijf. Het personeel helpt en begeleidt je bij je stagewerkzaamheden.

Mascha

Mascha volgt een BBL-opleiding
'Eén dag in de week ga ik naar school voor de theorie over autospuiten, voorbereiden, schuren en afbijtmiddelen. De rest van de week werk ik bij een autobedrijf op de afdeling autoschade. Het duurde wel even voordat ik geaccepteerd werd maar nu zijn we collega's. Hier heb ik geleerd dingen zelfstandig te doen, zoals schuren en plamuren. Eerst goed kijken en na een poosje het gewoon zelf doen.'

* **Bekijk mijn filmpje op YouTube!**

▶ Ga naar www.youtube.com en zoek op: 'Mascha op het mbo'

STAGE LOPEN

Op het mbo leer je zowel op school als in de praktijk. Op school krijg je praktijklessen, die gericht zijn op je toekomstige beroep. Tijdens stages doe je zoveel mogelijk praktijkervaring op. Stage loop je bij een erkend leerbedrijf*. Hoe vaak en wanneer? Dat hangt af van de opleiding die je kiest!

Wat leer je tijdens zo'n stage?

In het begin loop je meestal mee. Je maakt kennis met het beroep en ontdekt of het werk wel bij je past. Je hoort en ziet veel en wordt er vaak een stuk zelfstandiger van.

Waar kun je allemaal stage lopen?

Er zijn in Nederland 195.000 erkende leerbedrijven waar je stage kunt lopen. Voor alle mbo-opleidingen zijn er wel stageplaatsen. Sommige scholen hebben ook stageadressen in het buitenland waar je gebruik van kunt maken.

Moet je zelf een stage zoeken?

De meeste scholen hebben stageadressen van leerbedrijven waar je terecht kunt. Je wordt gestimuleerd om het zelf te regelen, maar je krijgt altijd hulp als je daarom vraagt. Tijdens de lessen komen stages uitgebreid aan bod. Kies je voor een BBL-opleiding, dan moet je meteen aan het begin van de opleiding een leerbaan hebben.

Belangrijke tip

Begin zo vroeg mogelijk met het zoeken van een stage. Zeker als je een BBL-opleiding wilt gaan volgen. Wacht niet tot het laatste moment! Kijk ook op www.bekijkjetoekomstnu.nl.

 bekijkjetoekomstnu
de keuze is aan jou

Miquel loopt stage bij een kindercentrum 'Op mijn vorige stage had ik te maken met kinderen van 0 tot 4 jaar. Toen kwam ik erachter dat ik niet met zulke jonge kinderen wil werken. Nu doe ik een stage met kleuters en dat is veel leuker. Ik leer hier alles over kinderen.'

Miquel

* **Bekijk mijn filmpje op YouTube!**
▶ Ga naar www.youtube.com en zoek op: 'Miquel op het mbo'

* Een erkend leerbedrijf is goedgekeurd als stagebedrijf. Het personeel helpt en begeleidt je bij je stagewerkzaamheden.

PROEFSTUDEREN

Heb je een (voorlopige) studiekeuze gemaakt en wil je zoveel mogelijk weten over de opleiding die je van plan bent te gaan volgen? Dan is voor jou het moment aangebroken om te gaan proefstuderen. Je loopt mee met een opleiding en doet mee in de les. Op deze manier ervaar je heel direct of deze opleiding bij jou past.

Meer weten over proefstuderen?

Ook andere roc's in de regio Haaglanden bieden de mogelijkheid om te gaan proefstuderen. Ga naar je decaan of mentor. Die kan jou hiermee helpen. Kijk ook op www.bekijkjetoekomstnu.nl.

*** Bekijk deze informatie op YouTube!**

► Ga naar www.youtube.com en zoek op: 'Wat je moet weten over het mbo'

Op het mbo
 'Ik had verwacht meer met mijn handen bezig te zijn. Maar dat is eigenlijk alleen zo tijdens de lessen medische zorg. Dan ga je injecteren of een wond verschoneren. Het leren valt wel mee want ik maak steeds aantekeningen tijdens de les. Ik doe veel want ik vind school belangrijk.

Op het mbo moet je wel je eigen dingen bijhouden.

Je krijgt gewoon een lijst met data van de toetsen. En dan ligt het aan jezelf wat je daarmee doet.'

Wafa

*** Bekijk mijn filmpje op YouTube!**

► Ga naar www.youtube.com en zoek op: 'Wafa op het mbo'

HANDIGE WEBSITES

www.bekijktoekomstnu.nl Interactieve site vol informatie over opleidingen en stages in de regio.

Ook handig!

www.beroepeninbeeld.nl

Clips over beroepen en opleidingen.

www.scholieren.tv

Clips over beroepen en opleidingen.

www.beroepenkrant.nl

Alle beroepen van Nederland.

www.vaktoppers.nl

Ambachtelijke beroepen en opleidingen.

www.stoereberoepen.nl

Meer dan 50 stoere beroepen op een rij.

www.stagemarkt.nl

Zoek per vakrichting naar een stage of leerbedrijf.
Vul wel eerst je regio in!

www.lerenenwerken.nl

Info over leren en werken en combinaties daarvan.

www.job-site.nl

Info voor en door mbo-ers.

www.roc.nl

Alle mbo-opleidingen in heel Nederland.

www.leerverder.nl

Info over doorstromen van mbo naar hbo.

www.jeugdloonwijzer.nl

info over wettelijk minimumloon, bruto-netto, bijbaantjes en vakantiewerk.

www.mbowijzer.nl

Doe de beroepentest en kom erachter welke richting je op wilt.

7

ouders en verzorgers: hoe help ik mijn kind?

Te veel jongeren kiezen een opleiding of beroep waar ze een verkeerd beeld van hebben. Ze weten niet wat het beroep in de praktijk inhoudt, welk salaris ze gaan verdienen en hoe groot de kans op werk is. Meestal is het al moeilijk genoeg om erachter te komen wat ze zelf graag willen en waar ze goed in zijn.

Het gevolg daarvan is dat nog steeds teveel jongeren in de regio Haaglanden het mbo verlaten zonder een diploma. Ouders kunnen hun kinderen heel goed helpen met het maken van een studiekeuze. Samen met de decaan zijn zij de belangrijkste adviseurs van hun kind.

Wat kunt u doen om uw kind te helpen?

- ▶ Laat aan uw kind zien dat u belangstelling hebt voor zijn of haar schoolloopbaan. Praat daar samen over en toon interesse in wat uw kind leuk vindt. Zet samen op een rijtje wat uw kind goed kan en welke mogelijkheden het heeft.
- ▶ Breng uw kind in contact met informatie over opleidingen en beroepen. Ga samen naar de Open Dagen van mbo-scholen. Bekijk ook belangrijke websites (zie pagina 15).
- ▶ Neem alvast een kijkje in de praktijk door bij mensen of bedrijven langs te gaan die graag iets over hun beroep of werk willen vertellen. Zo krijgt uw kind een realistischer beeld van zijn of haar toekomstig beroep.
- ▶ Als uw kind helemaal niet weet wat het wil, praat dan samen met de decaan van de vmbo-school. Of vraag een gesprek aan op één van de mbo-scholen (zie hiervoor pagina 108).

Het mbo
‘Thuis hebben we katten, vissen en vroeger ook hamsters en vogels. Altijd ging ik al mee naar de dierenarts. Omdat ik constant dieren om me heen wil hebben, ga ik daar mijn beroep van maken. Mijn ouders zeiden tegen me ‘doe iets waar je blij van wordt en volg je hart’.

Jill
Ze hebben me daar helemaal vrij in gelaten. Ik kon dus mijn eigen keuze maken.’

*** Bekijk mijn filmpje op YouTube!**

▶ Ga naar www.youtube.com en zoek op: ‘Jill op het mbo’

WELKE NEDER-

OPLEIDING

WES JIJ?

* Bekijk deze informatie op YouTube!

► Ga naar www.youtube.com en zoek op:
'Wat je moet weten over het mbo'

Jill

Socraya Baidjoe (moeder van Anouschka)

"We bezochten met Anouschka een open dag. Zij ging kijken bij de opleiding Juridisch medewerker en wilde daar meer informatie over. Thuis heeft ze alles bekeken en gelezen. En toen zei ze: 'Dit is wat ik wil'. Onze dochter is nogal leergierig en ik zie haar die opleiding wel doen. Wij leven helemaal met haar mee. Ik zorg dat ik naast mijn werk voldoende tijd heb om er voor haar te zijn en met haar te praten."

Tip: neem de tijd om met uw kind te praten.

Marja Lagendijk (vmbo-decaan)

"Als decaan ben ik vooral een vraagbaak. Ouders en kinderen kunnen bij mij terecht als ze niet weten welke opleiding ze moeten kiezen en welke mogelijkheden er zijn. Soms raad ik ze aan een beroepentest te doen. Daarna bespreken we samen de uitslag. Het is belangrijk dat ouders luisteren naar hun kind en niet hun wil opleggen. De kunst is uit te vinden wat je kind zelf graag wil."

Tip: maak gebruik van de informatie die decanen hebben.

Christie van den Bergh (moeder van Grace)

"Grace wist al heel jong dat ze Dierverzorging wilde gaan doen. We praten wel over wat ze nog meer kan doen, maar daar staat ze niet zo voor open. We zijn gaan kijken op mbo-scholen en hebben met jongeren gepraat die dezelfde opleiding volgen. Mijn man heeft ervoor gezorgd dat ze bij een dierenasiel en een dierenarts mocht rondkijken, zodat ze meer over haar toekomstige werkkring te weten komt. Ik vind het fijn dat ze weet wat ze wil en dat ze gemotiveerd is om naar het mbo te gaan. Het gaat tenslotte om haar enthousiasme en plezier."

Tip: ga kijken op mbo-scholen en stel vragen aan jongeren die dezelfde opleiding doen.

LEGO =

NOMIE

ECONOMIE

Vmbo-vakken die passen bij een opleiding in de sector Economie zijn:

Economie en een keuze uit Duits, Frans of wiskunde.

Administratie	22
Detailhandel	24
Horeca, Bakkerij en Facilitaire dienstverlening	28
ICT	32
International Stream	34
Internationale Handel, Logistiek en Groothandel	36
Marketing en Commercie	38
Secretarieel en Juridisch	40
Toerisme en Recreatie	42

Brenda

*Op het mbo
'Op het vmbo had je docenten die
achter je aan gingen en zeiden:
Ik wil je opdracht volgende week echt hebben.
Dat verwachtte ik hier ook maar dat is niet zo.
Hier moet je het helemaal zelf doen.
Omdat studeren me niet zo makkelijk
afgaat, heb ik voor de BOL-opleiding
gekozen.
Dan heb je meer tijd om op school
je werk af te krijgen.'*

*** Bekijk mijn filmpje op YouTube!**

► Ga naar www.youtube.com en zoek op: ['Brenda op het mbo'](#)

ADMINISTRATIE

Vind je het leuk om met cijfers te werken en ben je nauwkeurig aangelegd? Ben je stressbestendig en kun je goed werken in teamverband? Met een (bedrijfs) administratieve opleiding kun je bij bijna elk bedrijf of kantoor terecht.

Je bent bezig met financiële zaken, zoals de boekhouding, salarisadministratie of belastingzaken. Als *Administratief medewerker* (niveau 2) voer je eenvoudige bedrijfsadministratieve werkzaamheden uit. Je leert bijvoorbeeld hoe je een debiteuren- en crediteurenadministratie moet bijhouden. Ook verwerk je facturen, bankstukken en creditnota's in een computersysteem.

Als *Financieel-administratief medewerker* (niveau 3) en *Bedrijfsadministrateur* (niveau 4) ga je aan de slag met de boekhoudkundige verwerking van gegevens voor het management, de belastingdienst en de aandeelhouders. Meestal gaat dat over cijfers rond de inkoop of verkoop of de kosten van het personeel. Ook kassaoverzichten of het betalingsverkeer van een bedrijf komen aan bod. Je maakt loonberekeningen en leert hoe je loonaangiften moet doen.

Als *Assistent-accountant* (niveau 4) leer je alles over balansen en jaarrekeningen. Je bent bezig met belastingaangiften en het afsluiten van boekhoudingen. Als *Salarisadministrateur* (niveau 4) kom je terecht bij bedrijven die de salarisadministratie voor andere bedrijven regelen.

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College		ROC ID College		ROC Leiden ROC Mondriaan		Zaakine
2	BOL	Administratief medewerker	2	2 6 14 16 26 29 33			46		82 86 89 100
	BBL	Administratief medewerker	2	2 6 14 16 26 29 33			46		
	BOL	Bedrijfsadministratief medewerker	1 tot 2		34 35 37 42 44		46	56 68	86
	BBL	Bedrijfsadministratief medewerker	2	2 6 14 16 26 29 33	35 44		46		
3	BOL	Financieel-administratief medewerker	2 tot 4	5 6 14 29 33	34 35 37 40 41 42 44		46	56 59	82 86 89 100
	BBL	Financieel-administratief medewerker	2 tot 4	5 6 14 29 33	35 44		46	56	89
4	BOL	Assistent-accountant	3 tot 4	5 6 14 29 33	34 35 37 40 41 42 44		46		82 86 89 100
	BBL	Assistent-accountant	3 tot 4		35 44		46		89
	BOL	Bedrijfsadministrateur	1 tot 4	5 6 14 29 33	34 35 37 40 41 42 44		46	56 59	82 86 89 100
	BBL	Bedrijfsadministrateur	1 tot 4	5 6 14 29 33	35 44		46		89
	BOL	Financieel-administratief medewerker	3	5 6 14 29 33					82 86 89 100
	BBL	Financieel-administratief medewerker	3	5 6 14 29 33					89
	BOL	Salarisadministrateur	3 tot 4	5 6 14 29 33			46		82 86 89 100
	BBL	Salarisadministrateur	3 tot 4				46		89

DETAILHANDEL

Ben je op zoek naar een levendige job, waarin je veel met mensen te maken hebt? En ben je klantgericht en commercieel ingesteld? Dan is het verkoopvak echt iets voor jou. Zoek de branche die bij je past: bijvoorbeeld werken in een kledingwinkel, parfumerie, interieur- of elektronicawinkel. Je kunt natuurlijk ook een eigen zaak beginnen.

Je gaat veel met klanten om en daarom is je gedrag heel belangrijk. Je drukt je beschaafd uit, komt afspraken na en ziet er verzorgd uit. Als verkoper voer je gesprekken met klanten over de artikelen die je verkoopt. Je geeft advies, verricht kassawerkzaamheden en zorgt voor een aantrekkelijke presentatie van de producten in de winkel.

Opleidingen die je kunt volgen zijn: *Aankomend verkoopmedewerker* (niveau 1), *Verkoper* (niveau 2) of *Verkoopsspecialist* (niveau 3). Kies je voor de opleiding *Afdelingsmanager* of *Filiaalmanager* (niveau 4) dan word je leidinggevend. En na de opleiding *Ondernemer detailhandel* (niveau 4) kun je een eigen winkel runnen.

Je werkt met voorraden en goederen en dan moet je goed kunnen plannen en organiseren. Inkoop en verkoop stem je steeds op elkaar af, want anders maak je teveel kosten. Je hebt ook te maken met de ontvangst, controle, beheer en verzending van goederen.

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College				ROC-ID College				ROC Leiden Lentiz		ROC Mondriaan Zadkine				
			5	25	34	35	42	44	46	65	93	55	89	93	99		
1	BOL	Aankomend verkoopmedewerker	1	5	25	34	35	42	44	46	65	93					
	BBL	Aankomend verkoopmedewerker	1	5	25	34	35	37	44	46	56						
	BOL	Aankomend verkoopmedewerker in de wijk	½	10	11	19											
2	BOL	Medewerker detailhandel	2								55						
	BOL	Verkoper	½ tot 2	2	5	25	30	33				89	93	99			
	BBL	Verkoper	½ tot 2	5	25	30	33					89	99				
	BOL	Verkoper detailhandel	2			35	42	44	46	65							
	BBL	Verkoper detailhandel	2			34	35	37	42	44	46	56					
	BOL	Verkoper parfumerie	2			37											
	BOL	Verkoper Retail & Fashion	2			35	42	44									
	BBL	Verkoper Retail & Fashion	2			44											
	3	BOL	Verkoopadviseur wonen	2 tot 3			44					65					
		BBL	Verkoopadviseur wonen	2			44										
BOL		Verkoopsspecialist / Eerste verkoper	1 tot 2	25					46			79	89				
BBL		Verkoopsspecialist / Eerste verkoper	1 tot 2	5	25	33			46			89	99				
BBL		Verkoopsspecialist detailhandel	2 tot 3			34	35	37	42	44	46	56					
BOL		Verkoopsspecialist detailhandel	1½ tot 3	2	5	25	30	33	34	35	37	40	41	42	44	46	65
BOL		Verkoopsspecialist mode	1½ tot 3			35	42	44				65	79				
BBL		Verkoopsspecialist mode	2			44											
4		BOL	Afdelingsmanager	max. 3			41	42	44	46							
	BBL	Afdelingsmanager	max. 3			35	42	44	46								
	BOL	Afdelingsmanager Retail & Fashion	3			35	42	44									
	BBL	Afdelingsmanager Retail & Fashion	3			44											
	BOL	Business & Fashion	3									79					
	BOL	BBL	Exportmedewerker	2 tot 3						46							
	BOL	Filiaalmanager	max. 3			34	35	37	40	41	42	44	46	65	79	89	
	BBL	Filiaalmanager	max. 3			34	35	37	42	44	46	56	89	99			
	BOL	Filiaalmanager parfumerie	1			40											
	BOL	BBL	Filiaalmanager Retail & Fashion	3			44										

DETAILHANDEL

* De gekleurde bolletjes met de getallen verwijzen naar de locaties en adressen van de mbo-scholen achterin de gids.

vervolg op de
volgende pagina!

2.0.2.

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeza College	ROC ID College	ROC Leiden Lentiz	ROC Mondriaan Zadkine
4	BOL Interieuradviseur	3		44		65
	BBL Interieuradviseur	3		44		
	BOL Manager handel / Filiaalmanager	1½	25			
	BBL Manager handel / Filiaalmanager	1½ tot 2	25			
	BOL BBL Manager wonen	3		44		
	BOL Medewerker detailhandel	4			55	
	BOL Ondernemer detailhandel	2 tot 3	5 25 30 33	34 35 37 40 41 42 44	46	65 79 89 99
	BBL Ondernemer detailhandel	1 tot 3		34 35 37 42 44	46	56 89
	BOL Ondernemer detailhandel mode	1 tot 2½				79
	BOL Ondernemer detailhandel Retail & Fashion	3		35 42 44		
	BBL Ondernemer detailhandel Retail & Fashion	3		44		

DETAILHANDEL (vervolg)

Kiezen

'Ik had voor de opleiding Retail & Fashion gekozen omdat ik mode leuk vind. Maar ik kreeg veel huiswerk en op mijn stage bij een kledingzaak voor oudere mensen voelde ik me helemaal niet thuis. Daarna koos ik voor de opleiding Zelfstandig werkend gastvrouw en dat liep ook mis. Toen heb ik een poosje in een speelgoedwinkel gewerkt. Hier loop ik nu stage en ondertussen ga ik weer naar school.

Want mijn doel is een diploma halen.'

Brenda

*** Bekijk mijn filmpje op YouTube!**

► Ga naar www.youtube.com en zoek op: 'Brenda op het mbo'

HORECA, BAKKERIJ EN FACILITAIRE DIENSTVERLENING

Vind je het bereiden van eten en drinken leuk? Wil je het mensen graag naar de zin maken? En heel belangrijk: ben je geen 9 tot 5-type? Dan is werken in de horeca, bij een (banket)bakkerij of in de facilitaire dienstverlening vast iets voor jou!

Horeca is een verzamelnaam voor hotels, restaurants en cafés. Werken in de horeca betekent dat je dienstverlenend en commercieel bent ingesteld. Je beschikt over voldoende productkennis en kunt goed met mensen omgaan. Als kok zorg je dat mensen kunnen genieten van een heerlijke maaltijd. Je bereidt gerechten en denkt mee over de menukaart.

Beroepen in de horeca lopen uiteen van horeca-assistent tot kok, (banket)bakker, gastheer/gastvrouw, cateringbeheerder of manager/ondernemer horeca. Een *Horeca-assistent* (niveau 1) helpt de kok met het snijden van de groenten en het bereiden van eenvoudige gerechten. De kerntaak van een *Kok* (niveau 2) is het helpen van de *Zelfstandig werkend kok* (niveau 3) met het uitwerken van bestaande recepten.

Kies je voor *Gastheer/Gastvrouw* (niveau 2 en 3), dan ben je vooral gericht op het bedienen van de gasten. Heb je ondernemerskwaliteiten en kun je als baas andere mensen goed uitleggen wat ze moeten doen? Kies dan voor de opleiding *Cateringbeheerder* of *Manager/Ondernemer* (niveau 4) in de horeca. Voor al deze beroepen geldt dat je vaak moet werken als andere mensen vrij zijn.

Als brood- en banketbakker maak je allerlei soorten brood, taarten, gebakjes, koekjes en soms ook hartige lekkernijen. Je koopt grondstoffen in, zorgt voor leuke garnering en decoraties en speelt in op feestdagen en specifieke wensen van klanten. Opleidingen die je kunt volgen zijn: *Assistentbakker* (niveau 1), *Brood- en banketbakker* (niveau 2) en *Allround brood- en banketbakker* (niveau 3).

Kies je voor de facilitaire dienstverlening, dan heb je een coördinerende en organiserende rol bij de inrichting en het onderhoud van gebouwen. Je regelt de inkoop van materieel, zorgt voor de (brand)veiligheid, toezicht op arboregels en draagt financiële verantwoordelijkheid. Opleidingen die je kunt volgen zijn: *Facilitair medewerker* (niveau 2) en *Facilitair leidinggevende* (niveau 4).

NIVEAU	OPLEIDING		JAREN	LOCATIES					
				Albeda College	ROC-ID College	ROC Leiden	ROC Mondriaan	Zaakline	
1	BOL	BBL	Assistent-bakker	1	23	36			92
	BOL		Horeca-assistent	1 tot 2	3 13	36	52	64	92
		BBL	Horeca-assistent	1 tot 2	3 13	36	52	64	
2	BOL	BBL	Banketbakker	2 tot 2½	23	36	52		
	BOL	BBL	Brood- en banketbakker	2	23	36	52		92
	BOL		Cateringmedewerker / Medewerker fastservice	2					92
	BOL		Facilitair medewerker	2	14		46	64	92
		BBL	Facilitair medewerker	2	14		46	64	
	BOL		Facilitair zorgmedewerker	2					92
		BBL	Facilitair zorgmedewerker bij Erasmus MC	1 tot 2					91
	BOL	BBL	Gastheer / Gastvrouw	1 tot 2	2 3 9 23	36	52	64	92
	BOL		Gastheer / Gastvrouw op stoomschip 'De Rotterdam'	1½ tot 2	23				77
	BOL	BBL	Kok	1 tot 2	2 3 9 23	36	52	64	92
	BOL		Kok op stoomschip 'De Rotterdam'	1½ tot 2	23				77
	BOL	BBL	Medewerker fastservice	1 tot 2			52	64	
		BBL	Schoonmaak en glazenwassen	2	14				
		BBL	Voedingsassistent	1 tot 2	14				
	3	BOL		Allround banketbakker	2 tot 3	23	36		
		BBL	Allround banketbakker	2 tot 4	23	36	52		
BOL			Allround brood- en banketbakker	2 tot 3	23	36			92
		BBL	Allround brood- en banketbakker	2 tot 3	23	36			92
BOL			Allround broodbakker	2	23				
		BBL	Allround broodbakker	2 tot 4	23		52		
BOL		BBL	Eerste medewerker fastservice	2				64	
		BBL	Instellingskok	3 tot 4			52		
BOL			Zelfstandig werkend gastheer / gastvrouw	2 tot 4		36		64	
		BBL	Zelfstandig werkend gastheer / gastvrouw	2 tot 4	23	36	52	64	92
BOL			Zelfstandig werkend kok	2 tot 4		36		64	
	BBL	Zelfstandig werkend kok	1 tot 4	3 23	36	52	64	92	

* De gekleurde bolletjes met de getallen verwijzen naar de locaties en adressen van de mbo-scholen achterin de gids.

vervolg op de
volgende pagina!

2.0.2.

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College	ROC Leiden	ROC Mondriaan	Zakline
4	BOL BBL Bedrijfsleider fastservice	3			64	
	BOL Cateringbeheerder / -manager	4				92
	BOL Facilitair leidinggevende	3 tot 4	14	46	64	92
	BBL Facilitair leidinggevende	4	14	46		
	BBL Gastronomoom-sommelier	1				92
	BBL Gespecialiseerd kok	1½ tot 2	23			92
	BBL Leidinggevende ambachtelijke bakkerij	1 tot 4		52		92
	BOL Leidinggevende bediening	4			64	
	BBL Leidinggevende bediening	1 tot 4		52	64	92
	BOL Leidinggevende keuken	4			64	
	BBL Leidinggevende keuken	1 tot 4		52	64	92
	BOL Manager / Ondernemer café-bar	3 tot 4	23		64	92
	BOL Manager / Ondernemer fastservice	3			64	
	BOL Manager / Ondernemer horeca	3 tot 4	23	52		92
	BOL Manager / Ondernemer horeca (hotel)	4			64	
	BOL Manager / Ondernemer bakkerij	4	23			
	BBL Patissier	1 tot 4	23			92

ICT

**Ben je geïnteresseerd in computers en automatisering?
Vind je het leuk om hardware en software problemen op
te lossen en heb je een dienstverlenende instelling?
Dan is een ICT-opleiding zeker iets voor jou.**

Je kiest voor een dynamische sector, waarin je op de hoogte moet zijn van de laatste ontwikkelingen op ICT-gebied. Je werkt zelfstandig of met collega's en voor sommige functies gelden wisselende werktijden.

Heb je een ICT-opleiding gevolgd dan kun je aan de slag bij een ICT-bedrijf, de overheid of bijvoorbeeld een ziekenhuis. Als *Medewerker ICT* (niveau 2) en *Medewerker beheer ICT* (niveau 3) ben je vooral bezig met het installeren van hardware en software. Je doet ook computer- telefoon- en netwerkbekabeling en helpt gebruikers met vragen.

Als *Netwerkbeheerder* (niveau 4) ben je meer gericht op het onderhoud, beheer en beveiliging van kleine tot middelgrote netwerken. De *Applicatieontwikkelaar* (niveau 4) ontwikkelt en realiseert software en/of IT-media producten. Als *Particulier digitaal onderzoeker* (niveau 4) spoor je computerfraude op en bescherm je systemen tegen virussen en hackers.

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeza College	ROC ID College	ROC Leiden	ROC Mondriaan	Zadkine
2	BBL Medewerker ICT	max. 2		35			
	BOL Medewerker ICT	max. 2	27 29 31	35 44	48	56	79 90 100
3	BOL Medewerker beheer ICT	max. 3	27 29 31	35 44	48	56 67	88 100
	BBL Medewerker beheer ICT	max. 3		35		56	
4	BOL Applicatieontwikkelaar	max. 4	27	35 44	48	67	88 100
	BBL Applicatieontwikkelaar	max. 4		35			
	BOL Gamedeveloper	4					88 100
	BOL Human Technology	4					86
	BOL ICT-beheerder	max. 4	27 29 31	35 44	48		88 100
	BBL ICT-beheerder	max. 4		35		56	
	BOL ICT-beheer	4				67	
	BBL ICT-beheer	3				56	
	BOL Mediadeveloper	max. 4		35 44	48		88
	BBL Mediadeveloper	max. 4		35			
	BOL Mediavormgever	4			48		
	BOL Netwerkbeheerder	max. 4	27 29 31	35 44	48		88
	BBL Netwerkbeheerder	max. 4		35		67	
	BOL Particulier digitaal onderzoeker	max. 4		35			88
	BBL Particulier digitaal onderzoeker	max. 4		35			

INTERNATIONAL STREAM

The Mondriaan International Business School and the Albeda Business College International Business School offer a broad range of outstanding vocational (practical) education for young people focusing on a career in business. The courses, which are taught in English by native speakers, are challenging, interesting and valuable as well as internationally oriented. They equip students for employment within the private and public sectors. These skills are also relevant for starting a business.

De vraag naar goed opgeleide medewerkers met een uitstekende kennis van de Engelse taal wordt steeds groter. Wil je bij een internationaal bedrijf werken op het gebied van bedrijfsadministratie, management, marketing of communicatie? Volg dan de zakelijke opleidingen *International Business* (niveau 4) of *International Business Emerging Markets* (4). Met dit diploma kun je terecht in het internationale bedrijfsleven, de publieke sector of een eigen bedrijf beginnen. Met de opleiding *International Event Management* (niveau 4) werk je mee aan de organisatie van congressen, festivals en sportevenementen.

Ben je geïnteresseerd in een baan in een groot hotel? Volg dan de opleiding *International Hotel & Management* (niveau 4). Deuren naar hotels over de hele wereld worden geopend. Als de toeristische sector of de vrijetijdsindustrie beter bij je past, volg dan de opleiding *International Tourism & Leisure Management* (niveau 4). Hiermee kies je voor een carrière in het internationale recreatieve sector.

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College	ROC ID College	ROC Mondriaan	Zaakline
3	BOL International Tourism & Leisure Management (Leisure & Hospitality Executive)	2 tot 4			61	
4	BOL Internationaal assistent communicatiemedewerker	3		41		
	BOL Internationaal directiesecretaesse	3		41		
	BOL International Business (Marketingmedewerker)	3	30		60	
	BOL International Business (Manager handel)	3	30			79
	BOL International Business Emerging Markets (Manager handel)	3	30			
	BOL International Event Management Studies (Medewerker evenementenorganisatie)	3	30			
	BOL International Hotel & Management (Manager / Ondernemer horeca, hotel)	4			64	
	BOL International Management Assistant Studies (Directiesecretaesse)	3	30			
	BOL International Tourism & Leisure Management (Leisure & Hospitality Executive)	2 tot 4			61	
	BOL Sprinttraject Financiële beroepen (Bedrijfsadministrateur)	1	30			
	BOL Sprinttraject Medewerker Marketing en Communicatie	1 tot 1½	30			
	BOL Sprinttraject Secretariële Beroepen (Managementassistent)	1	30			

INTERNATIONALE HANDEL, LOGISTIEK EN GROOTHANDEL

Ben je dienstverlenend ingesteld en kun je goed plannen en organiseren? Heb je vooral interesse in 'de achterkant van het verkoopvak'? Kies dan voor een loopbaan in de Internationale groothandel, Logistiek en Groothandel. Het is een ondernemende bedrijfstak!

In de internationale handel ben je betrokken bij de import en export van producten. Het is een sector waarin je met veel verschillende mensen, culturen en handelsgewoontes te maken krijgt.

Als *Exportmedewerker* (niveau 4), werk je hoofdzakelijk vanuit je eigen kantoor en heb je telefonisch contact met klanten.

Kies je voor *Internationale handel buitendienst* (niveau 4), dan onderhandel je met klanten van een internationaal handels- of productiebedrijf.

Als *Logistiek medewerker* (niveau 2) laat je de goederenstroom in het magazijn op rolletjes lopen. Je verzamelt orders, maakt orders klaar voor verzending en werkt mee aan het beheer van de opgeslagen goederen. Kies je voor de opleiding *Logistiek teamleider* (niveau 3), dan leer je het plannen en verdelen van werkzaamheden en het begeleiden van medewerkers.

Als *Logistiek supervisor* (niveau 4) coördineer en begeleid je alle werkzaamheden in het magazijn.

In de groothandel werk je met voorraden en goederen en dan moet je goed kunnen plannen en organiseren. Inkoop en verkoop stem je steeds op elkaar af, want anders maak je teveel kosten. Je hebt ook te maken met de ontvangst, controle, beheer en verzending van goederen. Een van de opleidingen die je kunt volgen is *Vestigingsmanager groothandel* (niveau 4).

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	LOCATIES							
			Albeda College	ROC ID College	ROC Leiden	Lentiz	ROC Mondriaan	Zaakme		
1	BOL	Assistent-logistiek medewerker	1		34 44				86 94	
	BBL	Assistent-logistiek medewerker	1		34 35 37 44	46				
2	BBL	Chauffeur goederenvervoer	2			45 46				
	BOL	Logistiek medewerker	1 tot 2			46		56	86 94	
	BBL	Logistiek medewerker	½ tot 2	5 25	34 35 37 44	46			86 94	
	BOL BBL	Logistiek vakman	1 tot 2				53			
3	BOL	Commercieel medewerker	1						79 89 99	
	BBL	Commercieel medewerker	1						89	
	BOL	Commercieel medewerker binnendienst	1½	5 25 30						
	BBL	Commercieel medewerker binnendienst	1 tot 1½	5 25 30						
	BOL BBL	Lijnrijder	2 tot 3			46				
	BOL	Logistiek teamleider	1½ tot 3	25	34 44	46		56	86 94	
	BBL	Logistiek teamleider	1 tot 3	25	34 35 37 44	46			86 94	
	BOL BBL	Logistiek medewerker	2		34 44					
	BOL	Logistiek vakman	2 tot 3				53			
	BOL	Outstanding Retail	3				54			
	4	BOL BBL	Exportmedewerker	2 tot 3			46			
		BOL	Logistiek supervisor	1 tot 3	25	34 44	46			86 94
BBL		Logistiek supervisor	3	25	34 35 37 44	46		56		
BOL		Assistent-manager internationale handel	1½ tot 2						79 99	
BOL		Assistent-manager internationale handel buitendienst	3		34 35 44					
BBL		Assistent-manager internationale handel buitendienst	3		34 35 37 44					
BOL		Assistent-manager internationale handel binnendienst	3	5 25 30	34 35 44					
BBL		Assistent-manager internationale handel binnendienst	3		34 35 37 44					
BOL		Manager opslag en vervoer	4			45				
BOL		Vestigingsmanager groothandel	1½ tot 3	5 25 30	34 35 42 44	46			79 89 99	
BBL		Vestigingsmanager groothandel	3		34 35 37 44	46				
BOL		Mbo-pro	3						89 99	
BOL		Commercieel medewerker / (Junior) accountmanager	3	5 25 30						
BOL		Junior accountmanager	1½ tot 2						89	

* De gekleurde bolletjes met de getallen verwijzen naar de locaties en adressen van de mbo-scholen achterin de gids.

MARKETING EN COMMERCIE

Houd je van dynamiek en ben je creatief? Beschik je over organisatorisch talent en heb je een flexibele instelling? Dan is een toekomst in de marketing en communicatie misschien iets voor jou. Als je het leuk vindt klanten te overtuigen en deadlines en targets te halen, kies dan voor een toekomst in de commerciële wereld.

Als marketingmedewerker werk je op een afdeling marketing, communicatie, public relations of voorlichting. Je zorgt dat producten of diensten 'in de markt worden gezet' met behulp van reclame en promotie. Je kunt je ook specialiseren in communicatie. Dan help je bij het opstellen van communicatieplannen, het onderhouden van contacten en organiseren van evenementen. Schrijven is dan een belangrijk deel van je werk. Opleidingen die je kunt volgen zijn *Marketingmedewerker* (niveau 4) en *Assistent-communicatiemedewerker* (niveau 4).

Kies je voor een commerciële opleiding, dan kun je aan het werk bij een bank, verzekeraar of makelaardij. Je adviseert klanten over spaarvormen, verzekeringen, kredieten en hypotheek. Of je bent bezig met order- of klachtenafhandeling en relatiebeheer, oftewel het onderhouden van contacten met klanten. Opleidingen die je kunt volgen zijn *Commercieel medewerker bank- en verzekeringswezen* (niveau 4). Wil je aan de slag op de afdeling verkoop/sales van een bedrijf, dan krijg je te maken met het verkopen van producten of diensten aan klanten. Je leert ook te werken met verkoopdoelstellingen, de zogenaamde targets, die je moet halen. Opleidingen zijn *Commercieel medewerker binnen- of buitendienst* (niveau 3) en *(Junior) accountmanager* (niveau 4).

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College					ROC ID College		ROC Leiden		Lentiz	ROC Mondriaan		Zadkine
3	BOL BBL	Commercieel medewerker	1							46					
	BOL	Commercieel medewerker binnendienst	1 tot 2	5	25	30	34	35	40	42	44	46		89	
	BBL	Commercieel medewerker binnendienst	1 tot 2	5	25	30	34	35	37	44	46		89		
	BOL	Commercieel medewerker buitendienst	1 tot 2				34	35	40	42	44	46			
	BBL	Commercieel medewerker buitendienst	1 tot 2				34	35	37	44	46				
	BOL	Contactcenter medewerker	1							46					
	BBL	Contactcenter medewerker	1 tot 2				44			46					
4	BOL	(Junior) accountmanager	3				34	35	42	44					
	BBL	(Junior) accountmanager	3				34	35	37	44					
	BOL	Assistent-communicatiemedewerker	3				35	40	41	42	44	46	60	85	
	BBL	Assistent-communicatiemedewerker	3				34	35	37	44	46				
	BOL	Business & Management	3								53				
	BOL	Commercieel medewerker / (Junior) Accountmanager	1½ tot 3	5	25	30				46			85		
	BBL	Commercieel medewerker / (Junior) Accountmanager	1½ tot 3							46			85 89		
	BOL	Commercieel medewerker bank- en verzekeringswezen	3	6	30	33	34	35	44	46		60	85		
	BBL	Commercieel medewerker bank- en verzekeringswezen	3							46			89		
	BOL	Commercieel medewerker marketing en communicatie	3	14	33					46		60	85		
	BBL	Commercieel medewerker marketing en communicatie	3							46			89		
	BOL	Contactcenter teamleider	3							46					
	BBL	Contactcenter teamleider	3				44			46					
	BOL	Internationaal assistent-communicatiemedewerker	3				41								
	BOL	Medewerker marketing en communicatie	3									60			
	BOL	Marketingmedewerker	3				35	40	41	42	44	46	60	85	
	BBL	Marketingmedewerker	3				34	35	37	44	46				
	BOL	Medewerker evenementenorganisatie	3				35	41	42	44	46	60	85		
	BBL	Medewerker evenementenorganisatie	3				35	44		46					
	BOL	Ondernemersacademie	1 tot 2				44								
	BBL	Ondernemersacademie	1 tot 2				34	35							

SECRETARIEEL EN JURIDISCH

Als je het leuk vindt om dienstverlenend bezig te zijn op secretariael of administratief gebied, dan past een baan in de secretariële sector helemaal bij jou. Ben je meer geïnteresseerd in wetten en regels? Kies dan voor een juridische opleiding.

Voor zowel secretariael als juridisch werk moet je een dienstverlenende instelling hebben en over goede communicatieve vaardigheden beschikken.

Een secretaresse of managementassistent is stressbestendig, veelzijdig en kan goed in teamverband werken. Je hoort, ziet en weet alles. Je bent de spil in een bedrijf of afdeling. Jouw taken zijn vooral het bijhouden van agenda's, het organiseren en plannen van activiteiten en het maken van verslagen en brieven. Ook verstuur je mailings en regel je afspraken met klanten en bedrijven.

Je kunt bij uiteenlopende bedrijven en instellingen terecht, van secretariael medewerker tot directie-secretaresse. Opleidingen die je kunt volgen zijn *Secretarieel medewerker* (niveau 2), *Secretaresse* (niveau 3) en *Directiesecretaresse* (niveau 4).

Als juridisch medewerker werk je nauwkeurig en zelfstandig. Je hebt een klantvriendelijke instelling en je weet wat wel en niet mag volgens de wet. Je kunt aan de slag in de zakelijke dienstverlening, sociale verzekering of arbeidszaken en personeelswerk. Daarmee help je mensen verder. Een juridische opleiding kun je volgen op niveau 3 en 4.

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College		ROC ID College		ROC Leiden ROC Mondriaan		Zaakine
2	BOL	Secretarieel medewerker	1 tot 2			34 35 37 42 44	46	56 68	86
	BBL	Secretarieel medewerker	2			35 44	46	56	
	BOL	Telefonist / Receptionist	2 tot 3	2 6 14 16 26 29 33		34 35 37 42 44	46		86
	BBL	Telefonist / Receptionist	2 tot 3	2 6 14 16 26 29 33		35 44	46	56	
3	BOL BBL	Juridisch secretaresse	2 tot 3	5 6 14 29 33			46		
	BOL BBL	Medisch secretaresse	2 tot 3	5 6 14 29 33			46		
	BOL	Secretaresse	2 tot 3	5 6 14 29 33		34 35 37 40 41 42 44	46	56 59	82 85 86 100
	BBL	Secretaresse	2 tot 3	5 6 14 29 33		35 44	46	56	89
4	BOL BBL	Directiesecretaresse	3				46		
	BOL	Internationaal directiesecretaresse	3			41			
	BOL	Juridisch medewerker	3 tot 4	29			46		82
	BBL	Juridisch medewerker	3				46		
	BOL	Juridisch medewerker openbaar bestuur	2 tot 4	29		35 44	46	59	82
	BBL	Juridisch medewerker openbaar bestuur	2 tot 3				46	59	
	BOL	Juridisch medewerker zakelijke dienstverlening	2 tot 4	29		35 44	46	59	82
	BBL	Juridisch medewerker zakelijke dienstverlening	2 tot 3				46	59	
	BOL	Managementassistent / Directiesecretaresse	1 tot 3	5 6 14 29 33		34 35 37 40 41 42 44		56 59	82 85 86 100
	BBL	Managementassistent / Directiesecretaresse	3 tot 4	5 6 14 29 33		35 44			89
	BOL	Medewerker personeel en arbeid	2 tot 4	29		44		46 59	82
	BBL	Medewerker personeel en arbeid	2 tot 3					46 59	
	BOL	Medewerker sociale zekerheid	2 tot 3	29		44		46 59	82
BBL	Medewerker sociale zekerheid	2 tot 3					46 59		

TOERISME EN RECREATIE

De toeristische sector is een uitdagende en avontuurlijke bedrijfstak. In deze sector is behoefte aan gastvrije, vriendelijke en vooral deskundige mensen. Houd je van avontuur en reis je graag naar verre landen? Ben je stressbestendig en heb je een communicatieve en dienstverlenende instelling? Dan is een toekomst in toerisme en recreatie iets voor jou.

Naast een paar vreemde talen leer je vaardigheden, zoals automatisering en jezelf goed kunnen presenteren. Je werkt bij een reiswinkel, touroperator, luchthaven, congrescentrum, bungalowpark of cruiseboot. De beroepen zijn heel verschillend: van frontoffice medewerker tot verkoper reizen of recreatiemedewerker.

Je werkt zelfstandig of samen met collega's. Als *Frontoffice medewerker* (niveau 3) of *Frontoffice manager* (niveau 4) ontvang je bezoekers uit binnen- en buitenland om Nederland als vakantiebestemming te promoten.

Kies je voor de opleiding *Verkoper reizen* (niveau 3) of *Manager verkoop reizen* (niveau 4), dan wil je graag mensen helpen met advies over een leuke vakantiebestemming. Je bent zorgvuldig en precies in je administratie. Vind je de opleiding *Leisure & Hospitality Host* (niveau 3) leuk, dan liggen jouw kwaliteiten op het gebied van organiseren, activiteiten opzetten en coördineren.

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College	ROC Leiden	ROC Mondriaan	Zadkine
2	BOL Leisure & Hospitality Assistent	2	30	52		
3	BOL Frontofficemedewerker	3	30	52		
	BOL Informatiemedewerker	3	30		61	
	BOL Leisure & Hospitality Host	2 tot 3	30	52	61	92 99
	BOL Receptionist	3	30		61	
	BOL Verkoper internationale reizen	3				92
	BOL Verkoper reizen	3	30	52	61	
	BBL Verkoper reizen	2 tot 3	30	52		
4	BOL Frontofficemanager	4	30	52	61	
	BOL Frontofficemedewerker	2 tot 4	30			
	BOL Hoofd informatie	4	30		61	
	BOL Leisure & Hospitality Executive	1 tot 4	30	52	61	99
	BOL Luchtvaartdienstverlener	1	30		61	92
	BOL Manager verkoop reizen	4	30	52	61	
	BBL Manager verkoop reizen	1 tot 4		52		
	BOL Manager verkoper internationale reizen	4				92

Kiezen

'Eerst wilde ik theater gaan doen. Maar de toelatingseisen waren te zwaar. Je moest namelijk een portfolio laten zien en dat had ik niet. Toen kreeg ik met mijn vmbo-school een rondleiding bij toerisme en recreatie op een mbo-school.

Dat was heel leuk, vooral toen ik erachter kwam dat hier ook veel aan theater wordt gedaan.

Daarna ben ik nog een keer met mijn ouders naar de Open Dag gegaan. Beide keren dacht ik: dit is het.'

Daan

***Bekijk mijn filmpje op YouTube!**

► Ga naar www.youtube.com en zoek op: 'Daan op het mbo'

GREEN

DIEREN

Ben je een echte dierenvriend en vind je het leuk om met honden, katten, paarden, geiten en andere dieren te werken? Wil je voor dieren zorgen, praktisch bezig zijn en dieren begeleiden? Dan is dierverzorging vast iets voor jou.

Je kunt gaan werken als dierverzorger, educatief medewerker of je komt terecht op een kinderboerderij, pension, kennel of in een dierenpeciaalzaak.

Tijdens de opleiding *Medewerker dierverzorging* (niveau 2) leer je alles over de dagelijkse verzorging van dieren. Als *Dierverzorger recreatiedieren* (niveau 3) word je opgeleid tot zelfstandig werker in de dierverzorging en ga je in de dienstverlenende sector werken. Bijvoorbeeld op een kinderboerderij of dierenpark.

Wil je meer leren over ondernemersvaardigheden als je met dieren gaat werken? Kies dan voor de opleiding *Manager dierverzorging* (niveau 4). Daarmee kun je als ondernemer of leidinggevende in de dierenbranche werken. Als *Dierenartsassistent paraveterinair* (niveau 4) mag je helpen bij operaties en medicijnen toedienen.

Ben je gek op paarden en wil je alles leren over de verzorging zoals poetsen, uitmesten van stallen en beweging geven? Kies dan voor de opleiding *Paardenhouderij* (niveau 2, 3 en 4).

NIVEAU	OPLEIDING		JAREN	Lentiz	Wellant college
2	BOL	BBL	Dier en zorg	2	74
	BOL	BBL	Medewerker dierversorgung	2	54
	BOL		Medewerker paardenhouderij	2	54
3	BOL	BBL	Dier en zorg	3	74
	BOL	BBL	Dierversorger recreatiedieren	3	54
	BOL		Vakbekwaam medewerker paardenhouderij	3	54
4	BOL	BBL	Dier en zorg	4	74
	BOL		Dierenartsassistent paraveterinair	3	54
	BOL		Manager dierversorgung	4	54
	BOL		Manager paardenhouderij	4	54

GROEN

Als je geïnteresseerd bent in 'groen' dan is er zoveel om uit te kiezen! Denk bijvoorbeeld aan bloemsierkunst, vormgeving en het aankleden en inrichten van binnen- en buitenruimtes. Aan werken in de natuur of in de tuinbouw. Of ben je meer op je plek in de (internationale) handel en logistiek, de recreatieve sector of de voedingsindustrie? Al deze richtingen zijn verbonden met de groene sector.

Als je groene vingers hebt en creatief bent, is het bloembindersvak vast iets voor jou. Deze opleiding kun je op verschillende niveaus volgen, van *Medewerker bloembinden* (niveau 2) en *Vakbekwaam medewerker bloembinden* tot *Manager bloembinden* (niveau 4). Ben je meer geïnteresseerd in styling, decoratie en inrichting? Dan is de opleiding *Vakbekwaam medewerker natuur en vormgeving* (niveau 4) zeker iets voor jou.

Ben je graag buiten bezig met groen? Kies voor een opleiding in de groene ruimte, bijvoorbeeld voor *Stedelijk groen en natuurbeheer* (niveau 1), *Medewerker buitenruimte* (niveau 2) of *Vakbekwaam hovenier* (niveau 3). Wil je liever in de tuinbouw werken? Volg dan de opleiding *Medewerker teelt* (niveau 2) of *Vakbekwaam medewerker teelt* (niveau 3).

Ben je geïnteresseerd in de technische kant van de tuinbouw en wil je gaan werken met computergestuurde technieken? Volg dan de opleiding *Green Production* (niveau 3 en 4). Of gaat je belangstelling uit naar de zakelijke kant en de handel en export van bloemen, groente en fruit? Volg dan de opleiding *Green Production & Business* (niveau 4) of *Groothandel en Logistiek* (niveau 4).

Houd je van activiteiten organiseren in de openlucht en werken met mensen? Dan is de opleiding *Outdoor Activities* (niveau 4) misschien iets voor jou. Vind je het leuk om met bewegen, uiterlijke verzorging en gezonde voeding bezig te zijn? Volg dan de opleiding *Voedingsspecialist* (niveau 4). Daarmee kun je terecht bij voedingsbedrijven, laboratoria en voedingscentra.

NIVEAU	OPLEIDING		JAREN	Lentiz	Wellantcollege
1	BBL	Stedelijk groen en natuurbeheer	1		72 74
2	BOL BBL	Flower Design	2		73 74
	BOL	Green Production, richting plant	2		73
	BBL	Green Production, richting plant	2		73 74
	BBL	Groen, grond, infra	2	54	
	BOL BBL	Groothandel en Logistiek	2	53	73
	BOL BBL	Medewerker bloembinden	1 tot 2	53	
	BBL	Medewerker buitenruimte	2	54	
	BOL	Medewerker detailhandel	2	55	
	BOL BBL	Medewerker teelt	1 tot 2	53	
	BOL BBL	Operator voedingsindustrie	2	55	
	BOL	Outstanding Retail groene detailhandel	2	54	
	BOL	Stedelijk groen en natuurbeheer	2		74
	BBL	Stedelijk groen en natuurbeheer	2		72 74
	3	BOL BBL	Flower Design	3	
BBL		Green Production & Business	3		74
BOL BBL		Green Production, richting plant	3		73 74
BOL BBL		Groothandel en Logistiek	3	53	73
BOL		Indoor Design	3		74
BOL		Stedelijk groen en natuurbeheer	3		74
BBL		Stedelijk groen en natuurbeheer	3		72 74
BBL		Vakbekwaam hovenier	3	54	
BOL		Vakbekwaam medewerker bloemendetailhandel	3	53	
BBL		Vakbekwaam medewerker groen, grond, infra	3	54	
BOL		Vakbekwaam medewerker natuur en vormgeving	3	53	
BOL		Vakbekwaam medewerker teelt	3	53	

vervolg op de
volgende pagina!

2.0.2.

GROEN

NIVEAU	OPLEIDING		JAREN	Lentiz	Wellantcollege	
4	BOL	BBL	Flower Design	4	53	74
		BBL	Green Production, richting plant	4		73
		BBL	Green Production & Business	4		73
	BOL		Groothandel en Logistiek	4	53	
		BBL	Groothandel en Logistiek	4		73
	BOL		Indoor Design	4	53	74
	BOL		Manager bloembinden	3	53	
	BOL		Manager detailhandel	4	55	
	BOL		Manager natuur en recreatie	3	54	
	BOL		Manager natuur en recreatie Outdoor Activities	4	54	
	BOL		Manager teelt	3	53	
	BOL		Ondernemer zorgbedrijf	4	55	
	BOL		Outdoor Design	4		74
	BOL		Specialist natuur en vormgeving	3	53	
	BOL		Specialist teelt en techniek	3	53	
		BBL	Stedelijk groen en natuurbeheer	4		72
	BOL		Teelt	3	53	
	BOL	BBL	Voedingsmanagement	4	55	

TECH

NEW

TECHNIEK

Vmbo-vakken die passen bij een opleiding in de sector Techniek zijn:

Wiskunde, natuur- en scheikunde en biologie.

Bouw	54
Elektro en Installatie	58
Hout en interieur	62
Infratechniek	66
Laboratoriumtechniek, Ambachtelijk en Optiek	68
Metaal, Mechatronica en Werktuigbouw	70
Proces- en Onderhoudstechniek	74
Voertuigen en Mobiele werktuigen	76

Kiezen

'Eerst had ik gekozen voor de opleiding Paardenhouderij maar op mijn stage klikte het niet. Daarna zei een vriendin dat ik wel geschikt was voor de opleiding Sociaal-pedagogisch werker. In het tweede jaar van deze opleiding kwam ik er achter dat het te zwaar was en toen dacht ik 'Wat vind ik nou echt leuk?'. Mijn loopbaanbegeleider vond dat ik iets met mijn handen moest gaan doen.

In de bouw leek me niks, maar iets met auto's wel. Vroeger kwam ik al bij mijn neef in de garage. Die oliegeur vond ik lekker. En toen wist ik het.

Ik had een gesprek met de bedrijfsleider. Hij vroeg waarom ik autospuiter wilde worden en of ik zeker wist dat ik het leuk vond. Toen hebben we een rondje door het bedrijf gemaakt.'

Mascha

***Bekijk mijn filmpje op YouTube!**

► Ga naar www.youtube.com en zoek op: 'Mascha op het mbo'

BOUW

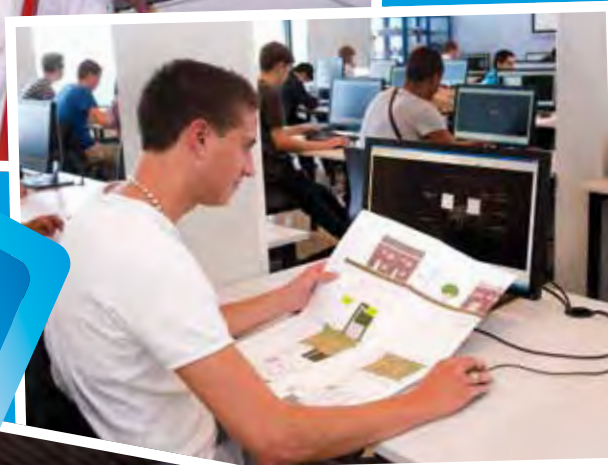
In de bouw is de sfeer eerlijk en recht voor zijn raap. Voor vakmensen is er altijd voldoende werk. Je bent in dienst van een bouwbedrijf of aannemer en werkt zelfstandig, maar ook in teamverband.

Samenwerking is heel belangrijk. Het werk is afwisselend, want je gaat van het ene naar het andere project. Je krijgt met nieuwbouw, verbouwingen of restauratiewerk te maken. In de bouw kun je doorgroeien van beginnend vakman naar ondernemer.

Ga je in de bouw werken, dan kun je kiezen voor opleidingen als *Metselaar*, *Tegelzetter*, *Glaszetter*, *Timmerman* en *Bouwplaatsassistent*. Een groot deel van het werk doe je met je handen. Ook tekeningen lezen en het zelfstandig oplossen van bouwkundige problemen horen soms bij je werk. Deze opleidingen kun je volgen van niveau 1 tot en met niveau 3.

Voor de afwerking van huizen en gebouwen zijn stukadoors en schilders (niveau 2 of 3) nodig. Wat je bij deze beroepen goed kunt gebruiken, is ruimtelijk inzicht en rekvaardigheid. Je hebt geen last van hoogtevrees en je kunt goed samenwerken.

Kies je voor een bouw-opleiding (niveau 4) dan loop je met een gele bouwhelm over een bouwplaats. Je werkt dan aan de restauratie van een monument of je gaat als bouwkundig tekenaar aan de slag.

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College	ROC ID College	ROC Leiden	ROC Mondriaan	Zadkine	
1	BOL	Assistent-bouw	1	*				
	BBL	Assistent-bouw	1					86
	BOL	Assistent-bouw en infra	1	*		47		
	BBL	Assistent-bouw en infra	1	*	35	47	67	
	BOL	Assistent-bouw en infra metselen	1	*				
	BBL	Assistent-bouw en infra metselen	1	*		47		
	BOL BBL	Assistent-bouw en infra tegelzetten	1	*				
	BOL BBL	Assistent-bouw en infra timmeren	1	*		47		
	BBL	Assistent-metselen	1					86
	BOL	Assistent-schilderen	1	*				
	BBL	Assistent-schilderen	1	*	35	52	71	
	BBL	Assistent-timmeren	1					86
2	BBL	Glaszetter	2		35			
	BBL	Medewerker schilderen 2	2				71	
	BOL	Metselaar	2	*				
	BBL	Metselaar	2	*		47	58 67	86
	BBL	Metselaar inclusief casco lijmwerk	2		35		58 67	86
	BBL	Metselaar inclusief lichte scheidingswanden	2		35		58 67	86
	BBL	Opperman bestrating	2				67	
	BOL	Schilder	2	*				
	BBL	Schilder	2	*	35	52	71	
	BOL	Servicemedewerker gebouwen	2					90
	BOL BBL	Stukadoor	2			52		81
	BBL	Tegelzetter	2	*		47	58 67	81
	BOL	Timmerman	2	*		47	58 67	86
	BBL	Timmerman	2	*	35	47	58 67	86
	BBL	Vakman gww (grond-, water- en wegenbouw)	2				67	
	BBL	Waterbouwer	2				67	

* De gekleurde bolletjes met de getallen verwijzen naar de locaties en adressen van de mbo-scholen achterin de gids.

* Zie voor de actuele locaties de website www.albeda.nl.

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College	ROC ID College	ROC Leiden	ROC Mondriaan	Zadkine
3	BBL Allround metselaar	2 tot 3	*			58 67	86
	BBL Allround metselaar aan- en verbouw	2 tot 3		35		58 67	86
	BBL Allround metselaar herstel en restauratie	2 tot 3		35		58 67	86
	BBL Allround metselaar inclusief nieuwe metseltechnieken	2 tot 3		35		58 67	86
	BOL Allround ondernemer klussenbedrijf	2 tot 3					86
	BBL Allround tegelzetter	2				58 67	
	BBL Allround timmerman	2 tot 3	*		47	58 67	86
	BBL Allround timmerman bouw- en werkplaats	2 tot 3		35		58 67	86
	BBL Allround timmerman nieuwbouw	2 tot 3		35		58 67	86
	BBL Allround timmerman restauratie	2 tot 3		35	47	58 67	86
	BBL Allround vakman gww (grond-, water- en wegenbouw)	2				67	
	BBL Allround waterbouwer	2				67	
	BBL Gezel glaszetter	2		35			
	BBL Gezel schilder	2	*		52		
	BBL Gezel schilder aankomend voorman	2		35			
	BBL Gezel schilder afwerking van interieurs	2		35			
	BBL Gezel schilder totaalonderhoud	2		35			
	BOL Gezel stukadoor	2 tot 3					81
	BBL Gezel stukadoor	2 tot 3			52		81
	BOL BBL Gezel stukadoor decoratie	2 tot 3					81
	BOL BBL Gezel stukadoor voorman	2 tot 3					81
	BBL Medewerker schilderen 3	2				71	
BBL Metselaar	1 tot 2			47			
BBL Straatmaker	2				67		
4	BOL Binnenhuisarchitectuur	4		35			
	BBL Kaderfunctionaris bouw, infra en gespecialiseerde aannemerij	2 tot 3				67	
	BBL Kaderfunctionaris uitvoering bouw	4					86
	BBL Kaderfunctionaris uitvoering bouw en infra	2 tot 3		35		67	
	BOL Middenkaderfunctionaris bouw	4	*	35	46	67	86
	BOL Middenkaderfunctionaris bouw en infra	4					86
	BOL Middenkaderfunctionaris bouw, infra, landmeetkunde	4				67	
	BOL Middenkaderfunctionaris infra	4			46		
	BOL Middenkaderfunctionaris restauratie	4					86

* De gekleurde bolletjes met de getallen verwijzen naar de locaties en adressen van de mbo-scholen achterin de gids.

* Zie voor de actuele locaties de website www.albeda.nl.

ELEKTRO EN INSTALLATIE

Ben je geïnteresseerd in technologie en alles wat met elektra en stroom te maken heeft? Kun je samenwerken met anderen, meedenken bij het zoeken naar oplossingen en vind je het leuk om met allerlei (high-tech) apparatuur te werken? Dan is een toekomst in de elektro- en installatietechniek echt iets voor jou!

Bijna alles werkt op stroom: geldautomaten, magnetrons, computers, medische apparatuur, satellietschotels en je eigen mobieltje. Als de elektrische energievoorziening uitvalt, dan ligt ons hele land plat. Gaan netwerken van computers down, dan kunnen we niet meer werken. Is er een storing met verkeerslichten, spoorbomen, bruggen of op vliegvelden, dan krijg je chaos.

Als *elektrotechnicus* bestaat je werk uit het ontwerpen, installeren, onderhouden, repareren of verkopen van elektrische/elektronische installaties. Op verschillende niveaus (van 2 tot en met 4) kun je werkzaamheden verrichten. Hoe hoger je komt hoe meer verantwoordelijkheid je draagt. Je werkt bijvoorbeeld bij een energiebedrijf, elektrotechnisch bedrijf, telefoon-, internet- en automatiseringsbedrijf, in de infrastructuur (openbaar vervoer, schep- of luchtvaart) of in een ziekenhuis.

Als je voor installatietechniek kiest, werk je bij allerlei soorten bedrijven: van klein tot heel groot. Elk bedrijf heeft zijn eigen specialisme: van het installeren van badkamers, cv-installaties, airconditioning en zwembadinstallaties tot koelinstallaties, het aanleggen van gas- en waterleidingen tot het onderhouden van gastoestellen. Ook hier kun je op verschillende niveaus (van 2 tot en met 4) aan het werk.

NIVEAU	OPLEIDING		JAREN						
				Albeda College	ROC ID College	ROC Leiden	ROC Mondriaan	Zaakline	
1	BOL	BBL	Assistent-installatie	1			46		
2	BOL	BBL	Aircomonteur	1 tot 2			46		90
		BBL	Monteur data/elektra	2	*		46	57	89
	BOL		Monteur elektrotechnische industriële producten en systemen	2	*				
		BBL	Monteur elektrotechnische industriële producten en systemen	2	*			67	89
	BOL		Monteur elektrotechnische installaties	2	*	35	46	67	89
		BBL	Monteur elektrotechnische installaties	2	*	35 42	46	67	89
		BBL	Monteur gas/water/warmte	2				57	90
	BOL		Monteur werktuigkundige installaties	2			46	67	90
		BBL	Monteur werktuigkundige installaties	2		35 42	46	67	
		BBL	Onderhoudsmonteur installatietechniek	2		35			
	3	BBL		Eerste monteur dak	2 tot 3		35	46	67
BBL			Eerste monteur data/elektra	2 tot 3			46	57	89
		BBL	Eerste monteur elektrotechnische industriële producten en systemen	2 tot 3	*			67	89
BOL			Eerste monteur elektrotechnische installaties	3					89
		BBL	Eerste monteur elektrotechnische installaties	2	*	35	46	67	89
		BBL	Eerste monteur gas/water/warmte	2 tot 3				57	90
		BBL	Eerste monteur koudetechniek	2 tot 3			46		90
		BBL	Eerste monteur werktuigkundige installaties	2 tot 3		35	46	67	90
		BBL	Servicemonteur	2			46		
		BBL	Servicemonteur elektrotechniek	2	*	35			
		BBL	Servicemonteur installatietechniek	2 tot 3		35			90
		BBL	Servicemonteur verbruikersaansluitingen	3					90
		BBL	Technisch tekenaar	3	*				89 90

* De gekleurde bolletjes met de getallen verwijzen naar de locaties en adressen van de mbo-scholen achterin de gids.

* Zie voor de actuele locaties de website www.albeda.nl.

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College	ROC-ID College	ROC Leiden	ROC Mondriaan	Zadkine
4	BOL	Commercieel technicus			46		
	BBL	Leidinggevend monteur elektrotechnische installaties	*		46	67	89
	BBL	Leidinggevende monteur werktuigkundige installaties			46		
	BOL	Mechatronicus			46		
	BOL	Medisch instrumentatie technicus	*				
	BOL	Middenkader engineering			46		
	BOL	Middenkader engineering technicus elektrische installaties		35		67	
	BOL BBL	Middenkader engineering technicus elektrotechniek	*				89
		Middenkaderfunctionaris engineering			46		
	BOL	Podium- en evenemententechniek				67	
	BBL	Servicetechnicus apparatuur en installaties	*		46		
	BOL	Servicetechnicus elektrotechniek			46		
	BOL	Servicetechnicus installatietechniek			46		
	BBL	Servicetechnicus installatietechniek					90
	BOL	Servicetechnicus koudetechniek			46		
	BBL	Servicetechnicus koudetechniek					90
	BOL	Technicus			46		
	BBL	Technicus data/elektra					89
	BOL	Technicus werkveld elektrotechniek	*				
	BBL	Technicus elektrotechnische industriële producten en systemen	*			67	89
	BBL	Technicus gas/warmte					90
	BBL	Technicus sterkstroominstallaties		35			
	BBL	Tekenaar werkvoorbereider	*		46		
	BBL	Werkvoorbereider fabricage	*			67	
	BBL	Werkvoorbereider installatie	*			67	90

* De gekleurde bolletjes met de getallen verwijzen naar de locaties en adressen van de mbo-scholen achterin de gids.

* Zie voor de actuele locaties de website www.albeda.nl.

HOUT EN INTERIEUR

Vind je het leuk om met je handen te werken? Houd je van afwisselend werk en ben je een pietje precies? Dan is werken in de meubel- en timmerindustrie echt iets voor jou!

In de meubel- en timmerindustrie werk je al lang niet meer alleen met je handen. Steeds vaker maken grote bedrijven gebruik van moderne houtbewerkingmachines. Als toekomstige vakman of -vrouw leer je dus niet alleen alles over de bewerking van hout, maar leer je ook omgaan met moderne machines. Je kunt ook creatief aan de slag, bijvoorbeeld met het ontwerpen van meubels of met de inbouw van een scheepsinterieur.

Kies je voor de richting *Hout en interieur* dan ga je werken in een meubelfabriek, bij een jachtwerf, in de interieurbouw, bij een keukenspecialist, in een houthandel of in de standbouw. Je maakt bijvoorbeeld raamkozijnen, trappen of meubelstukken voor winkels en restaurants.

Je begint met de opleiding *Assistent-bouw en infra* (niveau 1) en kunt doorstromen naar *Machinaal houtbewerker of Timmerman* (niveau 2). Op niveau 3 kies je voor *Allround timmerman* of *Allround scheepsinterieurbouwer*, *Meubelmaker*, *Trappenmaker* of *Interieurbouwer*. Op niveau 4 kun je onder andere kiezen voor *Interieuradviseur*.

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College	ROC ID College	ROC Leiden	ROC Mondriaan	Zadkine	
1	BBL	Assistent-bouw en infra	1				67	
	BOL	Assistent-houtbranche	1			46		
	BBL	Assistent-houtbranche	1			46		86
	BOL	Assistent-schilder	1	*				
	BBL	Assistent-schilder	1	*	35			
2	BBL	Basis woningstofeerder	2					86
	BBL	Glaszetter	2		35			
	BOL	Machinaal houtbewerker	2			46		
	BBL	Machinaal houtbewerker	2			46		86
	BBL	Meubelmaker	2					86
	BOL BBL	Meubelmaker / (scheeps)interieurbouwer	2			46		
	BBL	Meubelstofeerder	2					86
	BOL	Montagemedewerker timmerindustrie	2			46		
	BBL	Montagemedewerker timmerindustrie	2			46		86
	BOL	Schilder	2	*				
	BBL	Schilder	2	*	35	52	71	
	BOL	Timmerman	2	*		47	58 67	86
	BBL	Timmerman	2	*	35	47	58 67	86
	3	BOL BBL	Allround hout-skeletbouwer	2			46	
BBL		Allround interieurbouwer	2 tot 3					86
BBL		Allround machinaal houtbewerker	3					86
BBL		Allround machinaal houtbewerker houthandel	2 tot 3					86
BOL		Allround machinaal houtbewerker meubelindustrie	2			46		
BBL		Allround machinaal houtbewerker meubelindustrie	2 tot 3			46		86
BOL		Allround machinaal houtbewerker timmerindustrie	2			46		
BBL		Allround machinaal houtbewerker timmerindustrie	2 tot 3			46		86
BOL		Allround meubelmaker	2			46		
BBL		Allround meubelmaker	2 tot 3			46		86
BBL		Allround meubelstofeerder	2 tot 3					86

* De gekleurde bolletjes met de getallen verwijzen naar de locaties en adressen van de mbo-scholen achterin de gids.

* Zie voor de actuele locaties de website www.albeda.nl.

vervolg op de
volgende pagina!

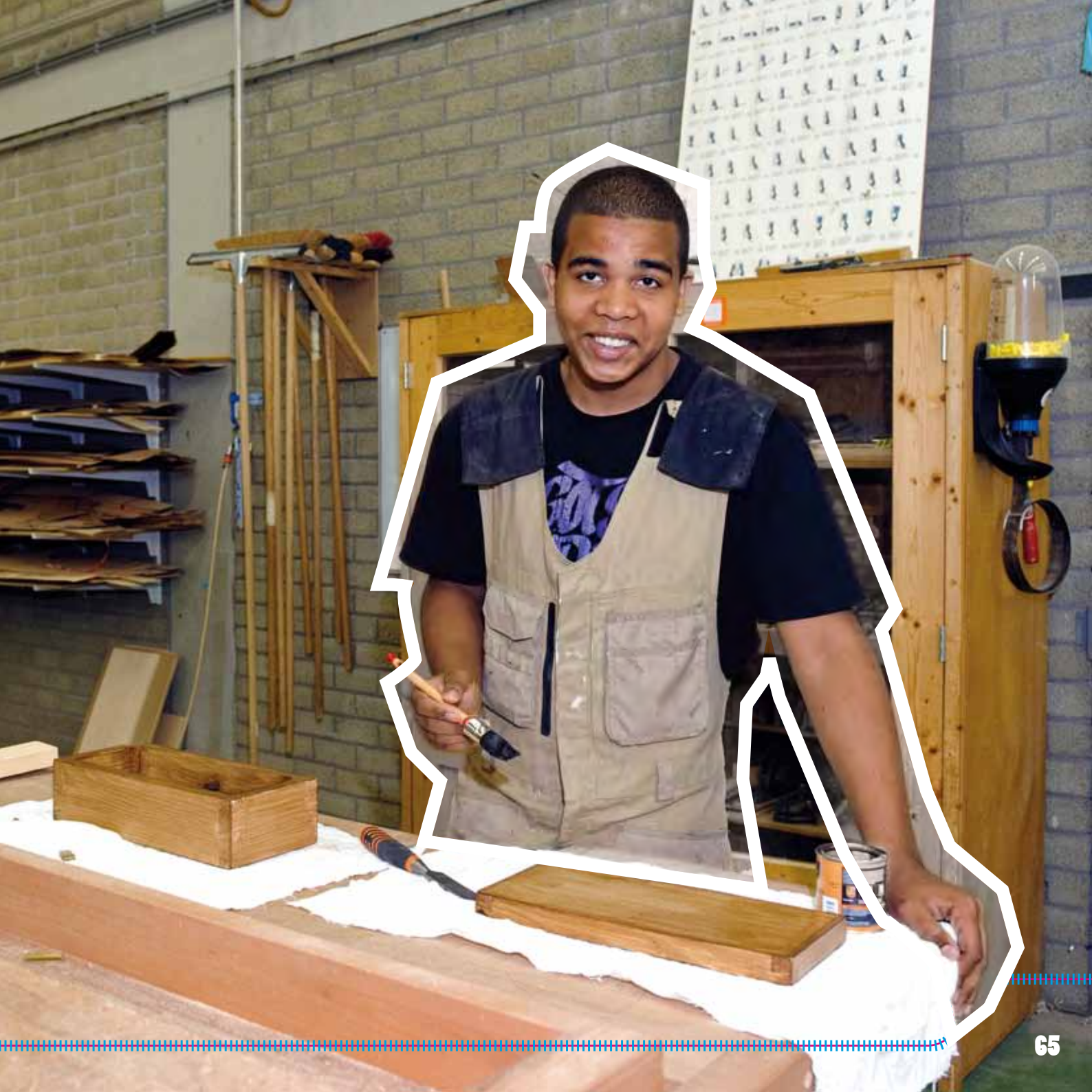
2.0.2

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College	ROC ID College	ROC Leiden	ROC Mondriaan	Zadkine
3	BOL BBL Allround montagemedewerker gevelementen	2			46		
	BBL Allround montagemedewerker timmerindustrie	2 tot 3					86
	BBL Allround scheepsinterieurbouwer	2 tot 3					86
	BBL Allround timmerman	2 tot 3	*		47	58 67	86
	BBL Allround timmerman bouw- en werkplaats	2 tot 3				58 67	86
	BBL Allround timmerman nieuwbouw	2 tot 3				58 67	86
	BBL Allround timmerman restauratie	2 tot 3		35		58 67	86
	BBL Allround woningstofferder	3					86
	BBL Gezel glaszetter	2		35			
BBL Gezel schilder afwerking van interieurs	2		35				
4	BOL Binnenhuisarchitectuur	4		35			
	BOL Interieuradviseur	3 tot 4		44	46	65	
	BBL Interieuradviseur	3		44			
	BOL Middenkaderfunctionaris bouw	4				67	
	BOL Middenkaderfunctionaris bouw, infra, landmeetkunde	4				67	
	BBL Specialist interieur en decoratie	2	*				
	BBL Specialist decoratie en restauratie	2	*				
	BOL Vormgeving, design en architectuur	4			46		

* De gekleurde bolletjes met de getallen verwijzen naar de locaties en adressen van de mbo-scholen achterin de gids.

* Zie voor de actuele locaties de website www.albeda.nl.

INFRATECHNIEK

In de infratechniek werken wegebouwers, stratenmakers, rioleringswerkers, kraanmachinisten en landmeters. Je doet vaak zwaar werk. Maar niet alleen dat. Voor veel van deze beroepen moet je ook nauwkeurig zijn en verantwoordelijkheid kunnen nemen. Je werkt met heel moderne meetapparatuur en zware machines.

De infrastructuur in Nederland bestaat uit wegen, kanalen, bruggen, viaducten, spoorlijnen, vliegvelden, bruggen en tunnels. Ondergronds heb je een net van kabels en leidingen voor gas, water, elektriciteit, riolering en telefoon. Als je wilt helpen bij de aanleg of het onderhoud, zijn er verschillende mogelijkheden.

Als *Assistent-bouw en infratechniek* (niveau 1) help je de vakman bij de aanleg, het onderhoud en herstel van rioleringen, wegen en waterwegen. Als *Aankomend vakman waterbouw* (niveau 2) werk je aan dijken, damwanden, steigers en bruggen. Kies je voor de opleiding *Straatmaker* (niveau 3) dan zorg je voor de bestrating van wegen en trottoirs. Voor de opleiding *Middenkaderfunctionairs landmeetkunde* (niveau 4) breng je de bebouwde omgeving in kaart.

NIVEAU		OPLEIDING	JAREN	Albeda College	ROC ID College	ROC Leiden	ROC Mondriaan	Zaakline
1	BBL	Assistent-bestratingen	1					90
	BOL	Assistent-bouw en infra	1	*		46		
	BBL	Assistent-bouw en infra	1	*	35	46	67	
	BBL	Assistent-infra	1					90
	BBL	Assistent-kabels en leidingen	1					90
	BBL	Assistent-rioleringen en wegen	1					90
	BBL	Assistent-waterbouw	1					90
2	BOL	Asfaltafwerker	2			46		
	BBL	Asfaltafwerker	2			46		90
	BOL	Opperman Bestrating	2			46		
	BBL	Opperman bestrating	2			46	67	90
	BOL	Vakman gww (grond-, water- en wegenbouw)	2			46		
	BBL	Vakman gww (grond-, water- en wegenbouw)	2			46	67	90
	BOL	Waterbouwer	2			46		
	BBL	Waterbouwer	2 tot 3			46	67	90
3	BOL	Allround vakman gww (grond-, water- en wegenbouw)	2			46		
	BBL	Allround vakman gww (grond-, water- en wegenbouw)	2 tot 3			46	67	90
	BBL	Allround waterbouwer	2 tot 3				67	90
	BOL	Balkman	2			46		
	BBL	Balkman	2 tot 3			46		90
	BBL	Machinist bouw en infra	3					90
	BBL	Machinist freeswerk	3					90
	BBL	Machinist grondverzet	2 tot 3			46		90
	BBL	Machinist hijswerk	3					90
	BBL	Machinist sloopwerk	2			46		
	BBL	Machinist wegenbouw	2 tot 3			46		90
	BOL	Straatmaker	2			46		
	BBL	Straatmaker	2 tot 3			46	67	90
4	BBL	Kaderfunctionaris bouw, infra en gespecialiseerde	2 tot 3				67	
	BBL	Kaderfunctionaris uitvoering bouw en infra	2		35			
	BOL	Middenkaderfunctionaris bouw, infra, landmeetkunde	4				67	
	BOL	Middenkaderfunctionaris infra	4			46	67	90
	BOL	Middenkaderfunctionaris landmeetkunde	4				67	90
	BOL	Middenkaderfunctionaris verkeer en stedenbouw	4					90

* De gekleurde bolletjes met de getallen verwijzen naar de locaties en adressen van de mbo-scholen achterin de gids.

* Zie voor de actuele locaties de website www.albeda.nl.

LABORATORIUMTECHNIEK, AMBACHTELIJK EN OPTIEK

Ben je nauwkeurig ingesteld en lijkt het je leuk om in een laboratorium te werken? Dan kun je met een opleiding in de laboratoriumtechniek veel verschillende kanten op. Wil je als opticien gaan werken dan is precisie ook heel belangrijk. En zoek je een beroep waarbij je niet alleen precies moet werken maar ook creatief kunt zijn? Kies dan voor een ambachtelijk beroep zoals goudsmid of glazenier.

In een laboratorium werk je aan het ontwikkelen van nieuwe materialen, voedingsmiddelen of geneesmiddelen. Of je bent bezig met het opsporen van erfelijke ziektes of giftige stoffen. En wat dacht je van forensisch onderzoek naar DNA en sporen van misdaad?

Opleidingen die je kunt volgen zijn *Laborant* (niveau 2), *Allround laborant* (niveau 3) of *Analist* (niveau 4). Als laborant ben je praktisch bezig en als analist krijg je meer theoretische bagage mee tijdens de opleiding. Je hebt ook meer taken en verantwoordelijkheden en bent medeverantwoordelijk voor het zo goed mogelijk maken van producten. Plekken waar je kunt gaan werken zijn in een laboratorium van een ziekenhuis, op een bloedbank, bij een universiteit, milieucontrolerende instantie, in de chemische- of voedingsmiddelenindustrie, of bij een farmaceutisch bedrijf.

Als *Verkoopmedewerker optiek* (niveau 2) en *Opticien* (niveau 4) werk je zowel in de winkel als in de werkplaats van een brillenwinkel of opticien. Je bent klantvriendelijk en accuraat en hebt verstand van ogen en van mode. Met een bril moet je immers scherp kijken en er goed uitzien. Als opticien weet je ook alles over contactlenzen en voer je oogmetingen uit. Daarnaast monteert je glazen in monturen en verricht je reparaties in de werkplaats.

Kies je voor de opleiding *Goudsmid* of *Zilversmid* (niveau 3 en 4) dan ben je vooral bezig met het ontwerpen, maken en repareren van sieraden. Als *Juwelier* (niveau 4) vind je het leuk om met klanten om te gaan en advies te geven bij de aanschaf of reparatie van een sieraad. Ben je heel precies, volg dan de opleiding *Medewerker uurwerktechniek* (niveau 3) of *Uurwerktechnicus* (niveau 4). Je repareert, onderhoudt en restaureert allerlei horloges en klokken. Wil je graag leren hoe je glasobjecten en gebruiksvoorwerpen van glas maakt of glas-in-loodramen ontwerpt, maakt of restaureert? Kies dan voor de opleiding *Glasblazer* of *Glazenier* (niveau 4).

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	ROC Leiden	Zadkine
2	BBL Laborant	2	51	
	BOL BBL Verkoopmedewerker optiek	2		84
3	BOL Allround laborant	2 tot 3	51	84
	BBL Allround laborant	2 tot 2½	51	
	BOL Basis goudsmid	4		97
	BOL Medewerker juwelier	3		84 97
	BOL Medewerker uurwerktechniek	3		97
4	BOL BBL Biotechnologisch analist	2	51	
	BOL Analist (biotechnologisch, microbiologisch, klinisch-chemisch of chemisch-fysisch)	4		84
	BOL BBL Analist klinische chemie	2	51	
	BOL BBL Analist pathologie	2	51	
	BOL BBL Chemisch-fysisch analist	2	51	
	BOL Glasblazer	4		97
	BOL Glazenier	4		97
	BOL Goudsmid (ondernemer)	4		97
	BOL Juwelier (ondernemer)	4		97
	BOL BBL Microbiologisch analist	2	51	
	BOL BBL Opticien / opticienmanager	4		84
	BOL Uurwerktechnicus (ondernemer)	4		97
	BOL Zilversmid (ondernemer)	4		97

* De gekleurde bolletjes met de getallen verwijzen naar de locaties en adressen van de mbo-scholen achterin de gids.

* Zie voor de actuele locaties de website www.albeda.nl.

METAAL, MECHATRONICA EN WERKTUIGBOUW

Ben je handig en vind je het leuk om te lassen, machines te monteren en een product te maken? Dan is een toekomst in de metaaltechniek echt iets voor jou. Deze sector zit te springen om goed opgeleide mensen. Je kunt terecht bij een constructiebedrijf, machinefabriek, op een luchthaven of bij een scheepswerf.

Als je op een draaistoel gaat zitten, zit je meestal op een stalen onderstel. Hoe je dat maakt, leer je bij metaaltechniek. Of het nou om onderdelen van een driewieler of een ingewikkeld medisch apparaat gaat, jij weet hoe je het moet maken. Je maakt gebruik van montage- en lastechnieken en werkt ook met de computer. Volg je de opleiding *Allround operator productietechniek* (niveau 3) dan ben je afwisselend bezig met lassen, zagen, knippen, zetten en buigen van metaal. Heb je gekozen voor *Metaalbewerker* (niveau 2) dan maak je producten en apparaten die zijn opgebouwd uit plaat- en profielmateriaal. Kies je voor *Allround Lasser* (niveau 3) dan beheers je alle lastechnieken.

Mechatronica is een zelfstandig vak, waarin je metaaltechniek, werktuigbouwkunde en elektrotechniek met elkaar combineert. Volg je de opleiding *Middenkader engineering mechatronica* (niveau 4), dan werk je ontwerpen uit voor mechatronische producten, zoals autowasstraten, koffieautomaten en airco-installaties. Je bent creatief en oplossingsgericht ingesteld om problemen zo goed mogelijk te kunnen oplossen. Je gaat werken bij bedrijven die gespecialiseerd zijn in de industriële automatisering.

In de werktuigbouw ben je bezig met het ontwerp, de constructie, installatie, het onderhoud en de verkoop van installaties, instrumenten en machines. Kies je voor de opleiding *Middenkader engineering werktuigbouw* (niveau 4) dan maak je bijvoorbeeld hijskranen en liften, motoren, computers en pompen. Je werkt met computergestuurde machines en robots. Naast metaal werk je ook met kunststof.

NIVEAU	OPLEIDING		JAREN	Albeda College	ROC ID College	ROC Leiden	ROC Mondriaan	Zadkine	
1	BOL	BBL	Assistent-metaaltechniek	1		46			
		BBL	Assistent-operator	1			57		
		BBL	Assistent-operator productietechniek	1			57		
2	BOL		Basislasser	2	*	46		89 96	
		BBL	Basislasser	2	*	46		89 96	
	BOL	BBL	Constructiewerker lasser	2				89 96	
		BBL	Machinebouw mechatronica	2			57		
	BOL		Metaalbewerker	2	*	46	67	89 96	
		BBL	Metaalbewerker	2	*	46	67	89 96	
	BOL		Monteur mechatronica	2				89	
		BBL	Monteur mechatronica	2		35			
		BBL	Monteur mobiele werktuigen	2			57		
	BOL	BBL	Monteur montage onderhoud	2				89 96	
	BOL	BBL	Monteur werktuigkundige installaties	2	*		67		
		BBL	Operator productietechniek	2			57		
		BBL	Operator	2			57		
	BOL	BBL	Pijpenbewerker	2				89 96	
	BOL	BBL	Plaatwerker	2				89 96	
	BOL	BBL	Scheepsmetaalbewerker	2				89 96	
	BOL		Verspaner	2	*	46		89 96	
		BBL	Verspaner	2	*	46	67	89 96	
	3	BOL		Allround lasser	2 tot 3	*			
			BBL	Allround lasser	2 tot 3	*	46		89 96
		BBL	Allround monteur mobiele werktuigen	2			57		
		BBL	Allround operator	2			57		
		BBL	Allround operator productietechniek	2			57		
		BBL	Allround plaatwerker	2 tot 3		46		89 96	
		BBL	Allround verspaner	2 tot 3	*	46		89 96	
		BBL	Constructiewerker	2 tot 3	*	46		89 96	
		BBL	Installatiemonteur liftechniek	3				89	

* De gekleurde bolletjes met de getallen verwijzen naar de locaties en adressen van de mbo-scholen achterin de gids.

* Zie voor de actuele locaties de website www.albeda.nl.

vervolg op de
volgende pagina!

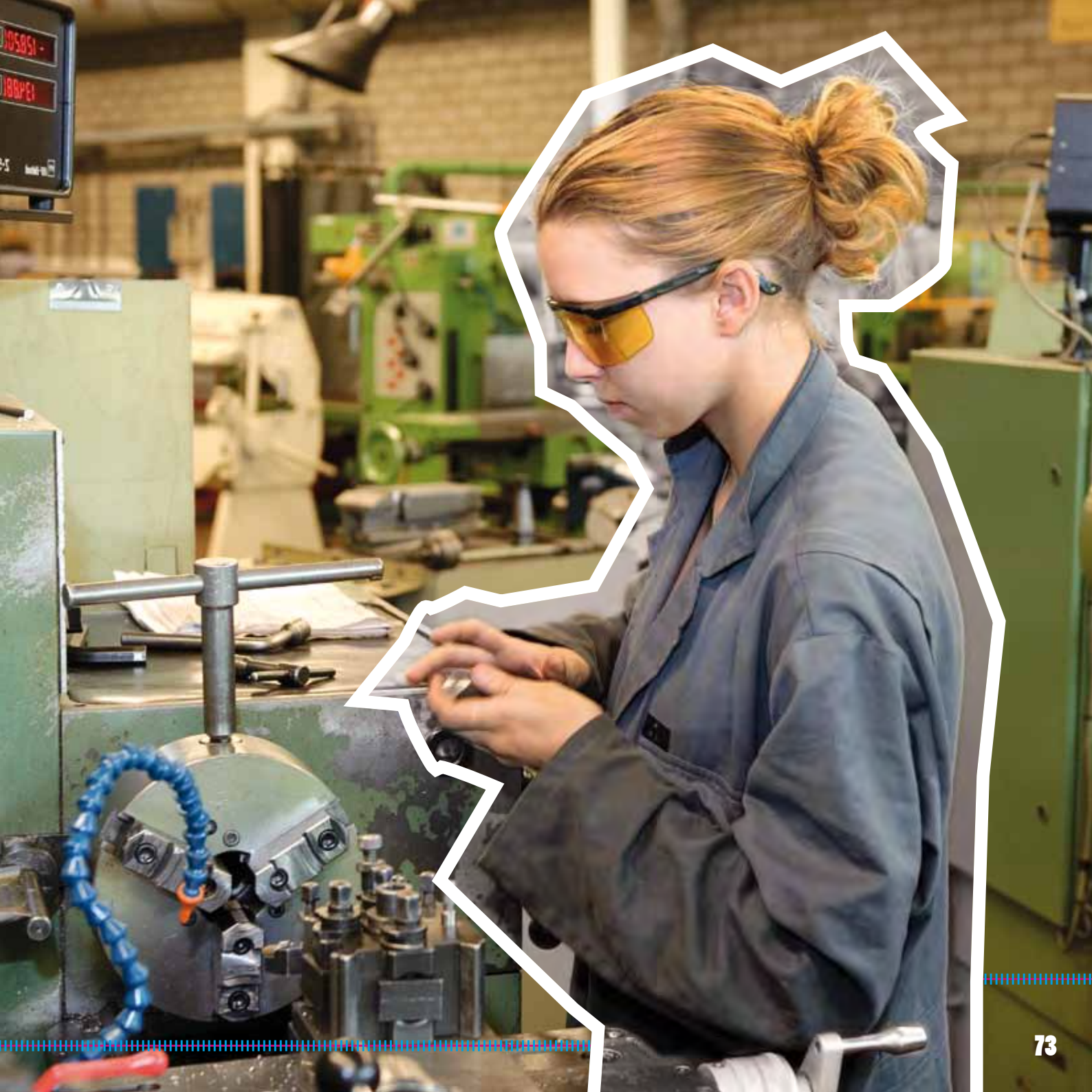
2.0.2

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College	ROC ID College	ROC Leiden	ROC Mondriaan	Zadkine
3	BBL Machinebouw mechatronica	2			46	57	
	BOL Monteur machinebouwer	3					89
	BBL Monteur machinebouwer	2		35		57	
	BBL Monteur tester mechatronica	2				57	
	BBL Fijmechanisch verspaner	2			46	67	
	BOL BBL Servicemonteur werktuigbouw	3	*				
	BOL Vliegtuigbouw (Plaat- en kunststofbewerker)	2			46		
4	BOL Commercieel technicus	4	*				
	BOL Medische instrumentatie techniek	4	*				
	BOL Middenkader engineering	4	*		46	67	
	BOL Middenkader engineering industrieel design	4				67	
	BOL Middenkader engineering mechatronica	4				67	89
	BOL Middenkader engineering werktuigbouw	4	*			67	89
	BOL Technicus	4			46		
	BOL Technicus middenkader werktuigkundige installaties	4			46		
	BOL Technicus werkveld electrotechniek	4	*				
	BOL Technicus werkveld werktuigbouw	4	*				
	BOL Tekenaar werkvoorbereider	4			46		
	BOL Werkvoorbereider fabricage	4			46		
	BOL Werkvoorbereider installatie	4			46		

* De gekleurde bolletjes met de getallen verwijzen naar de locaties en adressen van de mbo-scholen achterin de gids.

* Zie voor de actuele locaties de website www.albeda.nl.

PROCES- EN ONDER- HOUDSTECHNIEK

Werken in de procesindustrie is elke dag weer anders. Bovendien kun je in deze bedrijfstak goed verdienen en heb je veel kans op een leuke baan. Houd je van uitdagingen en vind je het leuk om problemen op te lossen? Dan is een baan in de onderhoudstechniek vast iets voor jou!

Veel dingen die je om je heen ziet, zoals een blikje cola of je scooter, zijn producten die gemaakt zijn met hulp van de procestechniek. Grondstoffen doorlopen verschillende stappen en aan het eind rolt daar een product uit. Voor een scooter produceert één bedrijf het metaal, een ander bedrijf de banden en weer een ander bedrijf de lak. Alle onderdelen worden in elkaar gezet, gespoten en afgesteld, totdat je een scooter hebt.

Een (*Assistent*) *operator* (niveau 1 tot en met 4) leidt dit proces in goede banen en zorgt dat mens en techniek optimaal kunnen werken. Je kunt ondermeer gaan werken in de aardolie- en chemische industrie, papier-, rubber-, en kunststofverwerkende industrie, voedings- en genotsmiddelenindustrie of de farmaceutische industrie.

Onderhoudstechniek (Maintenance) is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een hightech wereld, waarin specialistische kennis een belangrijke rol speelt. Het is een breed vakgebied waarbij je onderhoud aan apparaten en machines verricht. Jouw werk speelt zich af in productiebedrijven waar alles geautomatiseerd is: van petrochemische tot levensmiddelenindustrie en van textiel- tot meubelindustrie. Je volgt de opleiding *Operationeel technicus* (niveau 3).

NIVEAU	OPLEIDING		JAREN	Zadkine	
1	BBL	Assistent-Operator	1	76	
2	BOL	BBL	Operator A	2	76 89
3	BOL	BBL	Operator B	3	76
		BBL	Operationeel technicus (eerste monteur onderhoud)	3	89
4	BOL	BBL	Operator C	4	76

VOERTUIGEN EN MOBIELE WERKTUIGEN

Vind je het niet erg om vieze handen te krijgen? En lijkt het je leuk om bij een autobedrijf, fietszaak of mechanisatiebedrijf te gaan werken? Dan is werken in de (motor)voertuigenbranche vast iets voor jou!

In de motorvoertuigentechniek krijg je te maken met de vele elektronica die in auto's zit, zoals motormanagementsystemen, automatische deurvergrendeling en alarmsystemen. Als technisch specialist werk je steeds meer met de computer. Als je kiest voor *Assistent-mobiliteitsbranche* (niveau 1), *Autotechnicus* (niveau 2), *Eerste bedrijfsautotechnicus* (niveau 3) of *Technisch specialist personenauto's* (niveau 4), dan ga je aan de slag in een garagebedrijf voor personenauto's of bedrijfswagens.

Kies je voor *Carrosseriebouwer* (niveau 2 of 3), dan zorg je dat schade zo worden hersteld, dat de auto er weer als nieuw uitziet. Na het repareren van de schade en het zorgvuldig schuren en plamuren van het oppervlak, breng je als *Autospuiter* (niveau 2 of 3) een nieuwe laklaag aan. Ook hier werk je met steeds weer nieuwe technieken en materialen.

Werken in de tweewielertechniek is afwisselend en de fiets- en bromfietstechnologie ontwikkelt zich razendsnel. Als *Fietstechnicus* of *Scootertechnicus* (niveau 2) verricht je reparatiewerkzaamheden en onderhoudsbeurten. Je kunt je specialiseren op een bepaald onderdeel, bijvoorbeeld veersystemen (fiets) of inspuitssystemen (bromfiets).

Als je de opleiding *Monteur mobiele werktuigen* (niveau 2) of *Technicus mobiele werktuigen* (niveau 4) volgt, ben je straks verantwoordelijk voor het verhelpen van storingen aan machines, werktuigen en installaties. Je krijgt te maken met bulldozers, shovels, graafmachines, tractoren, landbouwmachines, kranen, asfaltwerkmachines en walsen.

NIVEAU		OPLEIDING	JAREN	Albeda College	ROC ID College	ROC Leiden	ROC Mondriaan	Zadkine
1	BOL	Assistent-mobiliteitsbranche	1	*	35	46	67	87
	BBL	Assistent-mobiliteitsbranche	1	*	35		67	87
	BBL	Assistent-mobiliteitsbranche schadeherstel	1	*				
	BBL	Assistent-mobiliteitsbranche tweewielertechniek	1	*				
2	BOL BBL	Autoschadehersteller	2	*		46	67	
	BOL	Autospuiter	2	*				
	BBL	Autospuiter	2	*		46	67	
	BOL BBL	Autotechnicus	2	*	35	46	67	87
	BOL	Bedrijfsautotechnicus	2		35		67	87
	BBL	Bedrijfsautotechnicus	2	*	35	46	67	87
	BBL	Bromfietstechnicus	2	*				
	BBL	Carrosseriebouwer	2			46		
	BBL	Fietstechnicus	2	*			67	
	BBL	Monteur mobiele werktuigen	2					87
	BBL	Motorfietstechnicus	2	*				
	BBL	Revisietechnicus	2	*				
	BOL BBL	Railvoertuig onderhoudsmonteur	2					87
	BBL	Scootertechnicus	2				67	
	BBL	Verbrandingsmotortechicus	2	*				
3	BBL	Allround monteur mobiele werktuigen	2 tot 3					87
	BBL	Autoschadehersteller	2	*		46	67	
	BBL	Autoschadetechnicus	2	*				
	BBL	Carrosseriebouwer	2			46		
	BBL	Eerste autoschadehersteller	2	*			67	
	BBL	Eerste autospuiter	2	*		46	67	
	BBL	Eerste autotechnicus	2 tot 3	*	35	46	67	87
	BBL	Eerste bedrijfsautotechnicus	2 tot 3	*	35	46	67	87
	BBL	Eerste fietstechnicus	2				67	
	BBL	Eerste motorfietstechnicus	2	*				
BBL	Eerste scootertechnicus	2				67		

* De gekleurde bolletjes met de getallen verwijzen naar de locaties en adressen van de mbo-scholen achterin de gids.

* Zie voor de actuele locaties de website www.albeda.nl.

vervolg op de
volgende pagina!

2.0.2

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College	ROC ID College	ROC Leiden	ROC Mondriaan	Zadkine
3	BBL	Eerste verbrandingsmotortechnicus	2	*			
	BBL	Railvoertuig onderhoudsmonteur	2 tot 3				87
	BOL	Serviceadviseur mobiliteitsbranche	2 tot 3				87
4	BOL BBL	Bedrijfsautotechnicus	4	*		46	
	BBL	Bedrijfsmanagement mobiliteitsbranche	4			46	
	BBL	Technicus mobiele werktuigen	4				87
	BOL BBL	Technisch specialist	4	*			
	BOL	Technisch specialist bedrijfsauto's	4	*			67
	BBL	Technisch specialist bedrijfsauto's	4	*		46	67
	BOL	Technisch specialist personen / bedrijfsauto's	4				67
	BBL	Technisch specialist personen / bedrijfsauto's	2				67
	BOL	Technisch specialist personenauto's	4		35	46	67
	BBL	Technisch specialist personenauto's	2 tot 4		35	46	67
	BOL	Werkplaatsmanager mobiliteitsbranche	4	*		46	
	BBL	Werkplaatsmanager mobiliteitsbranche	2	*			67

* De gekleurde bolletjes met de getallen verwijzen naar de locaties en adressen van de mbo-scholen achterin de gids.

* Zie voor de actuele locaties de website www.albeda.nl.

Mascha

'Ik wil later graag een eigen schadebedrijf runnen, met special paint en bodykits om auto's op te pimpen.'

*** Bekijk mijn filmpje op YouTube!**

► Ga naar www.youtube.com en zoek op: ['Mascha op het mbo'](#)

ZORGE &

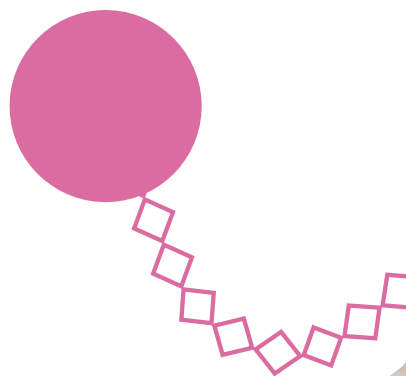
WELZIJN

ZORG EN WELZIJN

Vmbo-vakken die passen bij een opleiding
in de sector Zorg en Welzijn zijn:

Biologie, wiskunde, maatschappijleer, geschiedenis
en aardrijkskunde.

Gezondheidszorg	82
Mode en Uiterlijke verzorging	84
Muziek, Dans en Theater	86
Sport en Bewegen	88
Veiligheid en Defensie	90
Welzijn en Onderwijs	92

Wafa

Mijn ambitie
*'Na deze opleiding wil ik eerst
de opleiding Verloskundige gaan
doen. Daarna ga ik misschien wel een
kliniek openen in Marokko.
Ik heb al helemaal op een rijtje
wat ik wil gaan doen.'*

***Bekijk mijn filmpje op YouTube!**
▶ Ga naar www.youtube.com en zoek op: ['Wafa op het mbo'](#)

GEZONDHEIDSZORG

Sta je graag klaar voor anderen? Ben je praktisch en flexibel ingesteld en vind je het leuk om samen te werken? Dan is een beroep waarbij je aandacht hebt voor mensen met een ziekte of handicap vast iets voor jou.

Als zorgverlener heb je veel verschillende taken en is geen dag hetzelfde. Je komt in aanraking met mensen van verschillende leeftijden en culturen. Instellingen staan te springen om bevoegd personeel, dus met een diploma op zak kun je straks meteen aan de slag.

Je kunt diverse richtingen kiezen binnen de opleidingen gezondheidszorg. Bij alle opleidingen heb je snel met de praktijk te maken. Je loopt stage in een algemeen of psychiatrisch ziekenhuis, verpleeghuis, zorgcentrum, instelling voor verstandelijk gehandicapten, apotheek of thuiszorgorganisatie.

Als *Zorghulp* (niveau 1) werk je voor mensen die hulp nodig hebben. Je doet huishoudelijk werk en dienstverlenende taken. Als *Helpende zorg en welzijn* (niveau 2) werk je met oude of zieke mensen. Maar je kunt ook aan de slag bij een kinderdagverblijf, peuterspeelzaal of buurthuis. Kies je voor de opleiding *Verzorgende* (niveau 3), dan bied je lichamelijke zorg en begeleiding. Je stelt zelfstandig een zorgplan op en zorgt voor een prettige leefomgeving.

Als *Verpleegkundige* (niveau 4) organiseer je zorg rondom mensen die oud, ziek of gehandicapt zijn. Je voert zelfstandig verpleegkundige taken uit en zorgt voor de coördinatie daarvan. Als *Apothekersassistent* (niveau 4) leer je recepten verwerken en geneesmiddelen bereiden. Wil je *Doktersassistent* worden (niveau 4), dan ben je bezig met de administratie van een polikliniek of een huisartsenpraktijk.

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albada College				ROC-ID College				ROC Leiden ROC Mondriaan				Zadkine	
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2
1	BOL	Zorghulp	½ tot 1	23		34 35 37 38 42 44			49	68				84	99	
	BBL	Zorghulp	½ tot 1	23		35 44			49	68				84	99	
2	BOL	Basisjaar assisterende in de gezondheidszorg	1			38										
	BOL	Helpende zorg en welzijn	1 tot 2			34 35 37 38 41 42 44			49	56 65 68			84	89 95 99		
	BBL	Helpende zorg en welzijn	1 tot 2			34 35 41 44			49	56 65 69			84	89 95 99		
	BOL BBL	Helpende zorg en welzijn, uitstroomrichting gezondheidszorg	1 tot 1½	22 23												
3	BBL	Kraamverzorgende	2						49							
	BBL	Medewerker steriele medische hulpmiddelen	2						49							
	BOL BBL	Verzorgende	3	22 23					49	56 59 69			84	99		
	BBL	Verzorgende verkort	1	22 23												
	BOL	Verzorgende-IG	3			34 35 37 38 42 44										
	BBL	Verzorgende-IG	3			34 35 41 44										
	BBL	Verzorgende-IG voor MDGO-VZ	1						49							
4	BOL	Apothekersassistent	1½ tot 3	23		38				59			84			
	BBL	Apothekersassistent	2 tot 3	23						59			84			
	BOL	Doktersassistent	1½ tot 4	23		38			49	59			84			
	BBL	Doktersassistent	2 tot 3	23						59						
	BBL	Praktijkopleider	1	22					49							
	BOL	Tandartsassistent	2 tot 3			38							84			
	BOL	Verpleegkundige	2 tot 4	7 22 23		34 35 37 38 42 44			49	56 59 69			84	99		
	BBL	Verpleegkundige	2 tot 4	7 22 23		34 35 44			49	56 59 69			84	99		
	BBL	Verpleegkundige geestelijke gezondheidszorg	4	7												
	BBL	Woonzorgbegeleiding	3 tot 3½			34										

MODE EN UITERLIJKE VERZORGING

Ben je modebewust en creatief? Vind je het leuk om met stoffen en machines mooie dingen te maken? Dan is een opleiding in de mode echt iets voor jou.

Om te slagen in deze branche leer je niet alleen patronen en kledingstukken maken, maar ook alles over stoffenkennis en commercieel werken. Afhankelijk van de opleiding die je kiest, kun je aan de slag bij een modeatelier, theateratelier, een confectie- of textielbedrijf, een herstelbedrijf of bruidsmodezaak.

Als *Medewerker mode-maatkleding* (niveau 2) leer je patronen maken, de maat nemen en kleding in elkaar te zetten. Kies je voor de opleiding *Allround medewerker mode-maatkleding* (niveau 3), dan werk je met moeilijke ontwerpen en maak je zelfstandig kleding voor klanten. Wil je hoofd van een atelier worden of manager van een eigen maatkledingbedrijf? Volg dan de opleiding *Specialist mode-maatkleding* (niveau 4).

Stel je de wensen van een klant centraal en ga je graag met mensen om? Dan is een toekomst als kapper, schoonheidsspecialist of pedicure echt iets voor jou. Je bent op de hoogte van de nieuwste trends en producten en besteedt aandacht aan iedere klant.

Als *Schoonheidsspecialist* (niveau 3) leer je hoe je gezichtsbehandelingen kunt uitvoeren. En als *Pedicure* (niveau 3) verzorg je nagels en voeten. Kies je voor de opleiding *Junior kapper* (niveau 2), dan leer je allerlei kniptechnieken, haarkleuren en permanenten. Wil je *Kapper* (niveau 3) worden, dan leer je ook allerlei speciale haartechnieken.

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College				ROC ID College			ROC Mondriaan	Zadkine		
1	BOL	Assistent-medewerker mode-maatkleding	1	26									
2	BOL	Basisedewerker mode-maatkleding	2					65					
	BOL	Junior kapper	2	3 26	35 40 43			65			75 79 86		
	BBL	Junior kapper	2	3 26	35 40 43			65			79 86		
	BOL	Medewerker mode-maatkleding	2	26							93		
	BOL	Verkoper Retail & Fashion	2		35 42 44								
	BBL	Verkoper Retail & Fashion	2		44								
3	BOL	Allround medewerker mode - maatkleding	3	26				65			93		
	BOL	Creative Hair	3		43								
	BOL	Kapper	1 tot 3	3 26	35 40 43			65			75 79 86		
	BBL	Kapper	1 tot 3	3 26	35 40 43			65			79 86		
	BOL	Pedicure	1 tot 3	26							79 86		
	BOL	Schoonheidsspecialist	2 tot 3	26	35 40			65			75 79 86		
	BOL	Verkoopspecialist mode	1½ tot 2		35 42 44						79		
	BBL	Verkoopspecialist mode	2		44								
	BOL	Wellnessmedewerker	3		35 40								
4	BOL	Afdelingsmanager Retail & Fashion	3		35 42 44								
	BBL	Afdelingsmanager Retail & Fashion	3		44								
	BOL	Allround schoonheidsspecialist	1 tot 4	26	35 40			65			79 86		
	BOL	Business & Fashion	3								79		
	BOL	CAD-stylist	3 tot 4					65					
	BOL	Commercieel medewerker productie fashion	3 tot 4					65					
	BOL BBL	Filiaalmanager Retail & Fashion	3		44								
	BOL	Medewerker design	3 tot 4					65					
	BOL	Medewerker styling	3 tot 4					65					
	BOL	Ondernemer detailhandel mode	1								79		
	BOL	Ondernemer detailhandel Retail & Fashion	3		35 42 44								
	BBL	Ondernemer detailhandel Retail & Fashion	3		44								
	BOL	Productiebegeleider fashion	3 tot 4					65					
	BOL	Productiecoördinator fashion	3 tot 4					65					
	BOL	Specialist mode-maatkleding	1 tot 4	26				65					
	BOL	Wellnessmanager	3 tot 4		40						79 86		

* De gekleurde bolletjes met de getallen verwijzen naar de locaties en adressen van de mbo-scholen achterin de gids.

MUZIEK, DANS EN THEATER

Ben je enthousiast en creatief? En nog belangrijker: heb je discipline en ben je een doorbijter? Dan is een toekomst in de muziek, dans- theaterwereld echt iets voor jou!

De wereld van muziek, dans en theater is verleidelijk en aantrekkelijk. Wie wil er niet in de schijnwerpers staan als muzikant, danser of acteur? Ook achter de schermen werken is boeiend en interessant. Tegelijkertijd is het een keiharde wereld, waarin je jezelf moet blijven bewijzen en steeds moet blijven ontwikkelen en vernieuwen. Audities zijn zwaar en de teleurstellingen vaak groot. Maar als het goed gaat, heb je een ongelooflijk fascinerende job, die nooit verveelt!

Als zanger, dj, producer of muzikant kun je carrière maken in de muziek. Je bent zelfstandig artiest en eigen baas. Naast veel vrijheid moet je ook hard werken. Tijdens de opleiding *Muzikant/producer* (niveau 4) ontwikkel je jezelf als artiest en tegelijkertijd als ondernemer.

Ook als danser heb je verschillende mogelijkheden. Je danst bijvoorbeeld bij productiehuisen, tijdens evenementen, televisie-optredens, in (hotel)shows en attractieparken of je gaat aan de slag als dansdocent. Als je een dansopleiding wilt volgen, moet dansen een belangrijke rol in je leven spelen. Met een theaterachtergrond kun je ook verschillende kanten op. Je staat bijvoorbeeld in een theaterproductie, werkt in een studio voor film of tv, bent dramadocent of je vermaakt op professionele wijze mensen in club- en buurthuizen, bij dinershows of op campings. Volg je de opleiding *Artiest drama/musical* (niveau 4) dan leer je naast acteren ook meer over zang, muziek en dans.

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College	Zadkine
4	BOL	Albeda dans college	4	23
	BOL	Artiest: Drama / musical	4	21
	BOL	Muzikant / producer: Muziek sounddesign	4	8
	BOL	Popacademie	4	78
	BOL	Theatertechicus: Podium- en evenemententechniek	4	21
	BOL	Theatervormgever	4	21

SPORT EN BEWEGEN

Ben je heel sportief ingesteld en vind je het leuk om met mensen te werken? Kun je verantwoordelijkheid dragen en houd je van afwisselend werk? Dan is een toekomst in de wereld van sport en bewegen echt iets voor jou.

Als *Sport en bewegingsbegeleider* (niveau 2) assisteer je bij lessen, trainingen en evenementen. Onder supervisie van de sport- en bewegingscoördinator help je activiteiten goed te laten verlopen. Kies je voor de opleiding *Sport- en bewegingsleider* (niveau 3), dan geef je zelfstandig les aan deelnemers van allerlei soorten sport- en bewegingsactiviteiten. Wil je *Sport- en bewegingscoördinator* (niveau 4) worden, dan ben je ook met het management bezig.

Als *Sport- en bewegingscoördinator* (niveau 4) leer je om mensen professioneel te trainen en te begeleiden bij sportactiviteiten. Les- en leidinggeven aan jong en oud staat centraal. Je stimuleert sportdeelname en je organiseert sport- en bewegingsevenementen. Met deze opleiding kun je bij fitnesscentra, zwembaden, revalidatiecentra en scholen terecht.

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College						ROC ID College			ROC Leiden		ROC Mondriaan		Zadkine		
			28	34	35	43	50	56	89	99								
2	BOL Sport- en bewegingsbegeleider	2	28	34	35	43	50	56	89	99								
3	BOL Lifestyle Trainer	3						56										
	BOL Sport- en bewegingsleider	3	28	34	35	43	50	56	89	99								
4	BOL Lifestyle Coach	4						56										
	BOL Sport- en bewegingscoördinator	2 tot 4	28					56	89	99								
	BOL Sport- en bewegingscoördinator / Bewegingsagoog	4		34	35	43	50											
	BOL Sport- en bewegingscoördinator / BOS-medewerker	4		34	35	43	50											
	BOL Sport- en bewegingscoördinator / Operationeel sport- en bewegingsmanager	4		34	35	43	50											
	BOL Sport- en bewegingscoördinator / Trainer / Coach	4		34	35	43	50											

VEILIGHEID EN DEFENSIE

Ben je serviceverlenend ingesteld en wil je graag een steentje bijdragen aan een veilige maatschappij? Kun je goed met mensen omgaan en houd je van afwisseling? Dan is een opleiding op het gebied van veiligheid en defensie echt iets voor jou.

De beveiligingsbranche is een veelzijdige bedrijfstak. Je luistert goed, legt goed uit waarom iets vanuit het oogpunt van veiligheid niet kan en je hebt geduld. Er is steeds meer werk in de beveiliging en er zijn ook steeds meer specialisaties.

Bij de opleiding *Beveiligger* (niveau 2) leer je ondermeer te bewaken, beveiligen, observeren, signaleren, alarmeren en rapporteren. Na deze opleiding ga je aan de slag in de beveiligingsbranche of ordehandhaving. Als *Medewerker toezicht en veiligheid* (niveau 2) houd je toezicht op een juist gebruik van de openbare ruimte. Je bent vooral op straat aan het werk.

Kies je voor de opleiding *Coördinator beveiliging* (niveau 3), dan regel je de dagelijkse gang van zaken, je maakt plannings, lost problemen op, schrijft instructies en levert informatie voor beveiligingsplannen. Na de opleiding *Handhaver toezicht en veiligheid* (niveau 3) ben je buitengewoon opsporingsambtenaar en krijg je opsporingsbevoegdheden.

Ben je van plan om bij Defensie te gaan werken, maar ben je nog te jong en wil je je eerst oriënteren? Dan kun je ter overbrugging de opleiding *Veiligheid en vakmanschap* (niveau 2 en 3) volgen. Tijdens deze opleiding word je voorbereid op de functie van aankomend soldaat of onderofficier bij de Koninklijke Landmacht of het Korps Mariniers. Na het eerste, algemene gedeelte van de opleiding kies je voor de uitstroomrichting Grondoptreden, Bedrijfsautotechniek, Monteur mechatronica, Servicemedewerker gebouwen of Medewerker ICT.

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College	ROC-ID College	ROC Leiden	ROC Mondriaan	Zadkine	
1	BOL Assistent-toezicht en veiligheid	1		34 35				
	BOL Vooropleiding Veiligheid	½				65		
2	BOL Aankomend medewerker grondoptreden	1½ tot 2		34			89*	
	BOL Beveiligder	1 tot 2	2 3 6 9 25	34 43	46	65		
	BBL Beveiligder	1 tot 2	2 3 6 9 25		46	65	89*	
	BBL Beveiligder / Havenbeveiligder	2 tot 3					85	
	BOL Beveiligder inclusief brugjaar Koninklijke Marechaussee	1				56	89*	
	BOL Beveiligder inclusief brugjaar Politie	1					89*	
	BOL Medewerker toezicht en veiligheid	2		34 35				
	BOL Veiligheid en vakmanschap	2				56		
	3	BOL Aankomend onderofficier grondoptreden	2 tot 3		34			89*
		BOL Coördinator beveiliging	2				65	
BBL Coördinator beveiliging		Max. 3	25				85	
BOL Handhaver toezicht en veiligheid		2		34 35	46	65		
BBL Handhaver toezicht en veiligheid		2			46		89*	
BOL Handhaver toezicht en veiligheid inclusief brugjaar Politie		1					89*	
BOL Veiligheid en vakmanschap (Defensie)		2					89*	
BOL Veiligheid en vakmanschap (Onderofficier Defensie)		3					89*	
BOL Veiligheid en vakmanschap (Koninklijke Landmacht, Korps Mariniers)		½ tot 2½				56		

89* Vanaf 2013 verhuizen de opleidingen van Orde en Veiligheid naar Campus Hoogvliet.

Speciale Info-avonden bij ROC Mondriaan

Marechaussee*

65

Dinsdag 4 oktober 2011 16.00 - 20.00 uur
 Dinsdag 15 november 2011 16.00 - 20.00 uur
 Dinsdag 31 januari 2012 14.00 - 21.00 uur

* Vooraf aanmelden. Voorlichting begint om 19.00 uur.

Defensie vooropleidingen*

56

Woensdag 9 november 2011 19.00 - 21.00
 Woensdag 7 december 2011 19.00 - 21.00
 Woensdag 11 januari 2012 19.00 - 21.00
 Woensdag 7 maart 2012 19.00 - 21.00
 Woensdag 9 mei 2012 19.00 - 21.00
 Woensdag 6 juni 2012 19.00 - 21.00

* Vooraf aanmelden. Voorlichting begint om 19.00 uur.

Info-avonden bij Zadkine

Kijk voor de data van de Info-avonden bij Zadkine op:

www.zadkine.nl/infodagen.

WELZIJN EN ONDERWIJS

Wil je graag mensen ondersteunen en helpen? Ben je creatief, flexibel en vindingrijk? Dan is een baan in de sector Welzijn en Onderwijs vast iets voor jou.

Je leert alles over het begeleiden en verzorgen van mensen in hun dagelijks leven. Je helpt jongeren zichzelf verder te ontwikkelen of volwassenen, ouderen en gehandicapten die niet meer zonder hulp hun dagelijks leven kunnen inrichten. Of je helpt baby's, peuters en schoolkinderen bij hun ontwikkeling naar zelfstandigheid.

Meestal werk je met groepen kinderen, jongeren, volwassenen of ouderen. Soms werk je ook met één persoon. Afhankelijk van je diploma ga je werken in de kinderopvang, buitenschoolse opvang, het basisonderwijs, een buurthuis of de gehandicaptenzorg. Je kunt ook kiezen voor de ouderenzorg of werken bij een organisatie voor algemeen maatschappelijk werk.

Als *Helpende zorg en welzijn* (niveau 2) werk je bij een cliënt thuis. Je kunt ook aan de slag bij een kinderdagverblijf of buurthuis. Je helpt bij de persoonlijke zorg en het uitvoeren van activiteiten.

Als *Medewerker maatschappelijke zorg* (niveau 3) inventariseer je vragen en wensen van de cliënt. Je stelt een begeleidingsplan of activiteitenplan op en voert dat uit.

Kies je voor de opleiding *Pedagogisch werker kinderopvang* (niveau 3 of 4), dan begeleid en verzorg je groepen kinderen van nul tot twaalf jaar. Je doet ook huishoudelijk werk en ontwikkelingsgerichte activiteiten met de kinderen. Als *Onderwijsassistent* (niveau 4) werk je onder verantwoordelijkheid van een leraar met kinderen in het (speciaal) basisonderwijs. Je helpt kinderen bij vaardigheidsvakken, gymles en hun persoonlijke verzorging.

NIVEAU	OPLEIDING	JAREN	Albeda College		ROC ID College		ROC Leliden		ROC Mondriaan		Zadkine	
2	BOL	Helpende zorg en welzijn	1 tot 2	2 3 4 9 13 22 23 33					56 65 68		80 84 89 99	
	BBL	Helpende zorg en welzijn	1 tot 2	2 3 4 9 13 22 23 33					56 65 69		80 84 89 99	
3	BOL	Medewerker maatschappelijke zorg	2 tot 3	4 13 22 23 24 32 33	34 35 37 38 41 44		49	56 69		84 98		
	BBL	Medewerker maatschappelijke zorg	2 tot 3	4 13 22 23 24 32 33	35 44		49	69		84 98		
	BOL	Pedagogisch medewerker kinderopvang	2 tot 3	4 13 22 23 24 32 33	34 35 37 38 41 42 44		49	56 59 70				
	BBL	Pedagogisch medewerker kinderopvang	2 tot 3	4 13 22 23 24 32 33	34 35 38 44		49	56 59				
	BOL	Pedagogisch werker	3	24							78 89 98	
	BBL	Pedagogisch werker	3								78 89 98	
	BOL	Pedagogisch werker (Jeugdopbouwwerk)	3	24								
4	BOL	Artistiek-cultureel werker	4		39							
	BOL	Gespecialiseerd pedagogisch medewerker kinderopvang	3 tot 4	4 13 22 23 24 32 33	34 35 38 37 41 42 44		49				78 98	
	BBL	Gespecialiseerd pedagogisch medewerker kinderopvang	1 tot 4	4 13 22 23 24 32 33	35 38 44		49				78 98	
	BOL	Jeugdzorg (specialistenopleiding)	3		38							
	BOL	BBL	Maatschappelijke zorg	4								84 98
	BOL	BBL	Maatschappelijke zorg voor ervaringsdeskundigen	4								84
	BOL	Onderwijsassistent	3 tot 4	4 23	34 35 39 41 42 44		49				78 98	
	BBL	Onderwijsassistent	3 tot 4	4 23								78
	BOL	Onderwijsassistent basisonderwijs en speciaal onderwijs	3						56 68 70			
	BOL	Pedagogisch medewerker jeugdzorg	3 tot 4	4 13 22 23 24 32 33	34 37 38 41 44		49					
	BBL	Pedagogisch medewerker jeugdzorg	3 tot 4	4 13 22 23 24 32 33			49	59				
	BOL	Pedagogisch medewerker kinderopvang	3	4 13 22 23 24 32 33				56 59 70				
	BBL	Pedagogisch medewerker kinderopvang	3	4 13 22 23 24 32 33								
	BOL	Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg	3 tot 4	4 13 22 23 24 32 33	34 35 38 37 41 44		49	56 69			84 98	
	BBL	Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg	3 tot 4	4 13 22 23 24 32 33	35 38 44		49	69			84 98	
	BOL	Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen	3 tot 4	4 13 22 23 24 32 33	34 35 37 38 41 44		49	56				
	BBL	Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen	3 tot 4	4 13 22 23 24 32 33	35 38 44		49	56				
	BBL	Praktijkopleider	1	22			49					
	BOL	Sociaal-cultureel werker	1 tot 4	24	39		49	59				
	BBL	Sociaal-cultureel werker	3 tot 3½	24				59				
	BOL	Sociaal-maatschappelijk dienstverlener	1 tot 4	12	39		49	59			78	
	BBL	Sociaal-maatschappelijk dienstverlener	3 tot 4	12				59			78	
BBL	Woonzorgbegeleiding	3 tot 3½		34								

AKA-OPLEIDINGEN

Twijfel je welke opleiding op niveau 1 het beste bij jou past? Kies dan voor een AKA-opleiding (Arbeidsmarktgekwalificeerd assistent). Je volgt dan een brede assistentenopleiding van een jaar. Daarna kun je verder leren of gaan werken.

NIVEAU	ALGEMEEN	JAREN	Albeda College	ROC-ID College	ROC Leiden	ROC Mondriaan Zaakline	
I	BOL	AKA, Arbeidsmarktgekwalificeerd assistent	1	1 2 9 12 15 17 18 20 26 31 33	34 35 44	52	76 83 95
	BBL	AKA, Arbeidsmarktgekwalificeerd assistent	1	1 2 9 12 15 17 18 20 26 31 33			
SECTOR ECONOMIE							
I	BOL BBL	AKA, Arbeidsmarktgekwalificeerd assistent	1	2 9 12 17 18 20 26 33			
	BOL	Aankomend verkoopmedewerker	1				76 83 95
	BOL	Administratie	1			68	
	BOL	Assistent-logistiek medewerker	1			56	76 83 95
	BOL	Handel	1			68	
	BOL	Horeca-assistent	1				76 83 95
SECTOR TECHNIK							
I	BOL BBL	AKA, Arbeidsmarktgekwalificeerd assistent	1	2 9 12 17 20 26 33			
	BOL	Assistent houtbranche	1				83 95
	BOL	Assistent metaal-, elektro- en installatietechniek	1				83 95
	BOL	Assistent operator	1				76 83 95
SECTOR ZORG EN WELZIJN							
I	BOL BBL	AKA, Arbeidsmarktgekwalificeerd assistent	1	2 9 12 17 18 20 26 33			
	BOL	Assistent schoonmaak	1				95
	BOL	Sport en Bewegen	1			56	
	BOL	Uiterlijke verzorging	1			65	
	BOL	Veiligheid	1			56	
	BOL	Zorg en welzijn	1			56	
	BOL	Zorghulp	1				83 95

AKA-OPLEIDINGEN

Kiezen
'Na de praktijkschool heb ik allerlei baantjes gehad. Met hulp van iemand van de Jeugdzorg ben ik toch maar weer naar school gegaan. Eerst deed ik de opleiding Horeca-assistent niveau 1. Daarna niveau 2, maar dat was te zwaar. Toen ging ik toch weer werken, maar mijn moeder en mijn vriendinnetje van toen zeiden: 'Zo kom je niet ver, ga iets leren'.

Nu werk ik met kinderen in een kinderdagverblijf. Ik had altijd al wat met kinderen, ik trek ze gewoon aan.'

Miquel

*** Bekijk mijn filmpje op YouTube!**

► Ga naar www.youtube.com en zoek op: 'Miquel op het mbo'

SPECIALE OPLEIDINGEN

Sommige opleidingen kun je niet bij de mbo-scholen in deze gids volgen. Daarvoor moet je naar scholen die gespecialiseerd zijn in een bepaalde bedrijfstak of richting.

Grafisch Lyceum

Je bent creatief en wilt iets gaan doen op het gebied van media, design, communicatie en technologie. Daarom past een baan in de 'creative industry' helemaal bij jou.

Vormgevers, webdesigners, animatie- en gamedesigners, reclametekenaars, verpakkingsontwerpers, mediamanagers, drukkers, dtp-ers, signmakers, mediatechnologen, webmasters, licht- en geluidstechnici, sounddesigners, video-editors, fotografen en cameramensen: al deze beroepen kun je kiezen op het Grafisch Lyceum.

Op deze school leer je mooie mediaproducten maken. Van brochures, tijdschriften en advertenties tot televisiecommercials, games en websites. Samenwerking is daarbij heel belangrijk. Ontwerpers hebben mediamanagers nodig om alles op rolletjes te laten verlopen. En voor de technische uitvoering van mediaproducties zijn weer drukkers, cameramensen of mediatechnologen nodig. Op deze school vind je opleidingen op niveau 2, 3 en 4.

Grafisch Lyceum Rotterdam ¹⁰¹

Heer Bokelweg 255 - Rotterdam

Telefoon: 010 - 880 25 00

E-mail: info@glr.nl

Website: www.glr.nl

GRAFISCH
LYCEUM

ROTTERDAM

hmc
mbo vakschool

Hout en Meubileringscollege

Je vindt het leuk om met je handen te werken en mooie dingen van hout te maken. Op de vakschool leer je alles voor een beroep in de sector Hout, Meubel of Interieur.

Het Hout- en Meubileringscollege is al sinds 1929 een zelfstandige vakschool, waar je wordt opgeleid voor een beroep in de sectoren Hout, Meubel of Interieur. Of je nu creatief, praktisch of ondernemend bezig wilt zijn, op deze school vind je het allemaal. Beroepen waarin je ondermeer aan de slag kunt zijn meubelmaker, interieur- adviseur, verkoper wonen, timmerman, houthandelaar, woning- of meubelstofeerder en pianotechnicus. Binnen deze opleidingen is het mogelijk je verder te specialiseren. Opleidingen die je bijvoorbeeld kunt volgen zijn *Logistiek medewerker houthandel* (niveau 2), *Machinaal houtbewerker* (niveau 2), *Werkvoorbereider timmerindustrie* (niveau 4), *Meubelmaker I (Scheeps)Interieurbouwer* (niveau 2,3,4), *Allround meubelstofeerder*, *Pianotechnicus*, *Verkoper wonen* (niveau 2) en *Interieuradviseur* (niveau 4).

HMC Rotterdam ¹⁰²

Erasmuspad 10 - Rotterdam

Telefoon: 010 - 285 55 55

E-mail: rotterdam@hmcollege.nl

Website: www.hmcollege.nl

Leidse Instrumentmakers School

Vind je het leuk om te knutselen en te puzzelen? En ben je heel precies? Dan is het beroep van instrumentmaker misschien iets voor jou.

Instrumentmakers zijn behalve knutselaars en puzzelaars ook uitvinders, die met hun technische kennis en creativiteit eigenlijk alles kunnen maken wat denkbaar is. Op de Leidse Instrumentmakers School word je opgeleid tot *Research instrumentmaker* (niveau 4). Tijdens de opleiding is het mogelijk je te specialiseren op het terrein van metaal, glas, optiek, lasertechnologie en mechatronica. Oefening baart kunst en je maakt dus lange schooldagen. Als je deze opleiding gedaan hebt, kun je gaan werken in een laboratorium of bij een bedrijf dat gespecialiseerd is in het maken van instrumenten op maat.

Leidse Instrumentmakers School ¹⁰³

Einsteinweg 61 - Leiden
Telefoon: 071 - 568 11 68
E-mail: info@lis-mbo.nl
Website: www.lis-mbo.nl

Scheepvaart en Transport College

Voel jij je een echte wereldburger en houd je van aanpakken? Of je nu op de brug van een containerschip staat of in een loods werkt, waar goederen over de hele wereld worden overgeslagen: een baan op het gebied van scheepvaart, transport en logistiek is nooit saai.

Het Scheepvaart en Transport College in Rotterdam is de grootste en meest gespecialiseerde school van Europa op dit gebied. Opleidingen die je hier ondermeer kunt volgen zijn: *Medewerker havenlogistiek* (niveau 2), *Planner wegtransport* (niveau 3), *Logistiek teamleider* (niveau 3), *Operationeel technicus* (niveau 4), *Koopvaardijofficier* (niveau 4), *Schipper binnenvaart* (niveau 3), *Stuurman werktuigkundige zeevisvaart* (niveau 2), *Baggermeester* (niveau 4) of *Scheepsbouwkundige* (niveau 4). Bedrijfstakken waarin je na je diploma terecht kunt, zijn havens en luchtvaart, wegtransport, railvervoer, logistiek, procesindustrie, zeevaart, Rijn- en binnenvaart, zeevisvaart, waterbouw/baggerbedrijf en scheepsbouw.

Scheepvaart en Transport College ¹⁰⁴

Lloydstraat 300 - Rotterdam
Telefoon: 010 - 448 60 00
E-mail: reactie@stc-r.nl
Website: www.stc-r.nl

WAT JE NOG

WEEER MOET

WET EN

AANMELDINGSPROCEDURE

Wacht niet met aanmelden tot je je vmbo-diploma behaald hebt. De kans dat je een opleiding vindt die bij jou past, is dan een stuk kleiner. Meld je daarom **vóór 1 april** aan!

Stap 1

Vul het digitale aanmeldingsformulier in. Dat staat op de website van de school waar je naartoe wilt. Zorg dat je je burgerservicenummer (eerst heette dat sofi-nummer) of identiteitskaart bij de hand hebt.

Stap 2

Binnen een paar weken ontvang je bericht. Je krijgt een uitnodiging voor een intakegesprek. Daarin staat welke documenten je moet meenemen en of je een toelatingstoets moet doen.

Heb je na een maand nog niets gehoord? Bel dan met de school waar je je hebt aangemeld en vraag wat er verder gebeurt. Of ga naar je decaan of mentor.

Stap 3

Bij de opleiding van jouw keuze krijg je een intakegesprek over je vooropleiding, motivatie en verwachtingen. Heb je bijvoorbeeld wel een goed beeld van de opleiding? En past die ook echt bij jou?

Stap 4

Voor sommige opleidingen moet je een toets doen of een opdracht maken, om te kijken of je wel geschikt bent. Dat geldt bijvoorbeeld voor de opleidingen van Sport en bewegen, Mode en Veiligheid en Defensie. Bij muziek- en dansopleidingen doe je audities.

Stap 5

Ben je geplaatst? Stuur dan na je examen een kopie van je diploma en cijferlijst op. Vergeet dit niet, anders word je niet toegelaten! Daarna sluit de opleiding een onderwijsovereenkomst met je af.

Let op! Ben je op meer dan één opleiding toegelaten?

Laat dan weten welke opleiding je kiest en welke niet. Bel de opleiding, of vraag je decaan om te bellen.

Stap 6

Ben je gezakt? Overleg dan met de decaan van je vmbo-school wat je verder moet doen.

Miquel

Intakegesprek
 'Ik was met een groepje van 5 jongeren dat Helpende zorg en welzijn wilde gaan doen. Tijdens de intake hebben we om de beurt iets over onszelf verteld. Over wie je bent en waarom je deze opleiding wilde doen. Ik zei: 'Het lijkt me wel leuk om met kinderen te werken'.
 Het was niet spannend, het viel eigenlijk wel mee.'

NIET STOPPEN NA HET VMBO

Je bent leerplichtig vanaf je 5de tot het eind van het schooljaar waarin je 16 wordt. Als je nog geen startkwalificatie hebt, ga je nog tot je 18de naar school. De wet zegt namelijk dat je minimaal een mbo-2 of havo-diploma moet halen. Je kunt dus nooit stoppen met leren na het vmbo. Met een startkwalificatie – een mbo-2 diploma dus – vergroot je jouw kans op werk en een leuke baan!

Tot je 18de zijn je ouders of verzorgers er verantwoordelijk voor dat jij naar school gaat. Als je regelmatig spijbelt of te laat komt, moet de school dit melden aan de leerplichtambtenaar. Je ouders of verzorgers krijgen bij de eerste melding een waarschuwingsbrief. Als er niets verandert kun je een taakstraf krijgen en je ouders een boete. Deze maatregelen zijn ingevoerd om het verzuim aan te pakken en erger te voorkomen.

Brenda

'Ik weet nog niet wat ik wil gaan doen na deze opleiding, maar mijn doel is in ieder geval een diploma te halen.'

* **Bekijk mijn filmpje op YouTube!**
 ▶ Ga naar www.youtube.com en zoek op: ['Brenda op het mbo'](#)

Miquel

* **Bekijk mijn filmpje op YouTube!**
 ▶ Ga naar www.youtube.com en zoek op: ['Miquel op het mbo'](#)

VAN HAVO NAAR MBO

Sommige havo-leerlingen kunnen de lesstof en het leertempo niet bijbenen. Ze hebben weliswaar een havo-advies gekregen, maar in de praktijk blijkt dat deze vorm van onderwijs niet goed aansluit. Voor hen is het havo veel te theoretisch. De keuze is dan ‘doormodderen’ of overstappen naar het mbo.

Op het havo blijven

Doormodderen betekent vaak een schooljaar overdoen en met moeite voldoende halen. School wordt op deze manier steeds minder leuk. Je verliest veel tijd. En los daarvan is het nog maar de vraag of je de eindstreep – lees: het havo-diploma – wel haalt.

Overstappen naar het mbo

Overstappen naar het mbo levert vaak veel meer op. Zowel tijdswinst – je hoeft geen jaar over te doen – als plezier in het naar school gaan. Want je volgt onderwijs dat beter bij je past. Het is minder theoretisch en meer praktijkgericht. En met een mbo-diploma kun je evengoed naar het hbo!

Op het mbo

Om te worden toegelaten tot het mbo heb je minimaal een overgangsbewijs van havo-3 naar havo-4 nodig. Je kunt dan instromen op een mbo-4 opleiding. Deze opleiding duurt 3 tot 4 jaar.

Havo-diploma

Heb je een havo-diploma op zak? Dan kun je óók doorstromen naar een mbo-4 opleiding. Sommige mbo-scholen bieden versnelde opleidingen aan. Dat scheelt in de meeste gevallen een jaar. Neem hierover contact op met de school waar je een opleiding wilt volgen.

Chiaro Lange (havo 3-leerling en 17 jaar)

‘Ik heb havo drie overgedaan. Dat kwam omdat ik niet zo’n leuke klas had en niet gemotiveerd was. Nu zit ik in de vierde en het gaat nog steeds niet goed. De vakken van mijn profiel Economie en Maatschappij zijn erg saai en je moet veel leren. Mijn mentor heeft voorgesteld om met onze decaan over het mbo te gaan praten. Daar had ik zelf nog niet aan gedacht. Ik ben gaan rondsnuffelen en weet nu dat je op het mbo veel verschillende kanten uit kunt. Bij het Mondriaan Loopbaancentrum heb ik een test gedaan en daaruit bleek dat Sport en Bewegen goed bij mij past. Eindelijk heb ik iets gevonden wat ik leuk vind. En als ik het leuk vind, doe ik er ook mijn best voor. Na het mbo wil ik door naar het hbo en fysiotherapie gaan doen.’

Corinne Mostert (havo-decaan)

‘Het heeft geen zin je blind te staren op het havo. Voor een aantal leerlingen is dat gewoon te moeilijk. En dan is het mbo een goede weg. Soms is het een eindstation en daar is niets mis mee. Want met een mbo-diploma heb je veel mogelijkheden. Maar je kunt ook doorstromen naar het hbo, als je daar de capaciteiten voor hebt.’

Op het hbo

Jongeren met een havo- of mbo-4-diploma worden allebei toegelaten tot het hbo, maar ervaren de aansluiting soms heel verschillend. De taal- en rekenvaardigheid bij havisten is meestal beter ontwikkeld, terwijl mbo-ers hoger scoren op het gebied van samenwerken, presenteren en het maken van een portfolio. Overigens besteden mbo-scholen steeds meer aandacht aan taal en rekenen. Mbo-ers die doorstromen naar het hbo hebben over het algemeen bewuster voor een opleiding gekozen.

DOORSTUDEREN NA HET MBO

Als je na het mbo nog niet bent uitgeleerd, dan kun je doorstuderen aan het hbo, het hoger beroepsonderwijs. Voorwaarde is wel dat je een mbo-4 opleiding hebt gevolgd.

Hbo in 4 jaar

Een hbo-opleiding is een bacheloropleiding en die duurt vier jaar. Als mbo-student heb je het voordeel dat je al flink wat praktijk- en werkervaring hebt opgedaan.

Hbo in 2 jaar

Na je mbo-diploma kun je ook kiezen voor een tweejarige hbo-opleiding, de Associate Degree. Na deze opleiding krijg je een diploma tussen mbo-4 en hbo-bachelorniveau in. Wil je toch nog verder studeren? Dan is het mogelijk door te stromen naar de bacheloropleiding, die dan nog maar twee jaar duurt.

Verschillen tussen mbo en hbo

Er zijn veel overeenkomsten tussen het mbo en het hbo. Op beide scholen krijg je te maken met projectonderwijs, werken in groepen, portfolio's en toetsen. Het belangrijkste verschil tussen mbo en hbo is de manier van werken. Je leert helemaal zelfstandig en bent vanaf het begin zelf verantwoordelijk voor je studie. Daarnaast is de hoeveelheid lesstof groter en zijn de opdrachten in de werkgroepen uitgebreider. Het lesmateriaal is regelmatig in het Engels en bij sommige opleidingen is een behoorlijke kennis van wiskunde en natuurkunde vereist.

Versneld of verkort hbo-traject

Als je een hbo-studie in dezelfde richting als je mbo-studie kiest, is het soms mogelijk een verkort of versneld traject te volgen. Je krijgt dan vrijstellingen voor een bepaald studieonderdeel of je kunt sneller door de lesstof heen. Dat scheelt soms een half jaar tot een jaar. Dat geldt overigens niet voor alle opleidingen. Let op: de hbo-school beoordeelt eerst of je wel in aanmerking komt voor zo'n versneld of verkort traject.

Samenwerking tussen mbo en hbo

ROC Mondriaan werkt samen met onder andere de Haagse Hogeschool, om ervoor te zorgen dat de mbo- en hbo-opleidingen zo goed mogelijk op elkaar zijn afgestemd.

Universitaire studie

Na je hbo-bacheloropleiding is het mogelijk door te stromen naar de universiteit. Je volgt een wetenschappelijke studie en krijgt nog meer theorie. Daarnaast kun je ook onderzoek gaan doen. Een opleiding aan de universiteit duurt 3 jaar voor de bacheloropleiding en nog 1 of 2 jaar voor de masteropleiding.

Advocaat of arts?

Volg je vmbo-kb, vmbo-gl of vmbo-tl en wil je advocaat worden? Dat is niet onmogelijk, maar je moet wel flink doorzetten. Jouw leerroute ziet er dan als volgt uit. Eerst heb je 4 jaar vmbo gedaan, dan doe je 3 jaar mbo, vervolgens 4 jaar hbo en tot slot 2 jaar universiteit, met daar achteraan nog eens 3 jaar stage. In totaal duurt het dus 16 jaar voordat je bent uitgestudeerd. Wil je arts worden? Dan is jouw leerroute nog iets langer. Na het hbo studeer je 6 jaar aan de universiteit en word je opgeleid tot basisarts.

Wafa

'Ik wil nog wel een tijdje op school blijven en doorleren. Er zijn nog zoveel mogelijkheden!'

*** Bekijk mijn filmpje op YouTube!**

► Ga naar www.youtube.com en zoek op: 'Wafa op het mbo'

STUDIEFINANCIERING

Jonger dan 18 jaar

Ga je voltijds een BOL-opleiding volgen en ben je jonger dan 18 jaar?

Dan kunnen je ouders of verzorgers een 'tegemoetkoming ouders' aanvragen. Of zij een tegemoetkoming krijgen, hangt af van hun inkomen.

Ga je een BBL-opleiding volgen, dan krijg je salaris en heb je geen recht op een 'tegemoetkoming ouders'.

Als je 18 bent

Ben je op 1 augustus van het eerste schooljaar 18 jaar of ouder en ga je een BOL-opleiding volgen?

Dan heb je de onderwijskaart nodig om je in te schrijven en moet je lesgeld betalen. De onderwijskaart krijg je toegestuurd van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Vanaf je 18de krijgen je ouders geen kinderbijslag meer voor jou. Ook moet je zelf de ziektekostenpremie gaan betalen. Heb je geen inkomen of een laag inkomen, dan kun je zorgtoeslag krijgen. Dit is een tegemoetkoming in de kosten van de ziektekostenverzekering. Kijk op www.toeslagen.nl.

18 jaar en ouder

Ga je een voltijds BOL-opleiding volgen en ben je 18 jaar of ouder?

Dan heb je recht op studiefinanciering beroepsonderwijs. De OV-jaarkaart hoort hier ook bij. Of je naast je basisbeurs ook recht hebt op aanvullende financiering hangt af van het inkomen van je ouders. Vraag 3 maanden voordat je 18 wordt de studiefinanciering aan. Dan is je OV-kaart op tijd klaar. Kijk op www.ocwduo.nl en www.studentenov-chipkaart.nl.

Ga je een BBL-opleiding volgen, dan krijg je salaris en heb je geen recht op studiefinanciering.

Prestatiebeurs

Als je een BOL-opleiding op niveau 3 of 4 volgt, kom je in aanmerking voor de prestatiebeurs. Dit is een lening die wordt omgezet in een gift als je binnen tien jaar een mbo-3 of mbo-4 diploma behaalt. Je krijgt de prestatiebeurs maximaal vier jaar. Let op: wanneer je een paar keer van opleiding verandert, kun je in de financiële problemen komen! Kijk daarom altijd hoeveel studiejaren je nog over hebt als je aan een nieuwe opleiding begint. Kijk op www.ocwduo.nl.

Meer informatie

Op de website van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) kunnen jij en je ouders terecht voor meer info en aanvraagformulieren. Kijk op www.ocwduo.nl.
Telefoon: 050 - 599 77 55

OPLEIDINGSKOSTEN

Elke mbo-opleiding kost geld. De hoogte van de leskosten hangt af van de soort opleiding die je volgt (BOL of BBL). Als je 16 of 17 bent, betalen je ouders het lesgeld. Ben je 18, dan betaal je zelf de kosten.

Naast het lesgeld zijn er vaak ook kosten voor boeken, gereedschappen, werkkleding, excursies en andere activiteiten. Ook deze bedragen verschillen per opleiding.

Reiskosten naar school en stage of leerbedrijf zijn vaak voor eigen rekening.

Kijk voor de hoogte van het lesgeld en andere kosten op de websites van de mbo-scholen:

www.idcollege.nl

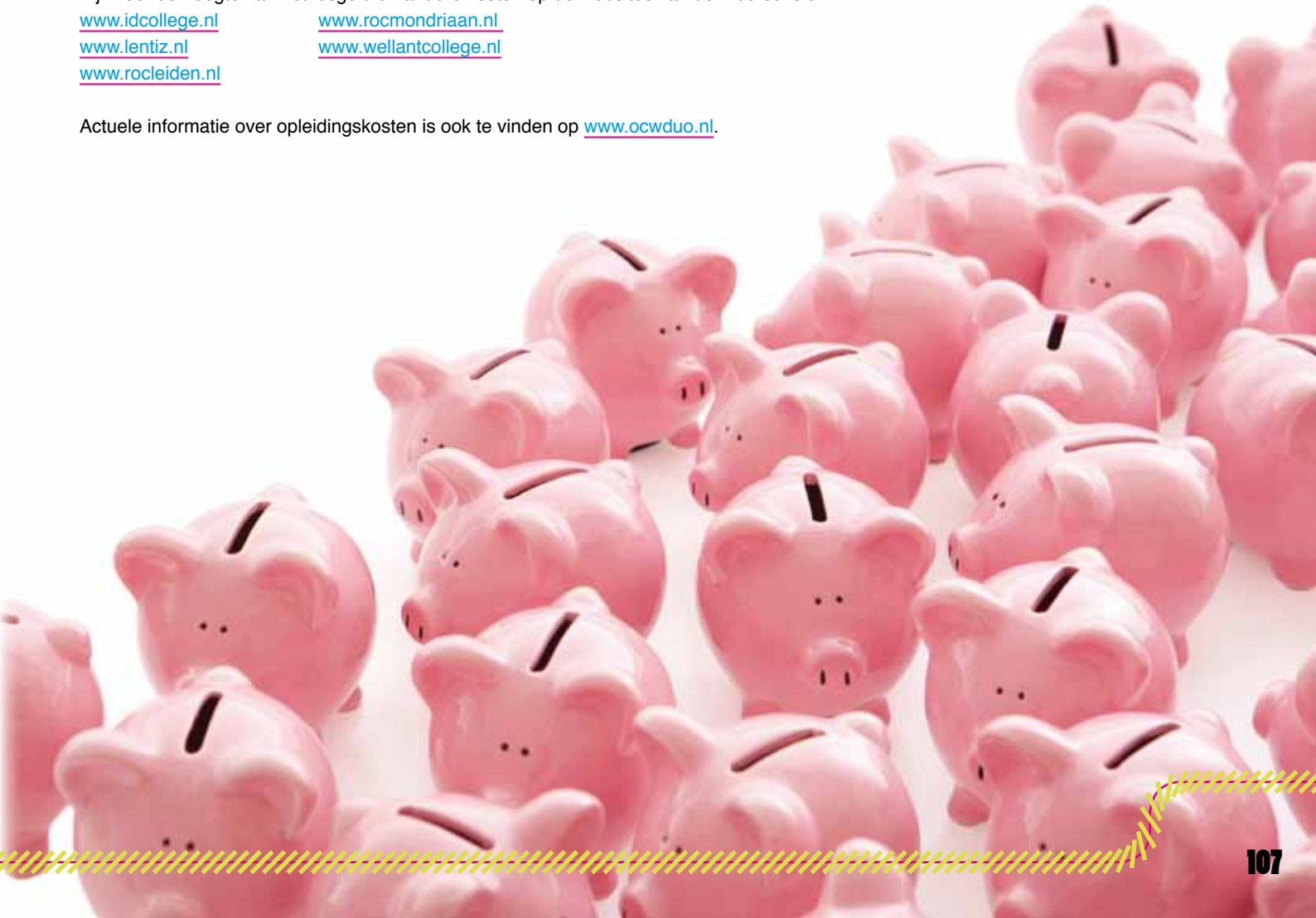
www.rocmondriaan.nl

www.lentiz.nl

www.wellantcollege.nl

www.rocleiden.nl

Actuele informatie over opleidingskosten is ook te vinden op www.ocwduo.nl.

ALS JE NIET KUNT KIEZEN...

Ben je na het lezen van deze gids en het bekijken van handige websites (pagina 15) niet echt verder gekomen met je studiekeuze? Of weet je ongeveer wel wat je wilt, bijvoorbeeld iets met mensen of in de techniek, maar kun je niet kiezen welke richting je daarbinnen op wilt?

BEZOEK dan in ieder geval de Open Dagen en neem je ouders/verzorgers, broer of zus mee. Kijk goed rond wat je leuk vindt en stel al je vragen.

PRAAT erover met je ouders, decaan of een docent met wie je goed overweg kunt. Misschien kom je door hun vragen een stap verder. Want twee weten vaak meer dan één!

PRAAT met iemand van het Mondriaan Loopbaancentrum (ROC Mondriaan), het Studenten Service Centrum (ROC Leiden), het Onderwijs Servicecentrum (ROC ID College), het Studie Info Punt (Albeda College) of de Zadkine Infoshop (Zadkine).

Mondriaan Loopbaancentrum

ROC Mondriaan

Hier kun je terecht voor een gesprek van maximaal een uur met een informatiemedewerker. Als je meer hulp nodig hebt, word je doorverwezen naar een loopbaanadviseur van het Mondriaan Loopbaancentrum.

Het Mondriaan Loopbaancentrum is geopend op:

maandag tot en met vrijdag van 8.00 tot 18.00 uur (vrijdag tot 17.00 uur)
Waldorpstraat 41 - Den Haag
Telefoon: 088 - 6663000
E-mail: info@rocmondriaan.nl

Studenten Service Centrum

ROC Leiden

Weet je nog niet welke opleiding je moet kiezen? Maak dan een afspraak voor een persoonlijk voorlichtingsgesprek. Als je er bij het Studenten Service Centrum niet uitkomt, kun je terecht bij het Bureau voor Loopbaanbegeleiding. Daar zijn wel kosten aan verbonden.

Het Studenten Service Centrum is geopend op:

maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur
Bètaplein 14 - Leiden
Telefoon: 071 - 5163020
E-mail: ssc@rocleiden.nl

Onderwijs Servicecentrum

ROC ID College

Hier word je geholpen met vragen en problemen over studie en beroepskeuze. Elke vestiging van ROC ID College heeft een Onderwijs Servicecentrum.

Neem contact op met het informatiecentrum:

Telefoon: 0800 - 222 0800
E-mail: info@idcollege.nl
Laat je doorverwijzen naar een vestiging in Alphen aan de Rijn, Gouda, Katwijk, Leiden, Leidschendam-Voorburg, Woerden of Zoetermeer.

Studie Info Punt

Albeda College

Hier kun je terecht met al je vragen over opleidingen, cursussen en beroepen.

Het Studie Info Punt is geopend op:

maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur en op donderdag van 11.00 tot 15.00 uur.

Rosestraat 1101 - Rotterdam

Telefoon: 010 - 2901020

E-mail: albeda@albeda.nl

Zadkine Infoshop

Zadkine

De Zadkine Infoshop is de informatiewinkel van Zadkine. Hier kun je terecht met jouw vragen over opleidingen van Zadkine en krijg je hulp en advies.

De Zadkine Infoshop is geopend op:

maandag tot en met vrijdag van 9.30 tot 16.30 uur.

Schiekade 986 - Rotterdam (naast het Shell-station aan het Hofplein)

Telefoon: 010 - 2811155

E-mail: infoshop@zadkine.nl

Hulp krijgen

'Mijn decaan op het vmbo heeft me geholpen met nadenken over een opleiding. En mijn ouders ook.

Zij hebben verschillende mogelijkheden aangedragen maar mij wel zelf laten kiezen.

Iedere zomer werkte ik op een camping bij het animatieteam en daar zeiden ze ook dat recreatie bij me hoort. Als zij hadden gezegd 'recreatie is niks voor jou', dan had ik het niet gedaan.'

Daan

*** Bekijk mijn filmpje op YouTube!**

► Ga naar www.youtube.com en zoek op: 'Daan op het mbo'

WELKE

MO-SCHOOL

KESJJ?

ALBEDA COLLEGE

KANSEN VOOR IEDEREEN

Bij het Albeda College kun je kiezen uit 350 mbo-opleidingen. En uit meer dan vijftig grote en kleine locaties. In Rotterdam en de regio Rijnmond. Keus genoeg dus. Samen met jou bekijken we welke opleiding het beste bij je past. Ontdek waar je kansen liggen en ga ervoor!

Opleidingen

We werken nauw samen met bedrijven en instellingen in de regio. Daarom sluiten onze opleidingen goed aan op de arbeidsmarkt of op een vervolgopleiding. Bij ons kun je kiezen uit opleidingen in de richtingen Economie, Techniek, Gezondheidszorg, Welzijn, Sport & Bewegen, Dienstverlening, Brood en Banket en Horeca. Het Albeda Business College heeft ook internationale Engelstalige opleidingen, waarmee je terecht kunt bij internationale bedrijven. Op de RDM Campus worden technische opleidingen aangeboden in de Metaaltechniek, Onderhoudstechniek (Maintenance) en Middenkader Engineering. En het nieuwe Topsportcentrum Rotterdam is de thuisbasis van de opleidingen Sport & Bewegen.

Onderwijs

Jouw loopbaan staat centraal en we bereiden je goed voor op een toekomst in de maatschappij. Hoe we dat doen? Door leuk en goed onderwijs aan te bieden. Daarbij wordt rekening gehouden met wat je al weet en kunt. Samen met je docenten ontwikkel je jouw talenten. Je leert op school en tijdens stages in de praktijk, bij echte bedrijven, organisaties en instellingen. Je leert te plannen en samen te werken, en ook actief en ondernemend te worden. Als het minder goed gaat, regelen we extra begeleiding en zorg. Zo lukt het misschien toch nog om je opleiding af te maken!

Speciaal

Het Albeda College is een open school, met respect, aandacht en tijd voor iedereen. Het maakt ons niet uit waar je vandaan komt en wat je achtergrond is. Bij ons krijg je altijd een kans. Als het nodig is, krijg je extra ondersteuning en zorg. Niet alleen als je leerproblemen hebt, maar ook als er problemen thuis zijn. Want we streven ernaar dat elke jongere een diploma behaalt.

Kom langs!

Vrijdag 27 januari 2012	14.00 - 21.00 uur
Zaterdag 28 januari 2012	10.00 - 14.00 uur
Donderdag 22 maart 2012	14.00 - 20.00 uur

(kijk voor de locaties op www.albeda.nl)

Info

Kom voor informatie, hulp en advies over onze opleidingen naar het **Studie Info Punt**:
Rosestraat 1101 in Rotterdam.

Maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag	08.00 - 17.00 uur
Donderdag	11.00 - 15.00 uur

Telefoon: 010 - 29 01 020
E-mail: albeda@albeda.nl
Website: www.albeda.nl

Kijk voor locaties en adressen van het Albeda College achterin de gids:

ROC ID COLLEGE

SCHOLEN IN HET GROENE HART

ROC ID College heeft 11 scholen in het Groene Hart. Ze staan in Alphen aan den Rijn, Gouda, Katwijk, Leiden, Leidschendam-Voorburg, Woerden en Zoetermeer. Elke school heeft een eigen sfeer. De gebouwen zijn modern, open en kleurrijk ingericht. Ruim 10.000 mbo-studenten volgen hier een opleiding.

Opleidingen

Bij ROC ID College kun je kiezen uit een groot aantal economische opleidingen. Daarmee kun je aan het werk als administratief medewerker, secretaresse, commercieel medewerker, verkoper of een eigen zaak beginnen. Opleidingen op het gebied van zorg en welzijn zijn ook goed vertegenwoordigd. Technische opleidingen zoals Binnenhuisarchitectuur, Autotechnicus en ICT-beheerder zijn eveneens aanwezig. Net als opleidingen in de Dienstverlening zoals Kok, Beveiliging, Kapper en Sport- en bewegingsbegeleider. Heb je nog geen enkel idee welke richting je op wilt, volg dan het trainings- en oriëntatieprogramma (10 tot 16 weken). Weet je wel globaal wat je wilt maar nog niet precies, volg dan het domeinoriëntatieprogramma (maximaal een jaar).

Onderwijs

De letters ID staan voor individu en identiteit. Daarmee leggen we nadruk op jouw individuele mogelijkheden. Bij ons leer je niet alleen een vak maar ontwikkel je ook een eigen identiteit. Ons onderwijs bestaat uit theoretische cursussen en praktijkgerichte trainingen van docenten die de beroepspraktijk goed kennen. Ook werk je in groepjes aan werkstukken. Tijdens de opleiding krijg je persoonlijke begeleiding van een studieloopbaanbegeleider. In alle scholen is een Open Leercentrum aanwezig waar je zelfstandig op de computer aan opdrachten werkt.

Speciaal

ROC ID College werkt samen met bedrijven, gemeentes, Kamers van Koophandel en vmbo-scholen. Wij zijn ook actief buiten de school, bijvoorbeeld met het Huid en Haar Festival van de kappersopleiding en de zomer- en wintercheck van auto's door de opleiding Motorvoertuigentechniek. Bij ons kun je ook stage lopen in het buitenland, bijvoorbeeld in Engeland, Frankrijk of op Cyprus. Studenten organiseren zelf schoolfeesten, sportdagen en excursies en hebben een eigen It's your ID Magazine.

Kom langs!

Iday

alle mbo-locaties

Elke eerste maandag van de maand van 16.00 tot 17.00 uur (kijk op www.idcollege.nl). Je kunt dan op alle mbo-locaties terecht voor informatie over de opleidingen, inschrijven en het inleveren van documenten.

Open Dag

alle mbo-locaties

Maandag 6 februari 2012

16.00 - 21.00 uur

Info

Voor vragen of informatie over onze opleidingen kun je terecht bij ons informatiecentrum.

Telefoon: 0800 - 222 0800

E-mail: info@idcollege.nl

Binnen een dag ontvang je onze reactie.

Website: www.idcollege.nl

Ga de uitdaging aan!

ROC LEIDEN

CENTRUM VOOR TALENT

Goed onderwijs in een prettige omgeving, dat is wat ROC Leiden biedt. Vanaf 2013 zijn bijna alle opleidingen van ROC Leiden gevestigd op twee locaties in de stad: op het Lammenschanspark en bij Leiden CS. In september 2011 is de locatie bij station Lammenschans geopend. Dit gebouw is ingericht met inspirerende leer-, werk- en ontmoetingsplekken. Ook leerbedrijven krijgen hierin een plaats. In 2013 is de tweede locatie gereed. Tot die tijd heeft ROC Leiden nog 6 locaties in de Leidse regio. Het merendeel van deze gebouwen staat in Leiden en is goed bereikbaar met het openbaar vervoer. 8.000 studenten uit de regio volgen hier een opleiding.

Opleidingen

Bij ROC Leiden kun je kiezen uit meer dan 200 mbo-opleidingen op het gebied van Autotechniek, Bakkerij, Bouw, Commercie, Design & Architectuur, Economie & Recht, Elektrotechniek, Facilitaire Dienstverlening, Handel & Ondernemerschap, Horeca, ICT, Installatietechniek, Logistiek, Mechatronica, Media, Metaal & Werktuigbouw, Middelbaar Laboratoriumonderwijs, Onderwijs, Orde & Veiligheid, Sport & Bewegen, Toerisme, Vormgeving, Welzijn en Zorg.

Onderwijs

Bij ons leer je volgens het Leids Onderwijs Model. Dit model kent vier belangrijke pijlers, namelijk maatwerk, samen leren, werkplekleren en beroepscontext. Ons onderwijs is afgestemd op jouw individuele talenten en mogelijkheden (maatwerk). Je leert samen met andere studenten en onder begeleiding van docenten in projecten en tijdens lessen (samen leren). Ons onderwijs vindt voor een belangrijk deel plaats binnen bedrijven en instellingen of in nagebootste praktijksituaties (werkplekleren). En alles wat je leert heeft direct betrekking op je toekomstige beroep (beroepscontext). Je krijgt goed, aantrekkelijk en praktijkgericht onderwijs van docenten die weten wat er speelt in je toekomstige beroep. Daardoor leer je als student bij ROC Leiden precies wat er straks van je verwacht wordt.

Speciaal

Zowel de praktijkopdrachten als de opleidingen worden samen met het bedrijfsleven ontwikkeld. ROC Leiden werkt intensief samen met bedrijven en instellingen in de regio zoals: LUMC, Energiq, Hema, Heineken en KLM. We stimuleren ondernemerschap in samenwerking met de Kamer van Koophandel, Stichting Jong Ondernemen en het Starterscentrum Leiden.

Kom langs!

Open Dagen

Vrijdag 3 februari 2012	16.00 - 21.00 uur
Zaterdag 4 februari 2012	10.00 - 14.00 uur

46

Info

Bij het Studenten Service Centrum kun je binnenlopen voor informatie over opleidingen. Voor een persoonlijk gesprek raden we je aan een afspraak te maken. Bètaplein 14 in Leiden.

Maandag - vrijdag	09.00 - 17.00 uur
Telefoon:	071 - 516 30 20
E-mail:	ssc@rocleiden.nl
Website:	www.rocleiden.nl

Lammenschanspark 4
Bouwkunde / Hout en Meubel
Toerisme

Lammenschanspark 5
Informatiebalie
Studiekeuzebegeleiding
Elektrotechniek
Installatietechniek
Metaal - Werkuigbouw

Lammenschanspark 2

LENTIZ

GROEN ONDERWIJS IN DE REGIO

Lentiz heeft drie groene mbo-scholen in de regio Nieuwe Waterweg Noord en het Westland. Ze zijn gevestigd in Schiedam, Naaldwijk en Maasland. De nieuwe schoolgebouwen in Maasland en Naaldwijk beschikken over ruime en lichte praktijklokalen en een groot open leercentrum met veel computers. Beide scholen bieden ook onderdak aan een groene vmbo-school. Ook de vestiging in Schiedam is met ingang van september 2011 in een nieuw schoolgebouw gevestigd. Hier wordt zowel vmbo- als mbo-onderwijs gegeven.

Opleidingen

In Schiedam vind je de opleidingen van Lentiz | MBO LIFE College. Hier leer je alles op het gebied van Food, Urban Trade, Urban Design, Catering en Wellness & Lifestyle. Je kunt bijvoorbeeld aan het werk als voedingsadviseur, cateringmanager, verkoper, zelfstandig ondernemer of lifestyleconsulent.

In Naaldwijk kun je kiezen uit de opleidingen van Lentiz | MBO Greenport. Denk aan opleidingen op het gebied van Bloemsierkunst, Horti Technics & Management, Living & Design, Watermanagement, Business & Management en Agrologistiek & Transport. Hiermee kun je terecht in de groene sector, logistiek, transport en accountancy.

In Maasland vind je de opleidingen van Lentiz | MBO Outdoor en Lentiz | MBO Animal bij elkaar in één gebouw. Hier kun je kiezen uit zeven opleidingen, namelijk Dierverzorging, Paraveterinair, Groen, grond & infra, Natuur & groene ruimte, Paardenhouderij, Outdoor activiteiten en Outstanding Retail.

Onderwijs

Gaandeweg de opleiding leer je steeds zelfstandiger te werken. Daarbij krijg je hulp van een docent die tegelijkertijd ook jouw coach is. Leren in en van de praktijk maakt een groot deel van jouw opleiding uit. Naast praktijklessen, stages en werken in een leerbedrijf (als je een BBL-opleiding volgt) krijg je ook gastcolleges en ga je op bezoek bij bedrijven. Lentiz leidt studenten niet alleen op voor een beroep maar werkt ook aan wereldburgerschap.

Speciaal

Lentiz organiseert veel stages en excursies naar het buitenland. Ook wordt nauw samengewerkt met verschillende partners in allerlei landen over de wereld. Kijk niet raar op als je Chinese studenten bij Lentiz ziet rondlopen! Naast vakkennis leer je iets over een andere taal en cultuur; dat draagt bij aan je persoonlijke ontwikkeling.

Kom langs!

Open Dag MBO Greenport	53
Woensdag 25 januari 2012	15.00 - 21.00 uur
Donderdag 26 januari 2012	15.00 - 21.00 uur
Woensdag 28 maart 2012	15.00 - 21.00 uur
Open Dagen MBO Outdoor & MBO Animal	54
Donderdag 2 februari 2012	19.00 - 21.00 uur
Zaterdag 4 februari 2012	10.00 - 13.00 uur
Dinsdag 3 april 2012	19.00 - 21.00 uur
Open Dag MBO LIFE College	55
Donderdag 9 februari 2012	16:00 - 21:00 uur
Zaterdag 11 februari 2012	09:30 - 12:00 uur
Donderdag 17 mei 2012	14.00 - 17.00 uur
Donderdag 29 maart 2012	17:00 - 21:00 uur

Info

Postbus 3040, 3130 CA Vlaardingen

Telefoon: 010 - 434 99 25

E-mail: info@lentiz.nl

Website: www.lentiz.nl

ROC MONDRIAAN

VAKKUNDIG ONDERWIJS

Bij ROC Mondriaan volgen 18.000 studenten een mbo-opleiding, verspreid over 15 locaties. De scholen staan in Den Haag, Delft, Leiden en Naaldwijk. Begin 2011 is ons nieuwe gebouw aan de Brasserskade in Delft geopend. De nieuwbouw in Leidschenveen (direct naast station Leidschenveen / Den Haag) wordt in 2012 opgeleverd en de nieuwbouw in de Waldorpstraat (tegenover ons hoofdgebouw aan het Leeghwaterplein) wordt eind 2011 opgeleverd. Daarnaast worden sommige bestaande scholen verbouwd. De nieuwe gebouwen van ROC Mondriaan zijn ruim opgezet en kleurrijk ingericht.

Opleidingen

Je kunt bij ons meer dan 200 beroepsopleidingen volgen op het gebied van Economie, Administratie, Handel en Commerce, Logistiek, Interieur, Horeca, Facilitaire dienstverlening, Toerisme en Recreatie, Mode, Uiterlijke verzorging, Bouwtechniek, Infratechniek, Schildertechniek, Elektrotechniek, ICT, Installatietechniek, Metaal, Motorvoertuigentechniek, Carrosserietechniek, Tweewielertechniek, Veiligheid, Welzijn, Zorg en Sport en Bewegen. Daarnaast biedt 'Mondriaan International Stream' vier internationale, Engelstalige opleidingen aan.

Onderwijs

Wij gaan voor vakkundig onderwijs: bij ons leer je echt een vak. Je doet kennis en vaardigheden op, die je met de juiste beroepshouding in de praktijk leert toe te passen. In professionele praktijklokalen en in onze leerbedrijven werk je verder aan je talent. Je voert ook bedrijfsopdrachten uit, in samenwerking met je vakdocent en het bedrijfsleven. Zo kun je later een goede start maken op de arbeidsmarkt. Tijdens de opleiding krijg je persoonlijke begeleiding van een studieloopbaanbegeleider. En als dat nodig is, geven we extra ondersteuning op het gebied van taal en rekenen.

Speciaal

ROC Mondriaan werkt nauw samen met bedrijven, welzijnsorganisaties, gemeentes, Kamers van Koophandel, vmbo-scholen, praktijkscholen, het hbo (ondermeer Haagse Hogeschool). Voor havo- en vwo-leerlingen zijn er versnelde opleidings-

mogelijkheden. Bij sommige opleidingen loop je stage in het buitenland. Daarnaast werken onze studenten mee aan activiteiten buiten de school, zoals de City-Pier-City Loop.

Kom langs!

Open Dag

Dinsdag 31 januari 2011

Mondriaan-Markt

Dinsdag 4 oktober 2011

Dinsdag 22 november 2011

Dinsdag 20 maart 2012

Dinsdag 22 mei 2012

Dinsdag 19 juni 2012

Info-avond

Dinsdag 17 april, 2012

alle mbo-locaties

14.00 - 21.00 uur

65

16.00 - 20.00 uur

16.00 - 20.00 uur

16.00 - 20.00 uur

16.00 - 20.00 uur

16.00 - 20.00 uur

alle mbo-locaties

16.00 - 20.00 uur

Er zijn speciale Info-avonden voor Marechaussee en Defensie, kijk hiervoor op pagina 91. Let op: hiervoor moet je je aanmelden!

Info

Bezoek voor info, een advies of een gesprek over onze opleidingen het Mondriaan Loopbaancentrum in de Waldorpstraat 41, Den Haag.

Maandag - donderdag: 08.00-18.00 uur

vrijdag: 08.00-17.00 uur

Telefoon: 088 - 666 3000

E-Mail: info@rocmondriaan.nl

Website: www.rocmondriaan.nl

WELLANTCOLLEGE

KLEINSCHALIGE GROENE SCHOLEN

Wellantcollege heeft 11 groene mbo-scholen in het westen en midden van Nederland. Drie van deze scholen zijn in de regio Haaglanden te vinden. De school in Rijswijk bestaat al meer dan 100 jaar en het opleidingsaanbod is hier het meest uitgebreid. De school in Oegstgeest is samen met het vmbo in één gebouw gehuisvest en de school in Rijnsburg is helemaal vernieuwd. Alle scholen zijn klein en overzichtelijk en ademen een open en gezellige sfeer uit.

Opleidingen

Bij ons kun je opleidingen volgen op diverse gebieden. Vind je het leuk om dieren te verzorgen, volg dan de richting Dier & Zorg. Je gaat werken in een dierenasiel of pension.

Als je meer geïnteresseerd bent in Design en Architectuur, kies dan voor Flower Design, Outdoor Design of Indoor Design. Met deze opleidingen kun je aan het werk bij een bloemist of tuincentrum, een architectenbureau of als stylist in de interieurbranche. Spreek de 'groene' handel je aan, kies dan voor Green Production & Business, Groothandel & Logistiek of Green Production – richting Plant. Als je echt een buitenmens bent, ga dan voor de opleiding Stedelijk Groen & Natuurbeheer.

Onderwijs

Het eerste jaar kun je heel breed proeven wat ons onderwijs jou te bieden heeft. Vanuit de competenties die je al bezit, ontwikkel je verdere kwaliteiten en vaardigheden. Dit gebeurt in een vertrouwde leeromgeving. De praktijklessen worden in kleine groepen gegeven en de theorielessen zijn erg gericht op de praktijk. Daarnaast ga je op stage (BOL) of leer je in een leerbedrijf (BBL). Tijdens de opleiding word je begeleid door een coach, meestal is dat de praktijkdocent. Leren in de praktijk is de 'sleutel' van al onze opleidingen en met een Wellant MBO diploma op zak krijg je vrijwel altijd een leuke baan.

Speciaal

Inspirerend onderdeel van de opleiding zijn projecten buiten de school, zoals het inventariseren van biotopen in Diergaarde Blijdorp, het inrichten van etalages in een winkelstraat in Rijswijk of het ontwerpen en aanleggen van tuinen bij instellingen of particulieren. Ook organiseert Wellantcollege elk jaar een uitwisselingsprogramma met een groene school in Japan. Studenten van de opleiding Outdoor Design kunnen in het derde jaar deelnemen aan de restauratie van klassieke tuinen in Italië.

Kom langs!

Open Dag	72
Woensdag 25 januari 2012	15.00 - 17.00 en 19.00 - 21.00
Open Dagen	73
Donderdag 26 januari 2012	19.00 - 21.00 uur
Vrijdag 27 januari 2012	19.00 - 21.00 uur
Open Dagen	74
Donderdag 16 februari 2012	19.00 - 21.00 uur
Donderdag 15 maart 2012	19.00 - 21.00 uur
Donderdag 19 april 2012	19.00 - 21.00 uur
Donderdag 7 juni 2012	10.00 - 12.00 uur

Kijk voor de Info Avonden op de kalender voorin de gids (achter de flap).

Info

Huis te Landelaan 2, 2283 SG Rijswijk

Telefoon: 070 - 3904016

E-mail: rijswijk@wellant.nl

Website: www.wellantmbo.nl

wellantcollege

opleidingen in een groene leeromgeving

MBO

ZADKINE

LEREN, DENKEN, DURVEN, DOEN

Bij Zadkine volgen 19.000 studenten een mbo-opleiding. Verreweg de meeste scholen staan in Rotterdam. Daarnaast zijn er nog vestigingen in Schiedam, Hoogvliet, Capelle aan den IJssel, Spijkenisse, Brielle en in Schoonhoven. Van kleinschalig tot grootschalig, maar altijd dichtbij, vakbekwaam en betrokken.

Opleidingen

Bij Zadkine kun je kiezen uit meer dan 250 beroepsopleidingen op het gebied van Economie en administratie, Beveiliging, Orde & Veiligheid, ICT, Detailhandel, Groothandel, Uiterlijke Verzorging, Wellness, Mode, Horeca, Toerisme en recreatie, Brood en banket, Facilitaire dienstverlening, Logistiek, Gezondheidszorg, Laboratoriumtechniek, Apothekers-, Dokters- en Tandartsassistent, Optiek, Welzijn, Sport en bewegen, Cultuur, Bouw en afbouw, Koudetechniek, Werktuigbouwkunde, Elektrotechniek, Edelsmeden, Hout en interieur, Mobiliteit, Infra, Installatietechniek, Mechatronica, Procestechiek, Maintenance en Metaal & Kunststoffotechnologie.

Onderwijs

Vanuit ons motto 'leren, denken, durven, doen' leiden we je op tot een uitstekende vakman of -vrouw. Dat gebeurt voor een groot deel in de praktijk, want hoe realistischer, hoe beter. In zogenaamde leer(werk)landschappen krijg je praktijk- en theorieonderwijs op één plaats, bijvoorbeeld op stoomschip De Rotterdam, Rotterdam The Hague Airport, Ahoy, Sparta en Erasmus MC. Ook op onze schoollocaties krijg je veel praktijk en leer je zelf de touwtjes in handen te nemen. Tijdens de hele opleiding word je begeleid door een studieloopbaanbegeleider. Wanneer je meer hulp nodig hebt, bijvoorbeeld bij studie- en beroepskeuze of bij de voortgang van je studie, kun je terecht bij het Zadkine Studententplein.

Speciaal

Bij ons is aandacht voor je totale ontwikkeling en daarom besteed je bij Zadkine ook tijd aan sporten zoals spinnen, squashen of fitness. Met kunst- en cultuurprojecten ontwikkel je jouw creatieve talenten.

Ook kun je bij ons stage lopen bij bedrijven binnen of zelfs buiten de Europese Unie. En ben je ondernemend ingesteld? Dan is het mogelijk vanuit Zadkine een coachingstraject bij de Rotterdamse Ondernemers Academie te volgen.

Kom langs!

Infodag

Donderdag 24 november 2011 14.00 - 17.00 uur

Open dagen

Vrijdag 20 januari 2012 14.00 - 20.00 uur

Zaterdag 21 januari 2012 12.00 - 16.00 uur

Infodagen

Woensdag 21 maart 2012 15.00 - 20.00 uur

Donderdag 19 april 2012 15.00 - 20.00 uur

Woensdag 20 juni 2012 14.00 - 17.00 uur

(kijk voor de locaties op www.zadkine.nl)

Er zijn speciale Info-avonden voor Marechaussee en Defensie, kijk voor de data op www.zadkine.nl/infodagen.

Info

Bij de Zadkine Infoshop kun je terecht met vragen over studeren, al dan niet in combinatie met werk.

Het adres is Schiekade 986 in Rotterdam.

Maandag tot en met vrijdag 09.30 - 16.30 uur

Telefoon: 010 - 2811155

E-mail: infoshop@zadkine.nl

Website: www.zadkine.nl/infoshop

Kijk voor locaties en adressen van Zadkine achterin de gids:

75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

INHOUD

- 1 Handige tips bij het kiezen van een opleiding 6

Wat je moet weten over het mbo

- 2 Hoe ziet het mbo onderwijs eruit? 10
3 BOL of BBL? 12
4 Stage lopen 13
5 Open Dagen Uitlegkaart, voorin de gids
6 Proefstuderen 14
7 Handige websites 15
8 Voor ouders 16

9 Welke mbo-opleiding kies jij?

Wat je nog meer moet weten

- 10 Aanmeldingsprocedure 100
11 Niet stoppen na het vmbo 101
12 Van havo naar mbo 102
13 Doorstuderen na het mbo 104
14 Studiefinanciering 106
15 Opleidingskosten 107
16 Als je niet kunt kiezen... 108

17 Welke mbo-school kies jij?

- Albeda College 113
ROC ID College 115
ROC Leiden 117
Lentiz 119
ROC Mondriaan 121
Wellantcollege 123
Zadkine 125

- 18 Schoollocaties Uitlegkaart, achterin de gids

Economie	21
Administratie	22
Detailhandel	24
Horeca, Bakkerij en Facilitaire dienstverlening	28
ICT	32
International Stream	34
Internationale Handel, Logistiek en Groothandel	36
Marketing en Commerce	38
Secretarieel en Juridisch	40
Toerisme en Recreatie	42

Groen	45
Dieren	46
Groen	48

Techniek	53
Bouw	54
Elektro en Installatie	58
Hout en interieur	62
Infratechniek	66
Laboratoriumtechniek, Ambacht en Optiek	68
Metaal, Mechatronica en Werktuigbouw	70
Proces- en Onderhoudstechniek	74
Voertuigen en Mobiele werktuigen	76

Zorg en welzijn	81
Gezondheidszorg	82
Mode en Uiterlijke verzorging	84
Muziek, Dans en Theater	86
Sport en Bewegen	88
Veiligheid en Defensie	90
Welzijn en Onderwijs	92

AKA-opleidingen	94
Speciale opleidingen	96

Colofon

In opdracht van
Spirit4you (www.spirit4you.nl)

Met dank aan de roc's en aoc's in
de regio Haaglanden en Rijnmond.

Teksten, interviews
en samenstelling
Sep Schaffers

(www.inktvisteksten.nl)

Grafische vormgeving
blue lemon
verfrissende communicatie
in samenwerking met
Eelke Dekker

Fotografie
Lou Wolfs

Drukwerk
Opmeer Drukkerij bv

1995

KARAT

SCHOOLLOCATIES

De gekleurde bolletjes met getallen in de opleidingenschema's verwijzen naar de adressen van de mbo-scholen hieronder. Wil je weten of een school bij jou in de buurt ligt? Houd de kaart open geslagen tijdens het bladeren door de gids.

Albeda College

1	Dierensteinweg 2	Barendrecht	0180 - 55 88 20
2	Fazantenlaan 1C	Hellevoetsluis	0181 - 31 84 33
3	De Vloot 207	Maassluis	010 - 593 74 00
4	Koningin Julianaweg 55	Middelharnis	0187 - 49 75 55
5	Professor Holwerdalaan 62	Naaldwijk	0174 - 51 33 21
6	Mercuriuslaan 16	Oude Tonge	0187 - 49 76 54
7	Albrandswaardsedijk 74	Poortugaal	010 - 266 10 77
8	Ambachtsweg 17	Rhoon	010 - 506 14 11
9	Koninginneweg 150	Ridderkerk	0180 - 63 54 00
10	1e middellandstraat 16b	Rotterdam	010 - 492 51 61
11	3e Pijnackerstraat 6b	Rotterdam	010 - 492 51 61
12	Baljuwstraat 2	Rotterdam	010 - 443 66 00
13	Breithnerstraat 92/94	Rotterdam	010 - 277 11 00
14	Haastrechtstraat 3	Rotterdam	010 - 497 37 37
15	Heindijk 22	Rotterdam	010 - 451 96 07
16	Huismanstraat 30	Rotterdam	010 - 206 15 01
17	Lekstraat 2	Rozenburg	0181 - 21 72 93
18	Mathenesserlaan 321	Rotterdam	010 - 221 41 00
19	Nieuwe Binnenweg 356a	Rotterdam	010 - 290 10 20
20	Oostzeedijk 108	Rotterdam	010 - 413 31 33
21	Pieter de Hoochweg 222	Rotterdam	010 - 211 00 50
22	Prins Alexanderlaan 41	Rotterdam	010 - 289 05 00
23	Rosestraat 1101+1103	Rotterdam	010 - 290 10 10
24	Slingelein 8-13	Rotterdam	010 - 481 90 66
25	Spinozaweg 400	Rotterdam	010 - 492 51 61
26	Sportlaan 90	Rotterdam	010 - 292 82 00
27	Stolwijkstraat 8	Rotterdam	010 - 292 90 29
28	van Zandvlietplein 20	Rotterdam	010 - 206 15 80
29	Weena 743	Rotterdam	010 - 433 85 00
30	Zuster Hennekeplein 80	Rotterdam	010 - 443 01 00
31	Schiedamseweg 245	Schiedam	010 - 471 20 44

Albeda College (vervolg)

32	Thorbeckelaan 63	Spijkenisse	0181 - 47 54 10
33	Buys Ballotlaan 25	Vlaardingen	010 - 445 53 33
*	Zie voor de actuele locaties de website www.albeda.nl		

ROC ID College

34	Ambonstraat 1	Alphen aan den Rijn	0172 - 46 04 00
35	Groen van Prinsterersingel 52	Gouda	0182 - 56 71 00
36	Kanaalstraat 31	Gouda	0182 - 56 71 00
37	Jan Evertsenlaan 2	Katwijk	071 - 535 86 01
38	5 Meilaan 210	Leiden	071 - 535 85 01
39	Rapenburg 23	Leiden	071 - 535 85 02
40	Storm Buysingstraat 18c	Leiden	071 - 535 85 00
41	Veurse Achterweg 24	Leidschendam	079 - 330 08 25
42	Essenlaan 3	Woerden	0182 - 56 71 90
43	Duitslandlaan 440	Zoetermeer	079 - 330 08 90
44	Van Doornenplantsoen 11	Zoetermeer	079 - 330 08 00

ROC Leiden

45	Henry Dunantweg 1	Alphen aan den Rijn	071 - 582 45 00
46	Betaplein 18	Leiden	071 - 582 40 00
47	Gitstraat 2	Leiden	071 - 532 20 03
48	Kanaalpark 143	Leiden	071 - 582 40 00
49	Ter Haarkade 6a	Leiden	071 - 582 45 00
50	Verbeekstraat 15-17	Leiden	071 - 582 45 00
51	Zernikedreef 11	Leiden	071 - 518 87 55
52	Leidsedreef 4-5	Leiderdorp	071 - 582 47 00

Lentiz

53	Professor Holwerdalaan 62	Naaldwijk	0174 - 51 33 21
54	Commandeurskade 22	Maasland	010 - 591 04 99
55	Parallelweg 401	Schiedam	010 - 473 53 77

ROC Mondriaan

56	Brasserskade 1	Delft	088 - 666 36 35
57	Rotterdamseweg 402d	Delft	015 - 251 00 82
58	Van Bleyswijkstraat 72	Delft	088 - 666 36 00
59	Aspasiaalaan 19, Den Haag (met ingang van schooljaar 2012/2013)		
60	Helenastraat 11	Den Haag	088 - 666 33 60
61	Helenastraat 15	Den Haag	088 - 666 33 50
62	Henri Faasdreef 194*	Den Haag	088 - 666 33 80
63	Houtrustweg 2*	Den Haag	088 - 666 35 00
64	Koningin Mariaalaan 9	Den Haag	088 - 666 33 01
65	Leeghwaterplein 72	Den Haag	088 - 666 33 00
66	Schalk Burgerstraat 439*	Den Haag	088 - 666 37 86
67	Tinwerf 10	Den Haag	088 - 666 36 00
68	Waldorpstraat 41	Den Haag	088 - 666 33 00
69	Vondellaan 35	Leiden	088 - 666 37 15
70	Professor Holwerdalaan 62	Naaldwijk	088 - 666 37 35
71	Visseringlaan 16	Rijswijk	088 - 666 36 00

* De opleidingen op deze locatie verhuizen in de toekomst naar nieuwbouw locaties. Kijk op www.rocmondriaan.nl.

Wellantcollege

72	Lange Voort 70	Oestgeest	071 - 517 32 16
73	Sandtlaan 98	Rijnsburg	071 - 402 16 57
74	Huis te Landelaan 2	Rijswijk	070 - 390 40 16

Zadkine

75	Burg. H. van Sleenstraat 4	Brielle	0181 - 41 21 44
76	Hoefsmidstraat 41	Hoogvliet	010 - 263 11 01
77	3e Katendrechtse hoofd 25	Rotterdam	010 - 466 05 33
78	Benthemstraat 15	Rotterdam	010 - 243 34 33
79	Benthemstraat 6	Rotterdam	010 - 243 38 33

Zadkine (vervolg)

80	Beukelsdijk145	Rotterdam	010 - 489 11 00
81	Druutenstraat 2	Rotterdam	010 - 245 08 60
82	Hofplein 19	Rotterdam	010 - 217 60 00
83	Frankendaal 70	Rotterdam	010 - 279 44 14
84	Marconistraat 16	Rotterdam	010 - 489 11 00
85	Marten Meesweg 50	Rotterdam	010 - 443 35 00
86	Montessoriweg 14	Rotterdam	010 - 423 79 10
87	Nikkelstraat 3-9	Rotterdam	010 - 289 22 55
88	Posthumalaan 120	Rotterdam	010 - 443 31 50
89	Prins Alexanderlaan 55	Rotterdam	010 - 251 10 00
90	Prins Constantijnweg 30	Rotterdam	010 - 288 52 88
91	s-Gravendijkwal 230	Rotterdam	010 - 489 11 00
92	Teilingerstraat 150	Rotterdam	010 - 466 05 33
93	Vijverhofstraat 47	Rotterdam	010 - 443 23 55
94	Ringersstraat 21B	Schiedam	010 - 262 32 75
95	St. Liduinastraat 35	Schiedam	010 - 473 17 07
96	Admiraal de Ruyterstraat 24	Schiedam	010 - 251 10 00
97	Mr. Kesperstraat 10	Schoonhoven	0182 - 30 32 50
98	Eikenlaan 88G	Spijkenisse	0181 - 67 91 11
99	Sportlaan 13	Spijkenisse	0181 - 67 91 11
100	Sportlaan 15	Spijkenisse	0181 - 67 91 11

Grafisch Lyceum Rotterdam

101	Heer Bokelweg 255	Rotterdam	010 - 880 25 00
-----	-------------------	-----------	-----------------

Hout en Meubileringscollege

102	Erasmuspad 10	Rotterdam	010 - 285 55 55
-----	---------------	-----------	-----------------

Leidse Instrumentmakers School

103	Einsteinweg 61	Leiden	071 - 568 11 68
-----	----------------	--------	-----------------

Scheepvaart en Transport College

104	Lloydstraat 300	Rotterdam	010 - 448 60 00
-----	-----------------	-----------	-----------------

Leiden

Leiderdorp

Alphen aan den Rijn

Den Haag

Leidschendam

Wassenaar

Voorburg

Zoetermeer

Monster

's-Gravenzande

Rijswijk

Delft

Gouda

Naaldwijk

Maasland

Schiedam

Rotterdam

Spijkenisse

2

4

6

3

17

100

98

76

7

8

31

102

10

12

79

82

101

78

89

22

87

97

75

54

33

55

80

95

96

94

84

19

30

13

18

92

29

91

20

85

87

90

88

23

81

16

86

83

28

25

14

27

15

26

1

9

63

66

65

68

62

59

64

61

60

74

43

44

41

42

35

36

45

34

73

72

51

52

103

47

69

49

40

50

39

38

46

48

42

35

36

Leiden

Leiderdorp

Alphen aan den Rijn

Den Haag

Leidschendam

Wassenaar

Voorburg

Zoetermeer

Monster

's-Gravenzande

Rijswijk

Delft

Gouda

Naaldwijk

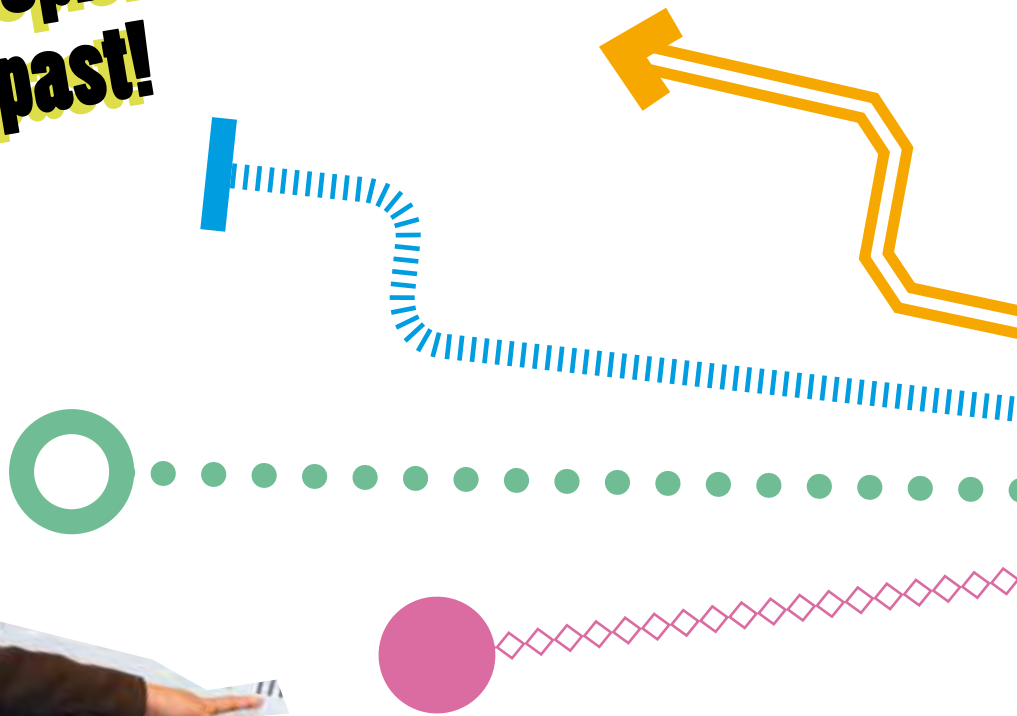
Maasland

Schiedam

Rotterdam

Spijkenisse

**Succes met het
kiezen van een opleiding
die bij jou past!**

 bekijkjetoekomstnu
de keuze is aan jou

© 2011. Deze gids is tot stand gekomen in opdracht van **Spirit4you** (www.spirit4you.nl).
Teksten, interviews en samenstelling: **Sep Schaffers**. Grafische vormgeving: **blue lemon** in samenwerking met **Eelke Dekker**.
Fotografie: **Lou Wolfs**. Drukwerk: **Opmeer Drukkerij bv**. Met dank aan de roc's en aoc's in de regio's Haaglanden en Rijnmond.
Deze publicatie is mogelijk gemaakt met financiële steun van gemeenten in de regio Haaglanden.